



תפ"ח 793/07/14 - מדינת ישראל נגד יורי סוליימנוב,

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 793-07-14 מדינת ישראל נ' סוליימנוב(עציר)

בפני הרכב כב' השופטים:

י. אלרון, נשיא [אב"ד]

ר. פוקס

ד. פיש

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם יורי סוליימנוב,

הכרעת דין

הנשיא, השופט יוסף אלרון [אב"ד]:

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת רצח בכוונה תחילה, קשר לביצוע פשע ועבירות בנשק, עבירות לפי סעיפים 300(א)(2) + 29, 499 ו- 144(א) + 144(ב) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

א. כללי:

בוריס זרצר ז"ל (להלן: "המנוח") הועסק בליל הירצחו 22/05/2010 כשומר לילה במפעל "לפידות" באזור התעשייה עמוד 1



הדרומי בקיסריה (להלן: "המפעל").

מהמועד בו נתגלתה גופת המנוח שרועה על הארץ בפתח המפעל, בוצעו פעולות חקירה במשך 4 שנים בניסיון לפענח את מעשה הרצח, אולם, לא היתה פריצת דרך בפיענוח האירוע.

חוקרי המשטרה שהעידו בפנינו ציינו כי למרות המאמצים הרבים, לא היה בידיהם "קצה חוט" אשר היה בו כדי להוביל למבצעי הרצח.

בעקבות מעצרו של רוני שלומוב בחשד לביצוע עבירה בתיק אחר, ולקיחת דגימת די.אן.אי במהלך מעצרו (ת/37ג'), נמצאה התאמה בין פרופיל הדי.אן.אי שלו לבין הפרופילים שנמצאו בשניים מתוך ארבעת בדלי הסיגריות שנתפסו בסמוך לשיח בזירת רצח המנוח.

בעקבות האמור לעיל, החלה פעילות סמויה של יחידת עיקוב אחר הנאשם שבמהלכה נתפס בדל סיגריה, שזה האחרון השליך. בדיקה העלתה התאמה בין פרופיל הדי.אן.אי של הנאשם לבין הפרופיל בשני הבדלים הנוספים שנמצאו בזירת הרצח.

בעקבות ההתפתחות החקירתית חודשה חקירת רצח המנוח, תוך הפעלת שוטר מוסווה (להלן: "השוטר הסמוי"; או "אנטולי"), אשר על פעילותו אפרט בהרחבה בהמשך סקירת הראיות שבהכרעת הדין.

חומר החקירה בתיק זה הוא רב היקף, כאשר בסיומו גובשו שני כתבי אישום בעבירת רצח. האחד - נגד הנאשם שלפנינו אשר עניינו התנהל במותב זה, והשני - נגד שניים אחרים, האחים רוני ורפי שלומוב, אשר עניינם מתנהל בפני מותב אחר של בית משפט זה (תפ"ח 866-07-14) וטרם הסתיים.

ב. עובדות כתב האישום:

הנאשם הוא חברם של האחים רוני ורפי שלומוב (להלן ייקראו בהתאמה: "רוני"; "רפי"; ו"האחים").

על פי הנתען בכתב האישום, עובר לתאריך 22.5.2010, בתאריך שאינו ידוע למאשימה במדויק, קשרו הנאשם והאחים שלומוב קשר לרצוח את המנוח בריות (להלן: "הקשר").

במסגרת הקשר ועל מנת לקדמו, ערכו הנאשם והאחים שלומוב תכנון והכנות שכללו, בין היתר, הצטיידות ברובה M16 ובתחמושת, מעקבים אחר המנוח, הכנת נתיב בריחה ורכב מילוט (להלן: "התכנון המוקדם").



עוד נטען בכתב האישום כי בתאריך 22.5.2010 בשעות הערב, הגיע המנוח לעבודתו במפעל. במסגרת הקשר ועל מנת לממשו, ובהתאם לתכנון המוקדם, בסמוך לחצות, הגיעו הנאשם והאחים שלומוב לאזור המפעל ברכב בו נהג רפי, כשהם מצוידים בנשק ובתחמושת אותם החזיקו ונשאו בלא רשות על פי דין.

הנאשם ורוני ירדו מן הרכב והגיעו רגלית לאזור השער האחורי של המפעל וארבו למנוח, שערך באותה עת סיור שגרתי בתחומי המפעל, כשבידיהם הנשק והתחמושת. באותו זמן ועל פי התכנון המוקדם, רפי המתין לקריאה טלפונית של הנאשם ורוני, על מנת למלט אותם לאחר ביצוע הרצח.

משהגיע המנוח סמוך לשער המפעל, התקרבו הנאשם ורוני לעברו, ירו לכיוונו, בכוונה להמיתו ולאחר שהחליטו לעשות כן, זאת בהתאם לתכנון המוקדם כאמור לעיל. לעבר המנוח נורו שישה כדורים שפגעו בבטנו, בגבו, ובירך שמאל וגרמו למותו. שניים מששת הקליעים שירו הנאשם ורוני במנוח, נורו על ידם לאחר שהמנוח נפל, ובעת ששכב על הקרקע.

מותו של המנוח נגרם מנזק חמור לריאה, לטוחה הימנית ולכבד, עם איבוד דם, ממעבר חמישה קליעים דרך הגוו.

בהתאם לתכנון המוקדם, הנאשם ורוני דיווחו טלפונית לרפי לבוא לאסוף אותם, האחרון הגיע ברכבו אל המקום שנקבע מראש, אסף אותם ברכב והשלושה נמלטו מהמקום בהותירם את המנוח מוטל על הקרקע.

כמתואר לעיל, קשרו הנאשם והאחים קשר לרצוח את המנוח והמיתו אותו בצוותא חדא, בכוונה לגרום למותו, לאחר שהחליטו להמיתו, בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכופ למעשה, בנסיבות בהן יכולים היו לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיהם ולאחר שהכינו עצמם להמיתו והצטיידו בנשק, אותו החזיקו ונשאו ללא רשות.

ג. תשובת הנאשם לכתב האישום וטענות הזוטא:

הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום למעט עובדת היותו חברם של האחים שלומוב.

בתחילת הדיון טענו באי כוחו של הנאשם שתי טענות זוטא:

האחת, התייחסה להפעלת סוכן סמוי ב"פעילות שביצע עם הנאשם" במהלכה נאמרו מפי הנאשם אמירות המפלילות אותו ומשכך, נטען הופרו זכויות כדוגמת "זכותו לא להפליל את עצמו, זכות השתיקה שלו וזכות ההיוועצות עם עורך דין", כלשון בא כוחו.

השנייה, התייחסה לאמירותיו של הנאשם בחקירה מיום 10/06/14 (ת/156), כאשר על פי הנטען על ידי בא כוחו אמירותיו המפלילות "נאמרו כחלק ממשא ומתן שהתנהל" וזאת בשל פיתוי, השאה ותחבולה בלתי הוגנת מצד חוקריו ומניעת מפגש עם עורך דין.



לשיטת ההגנה, האמירות המפלילות שנאמרו מפי הנאשם בחקירה זו הן אמירות שהיו "נחלת הכלל" שכן ממועד האירוע ועד חקירתו חלף פרק זמן של כארבע שנים ופרטים מסוימים "יצאו החוצה", כלשונו ולא בשל היותו מעורב בביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום.

עוד נטען כי הנאשם מכחיש את דבר היותו באזור המפעל בליל האירוע, אולם בשל חלוף הזמן אינו יודע במדויק היכן היה בזמן האירוע.

ד. ראיות המאשימה:

התשתית הראייתית שהונחה בפנינו על ידי המאשימה כללה ראיות נסיבתיות ופורנזיות בדבר הימצאות דנ"א של הנאשם על שני בדלי סיגריות שנמצאו בסמוך לזירת העבירה וכ- 30 מטרים מהמקום בו נמצאה גופת המנוח.

הונחה בפנינו עדותו של איש המשטרה אנטולי ששימש סוכן סמוי, התיידד עם הנאשם ורכש את אמונו. הוגשו כראיות אמירותיו והתבטאויותיו של הנאשם בפני הסוכן הסמוי, אשר לשיטת ב"כ המאשימה יש בהן כדי ללמד על מעורבותו ברצח.

כמו כן הובאו עדויות חוקרי המשטרה שניהלו את חקירת הרצח מראשיתה ועד סופה. הוגשו חוות דעת מומחים שונים, לרבות חוות דעת פתולוגית לאחר נתיחת גופת המנוח, חוות דעת מומחי מעבדה ניידת שבדקו את זירת האירוע וחוות דעת מעבדת סימנים בהתייחס לממצאי הזירה שכללו עקבות הנעליים ובדלי הסיגריות; חוות דעת מעבדת נשק; חוות דעת לעניין רציפות הצילום במצלמות האבטחה ובסרטון האבטחה שתיעד את האירוע; וכן מחקרי תקשורת ואיכון מכשירי הטלפונים הניידים של הנאשם ושל שותפו רפי שלומוב. המומחים השונים נחקרו על חוות דעתם.

במאמר מוסגר הפנתה באת כח המאשימה למצוקתם הכלכלית של הנאשם ורוני שלומוב, עובדה שתאמה את דברי הנאשם לאנטולי על כך שהרצח היה בגדר "עבודה" ששילמו בעבורה כסף. דברים אלה תואמים את תגובת הנאשם להצעת שוטר סמוי נוסף שהוצג לנאשם כ"אוליגרך רוסי" (לב ארליכמן) שביקש לכאורה "לפתור" בעיה פרטית תמורת כסף - הצעה שהנאשם השיב עליה בחיוב.

איתור גופת המנוח והדיווח על האירוע:

המנוח נרצח במוצאי שבת, בלילה שבין ה - 22/5/2010 ל - 23/5/2010. סרטון שצולם על-ידי מצלמת האבטחה של המפעל (ת/16 ו- ת/21) תיעד את התרחשות האירוע ושעת הרצח בסמוך לאחר חצות.

בסמוך לשעה 06:00, נמצא המנוח על-ידי מספר עובדים שהגיעו למפעל, הבחינו בגופתו והודיעו למשל"ט (ת/1, ת/1א, ודו"חות הפעולה ת/2-4, ת/14-17).



גיא עמר, מנהל המשלוחים במפעל "לפידות" הגיע בבוקר יום ה- 23/05/10 בסמוך לשעה 06:00 למפעל והחנה את רכבו. בהגיעו לשער המפעל אשר היה עדיין סגור, הבחין במנוח מוטל על הארץ ובסמוך בשרידי תחמושת ודם. משכך, הזעיק את מד"א למקום (פרו' מיום 15/2/2015, עמ' 119).

דברים דומים שמענו מפי העד **ליאור תסי**, אפסנאי במפעל, שסיפר כיצד הבחין במנוח שוכב על בטנו מאחורי השער החשמלי, ובתרמילי רובה בסמוך לגופה (פרו' מיום 6/9/2015, עמ' 584). העד הודיע למשטרה על דבר מציאת הגופה (בשעה 05:53), אשר הגיעה למקום בשעה 06:03.

ולרי פסבצ'ניק אב הבית במפעל סיפר כי הגיע למקום בין השעות 06:00-06:15 לערך, לאחר שגיא עמר הודיע לו על דבר מציאת גופת המנוח וכי התלוו אליו למשרדו מספר שוטרים על מנת לבדוק את שתועד במצלמות האבטחה של המפעל, בליל האירוע.

לדבריו:

"בהקלטות ראיתי שהתקרבו שני אנשים מכיוון החניה ישר, אחד מהם היה עם נשק. השומר קם מהמקום והתקרב אליהם והיתה שיחה, ממש כמה מילים, אחרי זה ראיתי שהשומר נופל" [עמ' 135, ש' 15-17].

ובהמשך הוסיף:

"[...] היתה תנועת יד, כאילו שהוא זרק משהו לתוך השיחים. אחרי זה הם ברחו מהמקום. אחר כך...מי שהיה עם נשק הוא חזר, הרים משהו מהרצפה וברח" [שם, ש' 27-28].

דברים דומים סיפר גם **השוטר רמי רובין** שצפה אף הוא בסרטון האבטחה (ת/16):

"(...) שומר מגיע לשער, שני אנשים היו בשער, הוא בא לקראתם, וירו בו. וראו, היתה איזו קפיצה במצלמה אם אני זוכר טוב, וראו את השומר שוכב" [עמ' 398 לפרו', ש' 16-17]. כמו כן ראה, דו"ח פעולה ת/14.

השוטר אסף אזולאי, איש צוות החקירה בשלב הראשוני של איסוף החומר בזירת העבירה, צפה אף הוא בסרטון האבטחה ותיאר את שראה, ובין היתר, כי הבחין בשתי דמויות המתקרבות לשער המפעל, כאשר את האחת כינה "דמות החייל" ואת הדמות הנוספת הגדיר כ"דמות המלאה".

העד סיפר כי היה נראה לו שהוא רואה "אפוד וכובע טירונים" וכי אחת הדמויות "מחזיקה רובה".



ממצאי זירת הרצח:

רפ"ק שמואל פיאמנטה, ראש מעבדה ניידת שלוחת צפון, הגיע לזירה עם צוותו שכלל גם את **פקד שמעון קרן**. צוות המעבדה הניידתתפס מוצגים וצילם תמונות של הזירה, כמפורט בדו"ח הפעולה (ת/33), ובחוות דעת המעבדה הניידת (ת/33א).

גופת המנוח נמצאה שכובה על הבטן ברחבת שטח התפעול של המפעל, כמטר ממסילת שער הברזל החשמלי (תצלומים 3-6, ת/33א).

בגופת המנוח נמצאו מספר פצעי כניסת קליע הנראים כפצעי ירי בבטן תחתונה ובגב תחתון מעל מותן ימין (תצלומים 7-16). על האספלט ברחבת שטח התפעול מתחת לגופת המנוח, נמצא שקע וחוסר חומר, בהתאמה למיקום פצע היציאה בבטן (תצלומים 17-20).

במקום נמצאו חמישה תרמילי כדור תחמושת 5.56 מ"מ שפיקתם נקורה. שלושה תרמילים דרום-מזרחית למנוח, ואחד צמוד למסילת השער החשמלי מערבית לו (מסומנים 1-4 בתצלומים 21-23). תרמיל נוסף נמצא על מסילת השער החשמלי.

בנוסף, נמצאו שתי עקבות נעל בחול, על הכביש בחניה החיצונית צמודות לשפת הכביש ולקצהו הצפוני של השער החשמלי (מסומנות 8-9 בתצלומים 21,23,25-26), וכן עקבת נעל בחול על הכביש בקצה הצפון-מערבי של החנייה החיצונית (מסומנת 10 בתצלומים 27-28).

בבדיקת השטח הפתוח מערבית לרחבת החנייה ועד ל"תחנת ממסר", נמצאו עקבות נעליים נוספות, במסלול תנועה מאזור תחנת הממסר (בסמוך לכביש 651), עד לשטח הממוקם מטרים ספורים מול החנייה החיצונית.

עקבת נעל נוספת נמצאה בחול, כ- 30 מטר דרום-מערבית לשיח הרחב וכ- 60 מטר מערבית לחנייה החיצונית.

פיאמנטה ציין בחוות דעתו (ת/33א) כי "כל העקבות המצוינות לעיל הינן בעלי אפיון דומה, איתורן והתחקות של המסלול נערך בצוותא עם שני גששי משטרה" (ס' 7(ד)).

עוסמאן סעדי מפקד יחידת הגששים שהגיע לזירה ביום 23.5.10 הצטרף לשוטרים במקום וביחד ניסו להתחקות אחר מסלול העקבות. בעדותו בבית המשפט סיפר כי הבחין בשתי עקבות והלך בעקבותיהן עד לכביש הראשי. לדבריו, העקבות ליד הגופה היו של נעליים צבאיות, ובהמשך נמצאה עקבה נוספת של נעל שטוחה שאינה נעל צבאית.



העד הגדיר את העקבות כ"טריות", וכעולה מהודעתו במשטרה "עקבות טריות, כלומר מהלילה" (נ' 8 ש' 19-20).

לבקשת רפ"ק פיאמנטה, בוצעו במקום יציקות גבס של עקבות הנעל שנמצאו והן נמסרו לבדיקת מעבדת סימנים, כפי שיפורט בהמשך.

למרגלות שיח מול החנייה החיצונית של המפעל, נמצאו ארבעה בדלי סיגריות מתוצרת "NEXT" (תקליטור תמונות הבדלים ת/47). מנקודה זו בה נמצאו הבדלים ניתן לתצפת ישירות על החנייה החיצונית ועל רחבת התפעול של המפעל (תצלומים 64-73).

רפ"ק פיאמנטה התייחס בעדותו בפנינו לבדלי הסיגריות שנמצאו במקום, וציין כי "(...) הדבר שהכי בלט שהם היו מאוד חדשים, מאוד טריים" (בעמ' 413 לפרו', ש' 28), והוסיף כי "(...), הבדלים היו חדשים והמיקום שלהם היה מאוד קריטי" (שם, ש' 30).

במסקנות חוות הדעת ובהסתמך על הממצאים בזירה, כתב רפ"ק פיאמנטה כי "בסבירות גבוהה מאוד כי המנוח נורה פעמיים בעודו שכוב על הקרקע במנח בו הוא נמצא".

חוות דעת פתולוגית בעקבות נתיחת גופת המנוח:

על סמך ממצאי נתיחת גופת המנוח, ערך הפתולוג **ד"ר ריקרדו נחמן** מהמכון הלאומי לרפואה משפטית חוות דעת פתולוגית (ת/32; ת/32א).

מהממצאים העיקריים שבחוות דעתו של ד"ר נחמן עולה כי בגופת המנוח נמצאו שישה פצעי כניסת קליעים: שניים בבטן מימין, בבטן משמאל, בגב מימין, בגב מותן מימין ובירך שמאלית.

אפיון פצעי הירי ומסלולי הקליעים בגופו של המנוח בהתאם לחוות הדעת הוא כדלקמן:

"פצע כניסת קליע נמצא בבטן מימין, ... תעלת הקליע בכיוון מימין לשמאל, מלמעלה למטה ומקדימה אחורה...

פצע כניסת קליע נמצא בבטן מימין, ... תעלת הקליע בכיוון משמאל לימין, מלמטה למעלה, ומאחורה מעט קדימה, ... פצע יציאת קליע נמצא בבטן מימין בצורת פצע קרע פעור, ..., עם שני רסיסים מתכתיים של מעטפת קליע, בגוון צהבהב וכמות גדולה של אבנים זעירות, ... פצע כניסת קליע נמצא בבטן משמאל, ... תעלת הקליע בכיוון משמאל לימין, מלמטה למעלה ומקדימה אחורה, ...

פצע כניסת קליע נמצא בגב מימין, ... תעלת הקליע בכיוון מאחורה קדימה, מלמטה למעלה ומשמאל לימין, ...



פצע כניסת קליע נמצא בגב-מותן מימין, ... תעלת הקליע בכיוון מאחורה קדימה, מימין לשמאל, ...
פצע כניסת קליע נמצא בירך השמאלית, ... תעלת הקליע בכיוון משמאל לימין, מלמטה למעלה
ומאחורה קדימה, "[...] (עמ' 4-6).

ד"ר נחמן סיכם את חוות הדעת ותוצאות נתיחת גופת המנוח, בציינו:

"(...) מותו נגרם מנזק חמור לריאה, לטוחה הימנית ולכבד, עם איבוד דם, ממעבר חמישה קליעים דרך הגוף.
בנוסף נמצאו פצעי כניסת ויציאת קליע בבטן, ללא תרומה לסיבת המוות.
טווח ירי - ממרחק שאינו מותר סימני ירי משניים סביב, ז"א מעל לכ-1 מטר, במידה ולא עבר דרך מטרת ביניים".

חוות דעת מעבדת נשק:

בחוות דעת מומחה מעבדת נשק (ת/34) נבדקו חמשת התרמילים שנמצאו בזירה.

רפ"ק עזרא שושני מצא כי "חמשת התרמילים ... נורו מכלי נשק **אחד**, ככל הנראה רוס"ר M16 או מכלי נשק אחר המטביע סימנים סוגיים דומים".

יצוין כי כלי הנשק ממנו נורו היריות לא נמצא עד היום, לא נמצא קשר לאוסף האירועים הפתוחים שבמעבדה ואף כלי נשק נוספים שנבדקו לא תאמו את כלי הנשק ממנו נורו התרמילים שנמצאו בזירת האירוע (ת/35 ו-ת/35א).

חוות דעת מעבדת סימנים וחומרים:

הונחה בפנינו חוות דעת מעבדת סימנים וחומרים במז"פ (ת/36), בה צוינו תוצאות בדיקת חורי הירי בפרטי הלבוש של המנוח ונעשתה הערכה של מרחקי הירי.

במסקנות והממצאים שבחוות הדעת נכתב, בין היתר, כי "(...), קיימת סבירות גבוהה, שלפחות אחד מהקליעים שנורו לכיוון גב הקורבן, נורה ממרחק של כ- 0.6-2 מ', לערך".

חוות דעת המעבדה הביולוגית:

לעניין ארבעת בדלי הסיגריות שנמצאו בסמוך לזירה, נערכו מספר חוות דעת.



בחוות דעת מיום 13/06/2010 (ת/37) ציינה ד"ר בובליל, שערכה את חוות הדעת בעת שעבדה באותה עת במעבדה הביולוגית, כי מקור הדנ"א בדגימות משני בדלי סיגריות (שסומנו 6a ו-6d) יכול להיות באותו פרט ממין זכר, וכך גם לגבי מקור הדנ"א בשני הבדלים הנוספים שנבדקו (6b ו-6c). היינו שבהתאם לבדיקה, לכל שני בדלים- נמצא פרופיל דנ"א אחד ממין זכר.

הפרופילים שהופקו מבדלי הסיגריות נשלחו למאגר הדנ"א לצרכי השוואה, אולם, באותה עת לא התקבלה התאמה כלשהי, ולמעשה לא היתה התקדמות מבחינת הליך הפענוח.

בעדותה בבית המשפט סיכמה **ד"ר בובליל** את הדברים באומרה "מבחינתי כאשר אני עזבתי כאמור בנובמבר 2013 זה היה מצבו של התיק. היו 2 בדלים המציגים 2 גברים שונים" (עמ' 401 לפרו', ש' 18-20).

בהמשך בחוות דעת נוספת מיום 19/03/2014 (ת/41), בדקה **ד"ר ענת גסט** דגימה מבדל סיגריה המיוחס לנאשם שבפינו (המכונה בחוות הדעת "מוצג 66"; וראו גם במוצג ת/40).

במסקנות חוות דעת זו, ובהמשך לחוות הדעת שערכה ד"ר בובליל (ת/37) הנ"ל, נכתב כדלקמן:

"מקור ה- DNA בבדלי הסיגריה, מוצגים 6b-c (ראה ח.ד. של נורית בובליל מתאריך 13.6.10), יכול להיות מאותו מקור כמו בדל הסיגריה המיוחס ליורי סוליימנוב, מוצג 66".

במסקנות נכתב כי:

"מתוך טבלאות סטטיסטיות שכיחות הגברים באוכלוסיה בעלי פרופיל גנטי כפי שנקבע למוצג 6c ותואם את זה של מוצג 66 נאמדת באחד ליותר ממיליארד".

איש צוות החקירה שי נמני תיעד בזכ"ד מיום 04/03/2014 (ת/41א) שיחה שקיים עם ענת גסט מהמעבדה הביולוגית, בזו הלשון:

"ענת מסרה שנמצאה התאמה חיובית בין פרופיל ה- ד.נ.א. שהופק מבדל הסיגריה של יורי סוליימנוב לבין פרופיל ה- ד.נ.א. שהופק משני בדלי הסיגריות שנמצאו בסמוך לזירת הרצח. שני הבדלים הנוספים לשניים שמאחד מהם הופק פרופיל שתאם לפרופיל של רוני שלומוב".

חוות דעת נוספת מיום 11/06/2014 (ת/43ב') שנערכה על ידי ד"ר גסט כללה השוואת הפרופיל הגנטי של האחים רוני ורפי שלומוב וכן של הנאשם יורי סוליימנוב לפרופילים שהופקו מבדלי הסיגריות שנמצאו בקרבת זירת הרצח.



בפרק המסקנות צוין כדלקמן:

1. מקור ה-DNA בבדלי הסגריה, מוצגים 6b-c (ראה ח.ד. של נורית בובליל מתאריך 13.6.10), יכול להיות ביורי סולימנוב, מוצג 67, או בכל אדם בעל פרופיל גנטי זהה, אך לא בנבדקים האחרים בתיק זה.

מתוך טבלאות סטטיסטיות שכיחות הגברים באוכלוסיה בעלי פרופיל גנטי כפי שנקבע למוצג 6b-c ותואם את זה של יורי סולימנוב נאמדת באחד ליותר ממיליארד.

2. מקור ה-DNA בבדלי הסגריה, מוצגים 6a,d (ראה ח.ד. של נורית בובליל מתאריך 13.6.10), יכול להיות ברוני שלומוב, מוצג 68, או בכל אדם אחר בעל פרופיל גנטי זהה, אך לא בנבדקים האחרים בתיק זה.

מתוך טבלאות סטטיסטיות שכיחות הגברים באוכלוסיה בעלי פרופיל גנטי כפי שנקבע למוצגים 6a,d ותואם את זה של רוני שלומוב נאמדת באחד ליותר ממיליארד.

חוות דעת מעבדת סימנים לעניין עקבות הנעליים:

רפ"ק ירון שור ממעבדת סימנים וחומרים במז"פ ערך את חוות הדעת לעניין עקבות הנעליים שכאמור נמצאו בזירת האירוע (ת/52).

שור נתבקש להשוות בין נעליים צבאיות בצבע שחור מתוצרת "בריל" ("BRILL") מידה 43 השייכות לנאשם שנמצאו ונתפסו בביתו ביום מעצרו (ה- 1.6.14), לבין עקבות הנעליים משתי יציקות גבס שבוצעו בזירת הרצח יום למחרת האירוע וכן תצלומים מוגדלים של העקבות שנמצאו בזירה (כמפורט בחוות דעת המעבדה הניידת ת/33א הנ"ל).

בהתייחס לשלוש מהעקבות המופיעות בתצלומים שצורפו לחוות הדעת (וסומנו "עקבה 23"; "עקבה 28"; "עקבה 21") מצא שור כי בהתאם לפרמטרים של הדגם; הגודל; מידת השפשופים ומיקומם; האותיות "BRILL" המוטבעות; מספר הפגמים המצויים בסוליה - נמצאה התאמה בדרגת "אפשרי בהחלט" כי המדובר בנעליים שהותירו את העקבות בזירה.

לחוות הדעת צורף נספח המסביר את רמות הסבירות בהן נעשה שימוש בבדיקות ההשוואתיות מסוג זה, ובו צוין כי דרגת "אפשרי בהחלט" היא רמת וודאות גבוהה יותר מדרגת "אפשרי" ומגדירה תוצאות בדיקה המצביעות על התאמה גם במאפיינים יחודיים מסוימים, או בצירוף של "מאפיינים סוגיים" בלתי תלויים.

המומחה שור מצא לגבי עקבת נעל ימין המסומנת "23" כי היא מתאימה בדגם, בגודל, במידת השפשופים ומיקומם, באותיות "BRILL" המוטבעות בסוליית הנעל ובמספר פגמים המצויים בסוליה לנעל ימין השייכת לנאשם ושנמצאה כאמור בביתו, ומשכך קבע כי "אפשרי בהחלט שהנעל הימנית הנ"ל הותירה את העקבה הנ"ל" (ס' 1 לפרק הממצאים בחוות הדעת).

בנוסף, מצא רפ"ק שור כי עקבת נעל שמאל המסומנת "28" אף היא מתאימה בדגם, בגודל, במידת השפשופים ומיקומם ובפגם המצוי בסוליה לנעל השמאלית השייכת לנאשם ושנמצאה אף היא כאמור בביתו, ומשכך ציין כי "אפשרי



בהחלט שהנעל השמאלית הנ"ל הותירה את העקבה הנ"ל" (ס' 6 לממצאי חוות הדעת).

כך, לגבי עקבת נעל שמאל המסומנת "21" מצא רפ"ק שור כי היא מתאימה בדגם, בגודל, במידת השפשופים ומיקומם ובפגם המצוי בסוליה, לנעל השמאלית המיוחסת לנאשם ולדעתו "אפשרי בהחלט שהנעל השמאלית הנ"ל הותירה גם את העקבה הנ"ל" (ס' 7 לממצאי חוות הדעת).

בהמשך, בסעיף 11 לממצאים בחוות הדעת, כתב שור כי "בהנחה שעקבות הנעליים המסומנות "23", "28" ו-"21" הנ"ל היו באותו מקום, הרי שלדעתי קיימת סבירות גבוהה שזוג הנעליים הנ"ל (סע'9) הותיר את כל העקבות הנ"ל" (בסעיף 9 לחוות הדעת, אליו הפנה שור כאמור, מדובר בשקית ובה זוג נעליים צבאיות בצבע שחור, מתוצרת BRILL, מידה 43, השייכות לנאשם).

יצוין כבר עתה כי הנאשם אישר בחקירתו הנגדית כי נעל את אותן נעליים צבאיות, משנת 2009 (מבצע "עופרת יצוקה") ולא החליפן מאז, כך שהנעליים שנתפסו בביתו בשנת 2014 הן הנעליים אותן נעל במאי 2010 פרק הזמן בו התבצע רצח המנוח (ר' עדות הנאשם בעמ' 854-853, ו- 867 לפרו').

במהלך חקירתו שב ועמד המומחה שור בתוקף על ממצאי חוות דעתו הנ"ל.

חוות דעת מחקרי התקשורת:

המהנדס **חיים קלוש**, מומחה בתחום איכון תקשורת אלחוטית ערך חוות דעת מיום 28/10/2014 (ת/99, ת/100 ות/100א').

בחוות דעתו נתבקש המהנדס קלוש למקם את מינוי הסלולר של הנאשם (מנוי שמספרו 057-2268583 ע"ש יורי סולימנוב, חברת הוט מובייל) ע"י ניטור השיחה הסלולרית במערכת הוט מובייל (כמפורט בהסבר בסעיף 1 לחוות הדעת), וכן הוגש לעיונו תקליטור הכולל את פלטי השיחות היוצאות והנכנסות ביחס למנוי זה (ת/91).

עוד התייחס המומחה בחוות דעתו למסגרת הזמנים של ליל הרצח, היינו, מתאריך 22/5/10 החל משעה 20:00 בערב, ועד לתאריך 23/5/10 שעה 3:00 לפנות בוקר.

בהתאם לחוות הדעת (ת/99) ולאיון השיחות שצורף לחוות הדעת (נספח א'), ניתן ללמוד כי בין השעות 00:34 ל-00:47, כמחצית השעה לאחר ביצוע הרצח, נמצא איכון מכשירו של הנאשם בזירת הרצח. היינו, מפעל "לפידות" שחזיתו באזור תעשייה דרומי קיסריה, שם האתר הנותן שירות הוא "PHANA-NORTH" (ראו הטבלה בנספח א' וכן ההסבר בסעיף 2.5 בחוות הדעת).



בנוסף, ובהתאם לטבלה נספח א', ניתן להבחין בשיחות יוצאות במסגרת השעות הנ"ל, מהמנוי שמסתיים בספרות "583" ושייך לנאשם אל המנוי שמסתיים בספרות "255" והשייך על פי הנטען לרפי שלומוב.

כן הוגשו, באמצעות מנהל מחלקת מניעת הונאות בפרטנר **דניאל גלובצקי**, פלטי השיחות למנוי השייך על פי הנטען לרפי שלומוב המסתיים בספרות "255" (ת/92-95, ת/98).

בפלט השיחות הנכנסות (ת/93) ניתן להבחין כי בליל הרצח ה- 23/5/10 ישנן שש שיחות נכנסות ממכשירו של הנאשם אל מכשירו של רפי שלומוב בין השעות 00:34 ועד לשעה 00:47.

בפלט השיחות היוצאות במנוי הנ"ל (ת/94) ניתן להבחין בשתי שיחות יוצאות ממכשירו של רפי שלומוב למכשירו הנייד של הנאשם בליל הרצח ה- 23/5/2010 בשעה 01:44 ובשעה 01:50, וכן שיחה יוצאת נוספת ממכשירו של רפי שלומוב לבית הוריה של ללה שלומוב, רעייתו של רוני שלומוב בזמן הרלוונטי, בשעה 01:51.

בעדותו בתיק המקביל, שהוגש כראייה בפנינו, אשר רפי שלומוב כי המנוי "255" אכן היה בבעלותו במועד הרלוונטי לכתב האישום (ת/425(63), עמ' 1254 לפרו' בתיק המקביל).

אבי קמר, יועץ טכני בתחום התקשורת המספק שירותי ייעוץ והנדסה לחברת פרטנר, ערך חוות דעת (ת/97) המסתמכת על איכוני חברת "פרטנר", על פי שיחות נכנסות ויוצאות, של מנוי שמספרו 054-2296255, מנוי השייך כאמור לרפי שלומוב. בהתאם לחוות הדעת, אופן מכשירו של רפי שלומוב בליל הרצח באיזור זירת הרצח (עמ' 7 ו- 12 לחוות הדעת ת/97).

מצלמות האבטחה במפעל והסרטון בו צולם רצח המנוח:

אירוע רצח המנוח תועד, כאמור, במצלמות האבטחה של מפעל "לפידות". שרת מחשב המצלמות, דיסק מצלמות האבטחה (ת/16, ת/21) ודו"ח בדיקת מחשב (ת/20) נתפסו על ידי איש המשטרה, רס"מ משה גולדפדר.

כפי שתואר לעיל, בבוקר שלמחרת האירוע הגיע אב הבית במפעל, **ולרי פסבצ'ניק**, והתלוו אליו למשרדו מספר שוטרים על מנת לבדוק את מצלמות האבטחה שפעלו באותו הלילה וצפו בסרטון.

בסרטון (ת/16), כאמור, נראים שני אנשים המתקרבים מאיזור החניה, אחד מהם נשא נשק, המנוח קם ממקומו, התקרב אליהם, בין השלושה התנהלה שיחה קצרה של מספר מילים, ולאחריה, נראה המנוח נופל ארצה.

דניס שבצוב, טכנאי מצלמות אבטחה בחברת "מיקוד", החברה האחראית על מצלמות האבטחה במפעל, הסביר בעדותו כי במקום מותקנת מצלמה עם חיישן, המצלמת כאשר היא מזהה תנועה.



לדברי העד, איכות הסרטון היא פועל יוצא של התנאים במקום, בכלל זה תנאי התאורה בעת הרלוונטית בה מתבצע הצילום וכי בשל העובדה שהתיעוד מתבצע על פי זיהוי תנועה, המצלמה "מצלמת בקטעים", כהגדרתו.

חוות דעת לעניין סרטון האבטחה:

ד"ר רן כפתורי, מומחה בעיבוד תמונה וראייה ממוחשבת, נתבקש לערוך חוות דעת לעניין "רציפות הצילום במצלמות האבטחה" [ת/400], ולהתייחס לסרטון האבטחה בו תועד האירוע (ת/16 ו-ת/21).

לדברי ד"ר כפתורי, כבר בשנת 2010, נדרש לבקשת המשטרה לסייע בבחינת הממצאים שתועדו במצלמות האבטחה. לצורך כך, הגיע לזירת האירוע, ערך מספר ניסויים אותם פירט, בכדי לנסות לאמוד את גובהו של אוחז הנשק ואורך הנשק בו אחז. ואולם, הנתונים שנאספו על ידו באותה עת לא קידמו את החקירה.

עוד הוסיף וסיפר העד, כי בשנת 2014, פנו אליו חוקרי המשטרה שוב והפעם, ליתן הסבר ל"קפיצות" בסרט האבטחה, ובחוות דעתו הגיע למסקנות הבאות:

"מהממצאים וניתוחם עולה, כי התוכנה אשר שומרת את הסרטונים ממצלמת האבטחה המדוברת, משתמשת ב-VMD ע"מ לחסוך שטח איחסון בדיסק. מכיוון שהסרטון המדובר צולם בלילה, התמונות מכילות רעש רב וה-VMD מתקשה בהבחנה בין שינויים שמקורם ברעש לבין אלו שמקורם בתנועת האנשים, לכן, סף הרגישות של ה-VMD לתנועה הוא כזה שרק תנועה גדולה ומשמעותית מתגלה. ברגע הרגישות, התוכנה מפסיקה לשמור את התמונות לאחר זמן קצר שנקבע מראש. רק לאחר שמובחנת תנועה משמעותית חדשה, ממשיכה התוכנה בשמירת התמונות. זמן המעבר הנ"ל מאופיין בסרט בקיפאון של התמונה וקפיצה בחתימת הזמן שבסרט" [ההדגשות שלי. י' א.].

לדעת ד"ר כפתורי, אין המדובר במערכת צילום "מושלמת" ויתכן כי לא תזהה תנועה בשדה הראיה, ולכן, לא תצלם דבר. ואולם, משהמערכת פעלה ותייעדה, אזי, "...מה שרואים זה פחות או יותר מה שיש בתמונה" (עמ' 632 שור' 18-19).

משנדרש המומחה לשאלה כיצד מתיישב האמור בחוות דעתו כי המערכת תפעל כאשר קיימת "תנועה גדולה ומשמעותית", עם דבריו בעדותו כי קפיצה מעל גדר של אדם נוסף איננה בגדר "תנועה גדולה ומשמעותית", השיב כי אין המדובר בתנועה גדולה ומשמעותית בעיניים אנושיות אלא "בעיני התוכנה" וכתימוכין לכך ציין "עובדה היא שהמצלמה לא שמרה מקטעי תנועה אחרים ומשמעותיים שבוודאי היו באותו אירוע", כלשונו (עמ' 633, ש' 3-4), תוך שהסביר כי הדבר תלוי בסף הרגישות של המצלמה ובהגדרת אזורי עניין.

סיכום ביניים:



עד עתה נסקרו ממצאי זירת הרצחוחות הדעת השונות שהניחה בפנינו המאשימה. אפנה עתה לתאר את ההתפתחות בחקירה שהובילה להפעלת השוטר המוסווה בתיק זה (אנטולי), ובהמשך אביא קטעים מהשיחות שניהלו אנטולי והנאשם, ובהן, אמרותיו המפלילות של הנאשם לאנטולי.

ההתפתחות בחקירה וקבלת ההחלטה להפעיל את השוטר המוסווה (אנטולי כץ):

על הצורך שהתעורר בהפעלת השוטר המוסווה, אופן ההפעלה ומאפייניה העידו מספר אנשי משטרה כפי שיפורט להלן:

רס"מ שי נמני, חוקר מחלק רצח במפלג תשאול בימ"ר חוף, שימש בשנת 2010 כראש צוות חקירה ובשנת 2014 כחוקר בצוות החקירה, סיפר על מהלך החקירה והתפתחותה עד למעצרו של הנאשם ביום 01/06/2014.

לדברי נמני התאמת פרופיל הדנ"א הראשונה של אחד הבדלים שנמצאו בזירה היתה של רוני שלומוב, חברו של הנאשם, שבאותה עת ריצה מאסר בגין שוד מזוין שביצע בשנת 2007 (עמ' 200 לפרו').

פקד יהונתן (יוני) זנתי, שהיה חלק מצוות החקירה, סיפר כי בשנת 2014 "התיק בעצם מקבל תנופה חקירתית" בעקבות ההתאמה בין ממצא הדנ"א שעל בדל הסיגריה שנמצא בזירה, לבין פרופיל הדנ"א של רוני שלומוב שישב באותה עת בכלא בגין עבירת שוד.

כך עלה גם מעדותה של ד"ר נורית בובליל מהמעבדה הביולוגית שהעידה כי ביום 18.2.14 התקבל זיהוי דנ"א של רוני שלומוב (עמ' 400-407 לפרו'; תיק העבודה ובו אימות הדנ"א המוצג ת/263א).

הקשר בין רוני לבין הנאשם, כך הסביר נמני, עלה לראשונה כאשר במסגרת חקירתו של רוני שנעצר בגין עבירת שוד בתל-אביב, נתפס המכשיר הנייד של רוני, נפרק תוכנו ונמצאו סרטונים ותמונות של אדם שעלה החשד שהוא אותו אדם הנראה בסרטון זירת הרצח של המנוח זרצר ז"ל, וכך למעשה החלו פעולות החקירה שבמסגרתן הוחלט להפעיל את השוטר המוסווה (אנטולי).

מפעיליו של השוטר הסמוי אנטולי, פקד בוריס אורולוב ורס"מ רפי איפרגן, סיפרו בעדותם כיצד התגבשה ההחלטה להפעיל את אנטולי ועל הצורך הייחודי בהפעלתו זו.

פקד אורולוב, העומד בראש יחידת סוכנים ימ"ר חוף ומשמש קצין סוכנים, סיפר כי על בסיס הממצאים הפורנזיים שהתגלו בשנת 2014 (בהתייחס לממצאי הדנ"א כפי שצוין לעיל) עלה הצורך לפעול, כלשונו, "ביצירתיות" בהפעלת שוטר סמוי בכדי להבין את שהתרחש בליל רצח המנוח. הנחת העבודה היתה כי היה והנאשם יקרא לחקירה ותשאול רגיל, הגרסה שהיה מוסר, לא היתה מקדמת את החקירה.



גם **רפ"ק דוד סולומון**, ראש מחלק רצח בימ"ר חוף, שקיבל לטיפולו את תיק הרצח בשנת 2014 ועמד בראש צוות החקירה, התייחס להפעלתו הזהירה של אנטולי, והדגיש את אמצעי הזהירות והבקרה שננקטו באופן שאנטולי לא הכיר את האירוע, לא הכיר את הנאשם וכל פעולתו תועדה באודיו ווידאו.

הפעלתו של השוטר המוסווה (אנטולי):

רס"ל אנטולי כץ, שוטר במחוז חוף, הופעל כאמור כשוטר מוסווה בחקירת תיק זה.

בעדותו בפניו, הדגיש אנטולי מספר פעמים כי בתחילת הפעלתו כשוטר מוסווה, ובטרם פגש את הנאשם, נמסרו לו פרטים מצומצמים בלבד אודותיו, הכוללים את שמו, מקום מגוריו, מקום עבודתו והוצגה בפניו תמונתו.

לדבריו, מטרת החקירה כפי שהוגדרה לו בתחילה היתה "להתחבר ליו"ר" (הנאשם, י' א') ללא שהיה מודע לסיבת החקירה, וללא שקיבל תמורה עבור הפעלתו (עמ' 49-50 לפרו').

באשר לאופן "הפעלתו" של אנטולי התייחסו גם חוקרי המשטרה שי נמני, פקד אורולוב ורס"מ איפרגן אשר הדגישו כי המפגשים בין השניים תועדו בהקלטה וכי אנטולי לא קיבל הנחיות ומידע באשר לחשדות המיוחסים לנאשם בשלב זה (עמ' 254-255 לעדות נמני; עדות אורולוב בעמ' 291-292 ו- 295; עדות איפרגן בעמ' 323 לפרו').

רס"מ נמני הדגיש בפניו כי אנטולי לא "חקר" ולא "תשאל" את הנאשם, אלא הלכה למעשה היתה בין השניים שיחה, ואם נשאלו שאלות כלשהן הרי שהן עלו בעקבות דברים שנאמרו ביוזמת הנאשם לאנטולי (עמ' 255 לפרו').

אנטולי סיפר בעדותו בפניו כי הפעלתו החלה בראשית חודש אפריל 2014, ולצורך כך, התקבל לעבודה במסעדת "ג'רסי" במרינה בהרצליה בתפקיד טבח. במקביל לעבודת הנאשם במקום כאחראי משמרת.

לדברי אנטולי עבד במסעדה כשלושה שבועות, עד תחילת חודש מאי 2014 לערך, במשמרות ארוכות, לעיתים של 9-10 שעות. וכי נסעו יחדיו לעבודה במסעדה וחזרה כאשר היה אוסף את הנאשם מביתו באור עקיבא. ומשסיים את עבודתו במסעדה נותרו בקשר טלפוני ונפגשו מספר פעמים.

גרסה מפלילה של הנאשם לשוטר הסמוי אנטולי:

עדותו של אנטולי, נסבה ארוכות סביב הקשר שנרקם בינו לבין הנאשם, אותו הגדיר "קשר קרוב" במהלכו התוודעה הנאשם, במספר שיחות, בשלבים ובהדרגה, במעורבותו ומעורבות שותפיו, רוני ורפי, ברצח אותו ביצעו.



במהלך השיחות ביניהם, כך לדברי אנטולי, התבטא הנאשם באופן שכלל מסירת פרטי חקירה "מיוחדים", בכלל זה, כי הרצח שבוצע היה "עבודה" תמורת סכום של 50,000 ₪, אותה קיבלו "ממזמין", שאת פרטיו ומניעיו הנאשם סירב למסור, וכן נמסרו פרטים מוכמנים.

במהלך עדותו בפנינו סיפר אנטולי על טיב הקשר בין הנאשם לבין חברו ושותפו רוני שלומוב, כפי שהדברים עלו בשיחותיו עם הנאשם. קשר עמוק עד כי "[...], שבשביל רוני הוא היה לוקח קלצ'ניקוב היה מרסס וגם רוני היה עושה אותו דבר גם בשבילו" (עמ' 30, ש' 27-28).

וכך, בתמליל אותה שיחה מיום 28.4.14 (ת/128א, עמ' 6 למטה), סיפר הנאשם לאנטולי שרוני הוא חבר ילדות, וכדברי הנאשם "(...) זה החבר הכי טוב שלי... הוא בשבילו ... אני מוכן עכשיו לצאת עם קלשניקוב החוצה ... לרסס רק שיצביע, כי אני יודע שזה מה שהוא היה עושה בשבילי". עד כי המדובר בקשר של הערצה של ממש את רוני.

בכלל זה, סיפר לו הנאשם כי נתן לרוני הלוואה בסך 30,000 ₪ וכי הוא מפקיד לרוני מפעם לפעם כסף "לקנטינה" בבית הסוהר.

בהמשך חקירתו הראשית סיפר אנטולי על כך ששיתף את הנאשם בכך שהוא מבצע "עבודה נוספת" של העברת רכבים ממקום למקום עבור "תיירים עשירים" (ת/129). באחת הפעמים, התלווה הנאשם לאנטולי לאיסוף רכב באזור התעשייה בקיסריה, במהלכה אמר הנאשם כי הוא לא אוהב את האזור הזה.

עוד סיפר אנטולי כי במהלך השיחות הציע לו הנאשם סמים, ואכן באחד הימים פגש אנטולי את הנאשם בקניון "M הדרך" ומסר לו 800 ₪ עבור שתי אצבעות חשיש (ת/130).

על פרטי שיחה נוספת שהתקיימה במהלך נסיעה משותפת עם הנאשם ביום 08/05/14, סיפר אנטולי כיצד הנאשם נכנס לרכב עם "אגרוף" אותו הניח בדלת הרכב בצמוד אליו, ובמהלך הנסיעה, סיפר לו כי בקרוב הוא אמור לקבל את "הצעצוע", ולשאלתו למה הכוונה אמר הנאשם "פיו פיו", תוך שהתכוון לאקדח וכי עליו לסגור כמה חשבונות בכלל זה, "...צריך לארגן מתנה לרוני כאשר הוא ישתחרר מהכלא" [עמ' 36 לפרו'].

לדברי אנטולי, הנאשם סיפר לו על מעורבותו בביצוע עבירות שונות ובכלל אלה סחיטות ואיומים, פריצות, הלבנת כספים, סחר באמל"ח ונשקים, ומשסיפר כל זאת, פנה אליו באומרו "אני נפתחתי עכשיו תורך להיפתח" (עמ' 15 לתמליל ת/133א, ש' 35).

על שיחה נוספת שהתקיימה ביום 10.5.14 (ת/134), סיפר אנטולי כי במהלכה הוזכר שמו של רוני שלומוב, ובאותה שיחה התבטא הנאשם לראשונה באומרו כי הוא ורוני "[...] שחררו על אנשים, שחררו הכוונה שירו" (עמ' 40 לפרו', ש' 18-19), וכי הוא עצמו היה מעורב יחד עם רוני "במספר דברים שכללו תכנון מוקדם" (ראה ת/134א עמ' 24 שור).



(29).

בלשונו של הנאשם לאנטולי (...) בדרך כלל היינו מתכננים כל דבר. לפחות מה שאני הייתי מעורב. מה שאני לא הייתי מעורב לא מעניין אותי" (ת/134, עמ' 24, ש' 29).

לדברי העד, במהלך נסיעה משותפת לאיזור "הסינמה סיטי" ביום 13.5.14 (ת/137), שיתף את הנאשם "בעיסוק" הנוסף שלו סחר בנשק. תגובת הנאשם לדברים היתה "גם אני רוצה" (עמ' 42 לפרו', ש' 19). על כך השיב כי אינו מכיר אותו מספיק בשביל לשתף אותו בדברים מסוג זה.

בשלב זה לראשונה התוודה הנאשם על ירי באדם ומעורבותו ברצח (ת/137, עמ' 20), ולשאלה, "מה זה ירית, המשטרה לא יודעת מזה?" (עמ' 42 לפרו', ש' 31-32), השיב בשלילה, והוסיף כי אותו אדם מת ולא נפצע.

בתשובה לשאלה מה היה הקשר בינו לבין הנרצח השיב הנאשם כי לא היתה ביניהם היכרות מוקדמת וכי מה שהיה זאת "עבודה" תמורת תשלום כספי (ת/137, עמ' 20; עמ' 43 לפרו', ש' 7-11).

בשל חשיבותם אביא את הדברים בשם אומרים:

"אנטולי הסוכן: עכשיו השאלה עד כמה אני יכול לסמוך עליך. מה עשית ומה לא עשית? כי אני עכשיו אומר לך דוגרי, אני עליך עוד לא שמעתי כלום עד עכשיו.
יורי סולימנוב: מה אתה רוצה לשמוע? מה להגיד לך שיריתי באנשים? שדקרתי אנשים? מה אתה רוצה לשמוע?

אנטולי הסוכן: תקשיב, אני לא רוצה לשמוע שמות, לא מעניין אותי כן?

יורי סולימנוב: יריתי? כן, דקרתי? כן, גנבתי? כן.

אנטולי הסוכן: מה זה ירית? ומה המשטרה לא, לא יודעת מזה?

יורי סולימנוב: לא.

אנטולי הסוכן: ואיך זה הגיוני שהמשטרה לא יודעת מזה? מה הם לא

מטומטמים.

יורי סולימנוב: גם אני לא מטומטם כמו שאני נראה.

אנטולי הסוכן: בסדר, תקשיב אם בן אדם פצוע נכון?

יורי סולימנוב: בן אדם מת, לא פצוע

עמוד 17



אנטולי הסוכן: מת? או קי

יורי סולימנוב: אף אחד לא נשאר בחיים. אני לא משחק.

אנטולי הסוכן: או קי, ומה המשטרה לא ידעו מזה? לא

יורי סולימנוב: אם משטרה הייתה יודעת מזה והייתה מוצאת משהו כנראה לא הייתי יושב לידך היום, לא?

אנטולי הסוכן: מה לא חקרו אותך אפילו? לא דיברו איתך?

יורי סולימנוב: למה שיחקרו אותי? למה שבכלל ידברו איתי? למה בכלל שיפנו אלי?

אנטולי הסוכן: אה אין קשר בין אותו בן אדם לבינך?

יורי סולימנוב: שום דבר.

אנטולי הסוכן: מה סתם ככה?

יורי סולימנוב: זה מה שנקרא עבודה (ת/137א בעמ' 20).

בהמשך, סיפר הנאשם לאנטולי כי ביצע את "העבודה" עם אדם נוסף (שעדיין, בשלב זה, לא נקב בשמו), וכי קיבלו בתמורה 50 אלף ₪ שהתחלקו ביניהם באופן שווה (עמ' 21 לתמליל ת/137א).

עוד התבטא הנאשם באומרו "[...] זה העבודה הכי קלה שהייתה" (ת/137א, עמ' 21, ש' 9), "במקום בטוח, מקום שקט, מקום שאין בו קהל". יחד עם זאת, הנאשם לא שיתף אותו באשר למניע של מזמין "העבודה" וזהותו (עמ' 22, ש' 22 לתמליל ת/137א; וראו עדות אנטולי בפניו בעמ' 45 לפרו', ש' 3), וציין כי חקירת המשטרה אשר הסתיימה, לא העלתה דבר (עמ' 23 לתמליל ת/137א).

בהמשך אותה שיחה (ת/137א, עמ' 25) מצוטט אנטולי כאומר לנאשם כי סך של 50 אלף ₪ הוא סכום לא רע, והנאשם מסכים עימו, ומוסיף "[...] אבל אתה מסכן את התחת שלך, אתה יושב על רצח 20 שנה, במקרה הטוב" (עמ' 25 לתמליל ת/137א, ש' 18-19; וראו גם בעדותו של אנטולי בפניו עמ' 46 לפרו', ש' 11), וזו למעשה היתה, לדברי אנטולי, הפעם הראשונה שהמילה "רצח" עלתה בשיחה ביניהם.

הנאשם המשיך ושיתף את אנטולי בפרטים נוספים על אותו מקרה רצח ועל העדר ראיות בידי המשטרה באומרו "[...] בן אדם טייל, הסתובב, חטף שני כדורים, נפל, חטף עוד 2, וידוי, וזהו" (עמ' 25 לתמליל ת/137א, ש' 25-26), ובהמשך "וכל התרמילים, כל הדברים לקחנו והלכנו. מה תחפש שם? את הקליע? מה תסתכל על הקליע ככה? תסתכל עליו שעה, מה תמצא שם?, כלום. מצלמות אבטחה שום דבר לא קלט" (עמ' 25, ש' 26-28). ולשאלתו "מה עם



התרמילים?" השיב הנאשם "לקחנו אותם" (שם, שור' 29 וראו גם עדות אנטולי, בעמ' 46 לפרו', ש' 18-22).

בהמשך אותה שיחה באשר למועד ה"עבודה", שאל אנטולי את הנאשם לפני כמה שנים ארע המקרה, והלה משיב: "לפני שלוש-ארבע שנים", בהיותו בן 21, במהלך שירותו הצבאי (בעמ' 47 לפרו', ש' 22-26; עמ' 30 לתמליל ת/137א).

הנאשם סיפר לאנטולי כי בכל תקופת שירותו הצבאי היה ברשותו M-16 מקוצר, אולם, באשר לכלי הנשק הספציפי שבאמצעותו בוצע הרצח עליו דיברו השניים, ציין כי לא היה זה נשקו הצבאי (עמ' 31 לתמליל ת/137א, ש' 21).

לשאלתנו את העד, מה הביא את הנאשם להתוודות בפניו באופן האמור לעיל, השיב כי למרות תקופת ההיכרות הקצרה, ניהלו שעות שיחה רבות ומערכת יחסיהם החברית הגיעה לרמה מאוד גבוהה.

על מנת להמחיש עד כמה הקשר בין השניים היה קרוב, סיפר אנטולי כי ביום מעצרו של הנאשם, ב-1.6.14, אמר לו הלה כי ייתן לו יפוי כוח לחשבון הבנק שלו, ביקשו לטפל ברכבו וכן לגשת למקום העבודה ולקחת את השיקים להם הוא זכאי.

על דבר אותה "עבודה" המשיכו השניים לשוחח בשיחה שהתקיימה ביום 15/05/14 (ת/138א, החל מעמ' 18), במהלכה שיתף הנאשם כי אותה "עבודה" בוצעה אל מול מצלמות האבטחה, אך מאחר והיה "מכוסה" מכל הכיוונים, לא ניתן לדעת את צבע עורו (עמ' 20 לתמליל ת/138א' שור' 32-33).

לשאלת אנטולי, היכן בוצעה "העבודה" השיב כי אין זה משנה תוך שהוסיף פרט נוסף בדבר הגעתם למקום רגלית, היותם שלושה, שניים מלבדו, וכי התמורה הכספית לא התחלקה בין שלושתם באופן שווה, מאחר ואחד מהם רק בדק שהשטח נקי ואין ניידות (ת/138א בעמ' 29; וכן בעדותו של אנטולי בעמ' 52 לפרו', וכן עמ' 28 לתמליל ת/138א).

עוד סיפר אנטולי בעדותו על מפגש שהתקיים ביום 26/05/14 במלון "דניאל" בהרצליה (ת/143א), בו הגיע יחד עם הנאשם לפגישה עם שוטר סמוי נוסף שהציג עצמו בשם לב ארליכמן, איש עסקים "אוליגרך" מרוסיה, אשר בתו מתגוררת, כביכול, בבאר שבע יחד עם חבר "המדדרר" אותה למעשים שליליים, בכלל זה, שימוש בסמים וכי הוא מעוניין "לפתור את הבעיה" (עמ' 54 לפרו', ש' 14) באופן שאותו חבר לא יתקרב לבתו.

הנאשם, כך אנטולי העיד, הגיב בשמחה ובחיוב להצעה והתבטא בפניו כי ארליכמן למעשה מבקש "להוריד את הבן אדם", ולאחר ש"סגרו" עימו על מחיר ראשוני של "העיסקה", ביקשו שהות על מנת לשקול את ההצעה, וקבעו מפגש נוסף ביניהם כעבור יומיים.

בהמשך, סיפר אנטולי כי המשיכו לשוחח על "הצעת האוליגרך" ברכב, תוך שהנאשם מציין כי לצורך "עבודה" כזו, יש



צורך באדם שלישי, וכי יש לו משהו, ומשנשאל האם אותו אחד היה זה שביצע יחד עמו את העבודה הקודמת, השיב כי אותו שותף לא יכול להשתתף, כי הוא בכלא ואישר כי המדובר בחברו רוני שלומוב (עמ' 16 לתמליל ת/138א).

משכך, הנאשם הציע חבר אחר שלו בשם דימה איסקוב (עמ' 20-21 לתמליל ת/138א), אשר לדבריו היה קשור ל"משימה" שהוא סיפר לו עליה קודם לכן.

עוד סיפר אנטולי בעדותו כי הנאשם העלה מספר רעיונות לגבי דרך הביצוע של הפעולה עבור ארליכמן, לרבות יצירת תקלה בכבלים והתחזות לאנשי עבודה מטעם חברת הכבלים ובדרך זו להיכנס לדירה; הצמדת מטען חבלה לרכב; התחזות לשוטרי בילוש (עמ' 55 לפרו'; בעמ' 22-23 לתמליל ת/138א).

זאת ועוד, סיפר אנטולי על המפגש השני והאחרון שלהם עם לב ארליכמן ביום 28.5.14 (ת/145א). במהלכה סוכם עם ארליכמן על קבלת הצעתו בתמורה לתשלום בסך של 50 אלף דולר ולאחריה הלה עזב את המקום (עמ' 59 לפרו'; וכן תמליל המפגש ת/147א).

בשלב זה, כך סיפר אנטולי, השיחה בין שניהם נסבה על "העבודה" הקודמת וכי עשו מעין "הפקת לקחים" לצורך "העבודה הנוכחית" שסיכמו עם ארליכמן. בשלב זה, סיפר הנאשם כי אותה "עבודה" התבצעה ב"שטח" ב"אמצע שדה" (עמ' 3 לתמליל ת/146א), וכי הם הגיעו למקום ברגל. הנאשם הוסיף כי זה היה "באזור המפעלים".

עוד סיפר הנאשם כי הגיעו לקרבת הקורבן מבלי שהוא שם לב אליהם, התקרבו לאט ובשלבים וברגע האחרון שהמנוח הספיק להבחין בהם - ירו בו. לגבי כלי הנשק, סיפר הנאשם לאנטולי כי כלי הנשק היה בידי הבחור השני ולאחר מכן העבירו אליו וזה אסף את התרמילים (עמ' 59-60 לפרו').

באשר לפגישתו האחרונה עם הנאשם שהתקיימה ביום מעצרו ה- 1.6.14, סיפר אנטולי כי בשעת בוקר מוקדמת הגיע לאסוף אותו מביתו באור עקיבא ונסעו יחדיו לבאר שבע על מנת לתכנן את "העבודה" הבאה ולבדוק היכן מתגורר אותו בחור אליו התייחס ארליכמן (השוטר הסמוי שכאמור הציג עצמו כאוליגרך) וביקש לטפל בו (עמ' 61 לפרו').

לדברי אנטולי משהגיעו לחנות במדרחוב בבאר שבע, הנאשם קיבל שיחת טלפון, אשר את תוכנה לא שמע, אולם, הלה נראה "המום" לאחר אותה השיחה, ובסמוך לאחר מכן, שיתף אותו כי קיבל הודעה על מעצר חברו רפי.

הנאשם, כך לדברי אנטולי, נראה "מאוד לחוץ", ובהמשך שיחתם על רפי שיתף כי הוא היה הנהג שאסף אותו ואת רוני מהזירה לאחר ביצוע הרצח אולם, לא נכח במקום בעת האירוע עצמו (עמ' 61, ש' 27-33).

בציטוט מדברי הנאשם "הוא יודע על זה כי... אני אסביר לך כי הוא היה רכב מילוט שלנו, הנהג מילוט" (ת/151 עמ' 3, ש' 15-16).



לשאלת אנטולי את הנאשם האם יכול להיות שרפי ראה אותו ואת רוני מבצעים את הרצח השיב:

"מה פתאום. אני אומר לך אין גם אם אתה תרצה לנסות לראות אותי היית יכול לראות אותי רק עם משקפת תרמית רק עם ראיית לילה יכולת אם כבר לראות אותי. אבל אתה יכול כי יש שם הרבה שיחים, הרבה שטח... ואנחנו זגגנו כל הדרך. הרבה חול" (עמ' 10 לתמליל מש' 37).

עוד בהקשר האמור, הוסיף הנאשם ואמר "עוד הפעם נכנסנו מצד אחד יצאנו מכיוון אחר לגמרי. לא חזרנו מאותה דרך. אין, אין אף אחד לא יכול... אין שום הוכחות. היינו מכוסים. הכל, הכל" (עמ' 11, ש' 4-6).

באשר למידת מעורבותו של רפי, אמר הנאשם "רפי ידע מזה, ידע מזה כן. התפקיד של רפי היה בעניין הזה רק לשים אותנו ולקחת אותנו. זה הכל. הוא היה בבית בזמן הזה הוא לא חיכה לנו בשום מקום. הוא היה בבית" (עמ' 11 לתמליל ת/151, ש' 18-20).

בהמשך הוסיף, "חיברנו את הטלפונים חזרה עשינו חיוג וניתקנו ואז הוא יודע שזה הסימן שלו להגיע. זהו. כדי שלא יהיה איתור של שום דבר" (שם, ש' 24-25).

אנטולי בעדותו בפנינו סיפר כי הנאשם חשש שמא המשטרה תפתיע גם אותו, כפי שקרה לרפי, ולכן אמר כי יתקשר לעורך-הדין שלו כדי שיהיה מוכן ואכן עשה זאת (עמ' 62 לפרו').

במהלכה של שיחה זו הוזכר בשנית שמו של דימה איסקוב. בהתבטאות של הנאשם ולפיה רק שלושה היו בזירה (הנאשם, רוני ורפי), אולם גם דימה ידע על הרצח, אך הוא גילה זאת בדיעבד (עמ' 63 לפרו'; עמ' 13 לתמליל ת/151).

עוד סיפר אנטולי כי בעודם נוסעים ברכב יחדיו, סיפר הנאשם כי בכתבה שפורסמה באינטרנט באחד מאתרי החדשות של YNET (ת/189) נכתב אודות האירוע עליו סיפר קודם לכן (עמ' 16 לתמליל ת/151).

בשלב זה מסר אנטולי לידי הנאשם את המכשיר הנייד שלו על מנת שיאתר את הכתבה באינטרנט, ולאחר שהסתכל בכתבה אמר הנאשם:

"הלך עלי, הנה 2010 רוצח שכיר ... תושב חדרה בן שלושים וחמש שירה (...) שהרג שומר (...) קיסריה (...) כי הרצח הוזמן והחשוד שימש רוצח שכיר (...) תושבת חדרה" (עמ' 20 לתמליל ת/151, ש' 3-6; ובעדותו של אנטולי בעמ' 65 לפרו', ש' 25-26).

בשלב זה נשאל הנאשם על ידי אנטולי "זה איכשהוא קשור אליך הסיפור הזה?", והלה השיב בחיוב באומרו "זה הסיפור" (עמ' 20 לתמליל, ש' 10; עמ' 65 לפרו', ש' 27).



כאן המקום לציין כי גם **רס"מ נמני** בעדותו סיפר כי הפעם הראשונה שהנאשם התייחס לרצח הספציפי של המנוח זרצר ז"ל במהלך הפעלתו של אנטולי היתה ביום מעצרו, ה- 1.6.14. ובלשונו: "ביום המעצר של יורי (הנאשם י' א'), 1.6, הוא התייחס "תכלס" לאירוע הרצח הזה. עד אז לא היה ברור על איזה רצח הוא מדבר. רק ביום ההפעלה, קרי ביום המעצר, התקבלה התשובה שמדובר ברצח של זלצר. לאחר שגם פורסמה כתבה באתר YNET אותה ראה יחד עם אנטולי במהלך ההפעלה" (עמ' 208 לפרו', ש' 26-29).

אנטולי השיב בשלילה פעם אחר פעם לשאלות ב"כ הנאשם שהתייחסו לידיעתו פרטים אודות הנאשם והחשדות נגדו בטרם הפעלתו, הכחיש את הדברים בתוקף וחזר על כך שמפעיליו אמרו לו אך ורק פרטים ראשוניים וכלליים (בעמ' 78-79, 89 לפרו'). עם זאת, אישר אנטולי כי ניתנה לו הנחייה להכווין את השיחות לנושא של רוני שלומוב ולהעלות את שמו מפעם לפעם במסגרת השיחות (עמ' 84 לפרו').

בהמשך החקירה הנגדית, הוצגה לאנטולי עמדת ההגנה לפיה דברי הנאשם בשיחותיהם נועדו "לרצות אותו" והלה השיב כי לא התרשם כך, אלא כי היה זה דו-שיח הדדי (עמ' 99, ש' 13). במקום אחר הוסיף אנטולי כי הוא לא יכול לקבוע האם הדברים שסיפר לו הנאשם הם בוודאות דברים שחוזה בעצמו, אולם כלשונו, "אבל כן אני התרשמתי מבחינת איך שהוא העביר לי את החוויות שלו שהוא כן מכיר את האירוע הזה ומכיר אותו מקרוב [...]" (עמ' 106, ש' 12-13).

עדים נוספים מטעם המאשימה:

מטעם המאשימה העידו עדים נוספים (דניאל, דימה, אלי פבל) אשר על פי הנטען הכירו את הנאשם והאחים שלומוב, היו עימם בקשרים חבריים, ושמן הזכר באופן זה או אחר במהלך חקירת האירוע, משכך, אסקור בתמצית את גרסתם כעולה מאמרותיהם במשטרה ועדותם בפנינו.

העד דניאל מניביץ' על גרסתו ניתן ללמוד מהודעותיו במשטרה (ת/385 א' וב') ומעדותו בפנינו.

בזמן הרלוונטי היה העד שוטר סיוור במשטרת חדרה במסגרת שירותו הצבאי ב"שחם" וסיפר כי הכיר את הנאשם כמו גם את רוני שלומוב מלימודים משותפים בבית הספר, ולאחר מכן, זה האחרון הועסק על ידו באבטחה בקיסריה.

לדברי העד, אירוע הרצח לא התרחש במהלך המשמרת שלו כשוטר סיוור, וכי למיטב זכרונו לא הגיע לזירת האירוע ולא שוחח עם שוטרים אחרים בקשר לרצח המנוח.

העד נדרש לשאלה, האם שוחח אודות האירוע בעת הרלוונטית של התרחשות האירועים, עם הנאשם שבפנינו והאחים שלומוב, הנאשמים בתיק המקביל, ו/או עם חברם דימה איסקוב והשיב בשלילה. לדבריו שוחח על אירוע הרצח רק בשנת 2014, לאחר מעצר הנאשם והאחים שלומוב, וזאת, כאשר הוזמן לחקירה במשטרה.



עוד נדרש העד לשאלות האם במהלך שירותו במשטרה ראה את סרטון מצלמות האבטחה אשר תעד את אירוע הרצח או קיבל מגורם כלשהו פרטים לגבי הרצח ואופן ביצועו, והאם ראה סרט מצלמת אבטחה כלשהי והשיב על כל אלה בשלילה. בתשובותיו טען כי "בזמנו היה דיבור על איזה שהוא סרטון" וכן, כי יכול להיות ששמע דברים שסיפרו שוטרי התחנה שטיפלו באירוע.

לשאלה "ואם סיפרו מה סיפרו" השיב "היה שם סיפור שהיה שם מישהו במדים, נראה לי בנעליים צבאיות או משהו כזה שרואים שלושה או ארבעה חברה, שרואים ממש את הבן אדם שמורידים אותו לברכיים, את הנרצח..." (ת/385ב' עמ' 3 שור' 68-72).

יחד עם זאת, בתשובה לשאלת ב"כ הנאשם השיב העד כי שוחח עם אחד, אלי פבל חנקין שהועסק כשומר וכסייר בחב' אבטחה אודות האירוע, אולם בחקירתו החוזרת שב וטען כי היה זה רק לאחר מעצרו של הנאשם והאחים שלומוב בשנת 2014 עת זומן לחקירה.

העד דימה איסקוב, אף הוא חבר משותף של הנאשם והאחים שלומוב, נעצר תחילה כחשוד ברצח המנוח ונחקר מספר פעמים.

בחקירותיו במשטרה הכחיש איסקוב כי נטל חלק בתכנון רצח המנוח או כי קיבל הצעה כלשהי בעניין זה. בהמשך חקירותיו, על פי הצעת עורך דינו, כך לטענתו, שמר על זכות השתיקה ונמנע מלהשיב לשאלות חוקריו.

בעדותו בבית המשפט, סיפר העד על מפגשים שהיו בביתו של רפי בשנת 2010, בהם נכחו גם רוני והנאשם, לדבריו הם היו יושבים בסלון או בגינה, מנהלים, כלשונו "שיחות חולין". לדברי העד נהג ללכת לביתו של רפי "כדי להירגע ולעשן" (עמ' 711, ש' 8).

העד סיפר כי בשנת 2010 עבד בחברת "כפיר אבטחה", ובמסגרת זו הועסק לפרק זמן מה עובר לרצח המנוח במפעל "לפידות" בתפקיד מאבטח, מבלי שנשא נשק (בעמ' 712 לפרו').

העד בתשובות לשאלות באת כח המאשימה שלל קשר כלשהו לרצח המנוח או ידיעה מוקדמת לתכנון רצח והגדיר זאת כ"קשקוש", כך גם כאשר נטען בפניו כי הנאשם הזכיר את שמו כמי שיכול ליטול חלק "לעבודה הנוספת של האוליגרך" השיב כי אינו יודע על כך דבר (עמ' 728 לפרו'). כך גם השיב בשלילה לטענה כי נכח בשיחה שנסבה אודות רצח או "על אקדח" והשיב במילים "לא היה" (עמ' 729).

העד אלי פבל חנקין, חבר נוסף של הנאשם והאחים שלומוב היה אף הוא בין הנחקרים ומוסרי אימרות בדבר הקשרים שהיו לו עם השלושה, באשר לידיעותיו על האירוע ומקור ידיעותיו, אם בכלל, כמו גם באשר למעשיו בליל רצח המנוח.



לדברי העד בטרם גיוסו לצה"ל עבד כשומר במפעל "לפידות" (ללא נשק) וכי אף הנאשם עבד במקום, לפחות פעם אחת לפני האירוע, וכי התגייס לצה"ל בבוקר היום בו נתגלתה גופת המנוח, וסיפר כי שמע על האירוע מאחרים אשר אמורים היו ללוותו ללשכת הגיוס אולם הודיעו לו כי לא יוכלו להגיע.

התובעת נדרשה לרענן את זכרוננו של העד באשר לפרטים שמסר בהודעתו במשטרה (ת/423) ולפיהם חברו רומן שטילר מסר לו מידע לגבי אירוע הרצח שכלל פרטים באשר לאופן בו נרצח המנוח, קרי, ירי בנשק אוטומטי ובריחה מהמקום, ועל כך השיב העד "יכול להיות שהיה... יכול להיות שעלה משהו בעניין" וכי הוא "זוכר במעורפל" (עמ' 752, שור' 27-28).

העד חנקין שלל בתשובה לשאלה כי קיים שיחות נוספות עם אותו רומן שטילר אודות הרצח וטען כי לא הגיעו אליו פרטים נוספים אודותיו וכי לא ראה כל סרטון המתייחס לאירוע הרצח.

בנוסף לאמור לעיל, טען עד זה כי למעשה לא שוחח עם מי מהחשודים (על פי הגדרתם באותה עת) על אירוע רצח המנוח עד ליום מעצרו (בחודש יוני 2014) והדבר אף לא עניין אותו כלל.

עוד סיפר העד כי על דבר מעצרו של הנאשם והאחים שלומוב והחשד המיוחס להם של רצח המנוח, שמע בשיחת טלפון עם דניאל מנביץ'.

זאת ועוד, העד אישר בתשובה לשאלות ב"כ המאשימה כי בשיחתו זו עם מנביץ' שיתף אותו הלה בפרטים אודות אירוע הרצח, בכלל זה, על היות ארבעה מעורבים, על האופן ודרך רציחת המנוח.

בתשובה לשאלת ב"כ הנאשם אישר העד כי היה בקשר חברי עם הנאשם בשנת 2010, קשר שהתהדק לאחר שחרורו מהצבא, וכי לא הבחין בהתנהלות חריגה של הנאשם אשר יכולה היתה לעורר חשד על היותו מעורב באירוע.

העד אישר כי היה ידיד קרוב של קסניה שטילר ז"ל שעבדה אף היא כמאבטחת ונרצחה מספר חודשים לפני שנרצח המנוח ואישר כי רציחתה הטרידה את מנוחתו ומשכך אף ניסה לדלות פרטים ומידע אודות המקרה (עמ' 718 לפרו').

העד שב על גרסתו פעם אחר פעם כי הפרטים אותם ציין אודות אירוע רצח המנוח הובאו לידיעתו על ידי מנביץ' אשר ראה את הסרטון, וכי זה היה לאחר מעצרו של החשודים בתיק זה, מכל מקום טען כי לא שיתף בשום שלב את הנאשם בפרטים אותם שמע ממנביץ' (עמ' 726 לפרו').

חקירת השותף רפי שלומוב ואמירותיו למדובב:



אקדים ואזכיר כי רפי עומד לדין, כאמור, ביחד עם אחיו רוני שלומוב במעורבות בפרשיה נושא הכרעת דין זו, בפני מותב אחר של בית משפט זה (תפ"ח 866-07-14).

משהובא רפי למתן עדות בבית המשפט בעניינו של הנאשם (ישיבה מיום 8.2.15), בחר שלא להשיב לשאלות שהופנו אליו, ונותר בתנוחת מבע בווה (עמ' 741-743).

מאחר והלה טען כי אינו מתכוון למסור עדות בטרם ימסור את עדותו במשפטו שלו (בפני המותב האחר של בית משפט זה), נעתרנו לבקשת ב"כ המאשימה לזמנו לעדות בפנינו פעם נוספת, וזאת לאחר שמסר כבר את עדותו, אולם ניסיון זה לא צלח שכן רפי שב וסרב להשיב לשאלותיהם של התובעת, סנגורו של הנאשם ואף לא הגיב לבקשת הנאשם כי ידבר (ישיבה מיום 1.2.16, בעמ' 827 לפרו').

בנסיבות אלה, לבקשת ב"כ המאשימה, הוכרז רפי כ"עד עוין" והוגשו אימרותיו במשטרה (ת/168-ת/188), לרבות אמרותיו בפני המדובב (ת/177) ופרוטוקול עדותו בתיק המקביל (ת/425(63)); נטען לקבילותן כדין כראיות בהליך, מאחר ונתמלאו תנאי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן: "פקודת הראיות").

בנסיבות האמורות לעיל, נראה כי מן הראוי להביא את עיקרי דבריו של רפי באמרותיו במשטרה, וזאת כפי שיפורט להלן:

בהודעה **מיום 1.6.14** (ת/168) נחקר רפי תחת אזהרה בחשד כי בחודש מאי 2010 רצח את המנוח ביחד עם אחרים ובקשירת קשר לפשע. במסגרת החקירה הכחיש רפי מכל וכל מעורבות וקשר כלשהו לרצח ואמר כי הוא לא מכיר את המנוח ומעולם לא שמע את שמו. רפי נשאל האם מספר מכשיר הנייד שמסתיים בספרות "255" היה בשימוש או בשימוש גרושתו זינה, והשיב כי אינו זוכר.

בהודעה **מיום 2.6.14** (ת/169) שב ונחקר רפי תחת אזהרה ושב והכחיש מעורבות וקשר כלשהו לרצח.

בהמשך אותו יום, ה- 2.6.14, בוצע לרפי "תרגיל חקירה" (ת/170, ת/170א, ת/170ב) כאשר בעודו יושב בחדר החקירות וממתין לתחילת חקירתו, נכנס **החוקר דוד קירנוס** ביחד עם אדם נוסף אשר היה מכוסה מכף רגל ועד ראש ולבוש בגדי הסוואה כך שלא ניתן לזהותו. בהתאם לדו"ח פעולה שערך **פקד ליאור הררי** לאחר "התרגיל" (ת/170ב) נרשם כי רפי "נלחץ ושאל אותי מי זה ואז החל לשאול איזה דוד זה". כפי שמופיע בתמליל תרגיל החקירה (ת/170א) תגובתו של רפי היתה "מי זה? זה שעצור עם אחי? מי זה זה שעצור עם אחי?" (עמ' 2, ש' 26).

בהודעה **מיום 3.6.14** (ת/173) שוב הכחיש רפי מעורבות וקשר לרצח וכשהטיחו בפניו החוקרים כי בליל הרצח בזמנים הסמוכים לפני ולאחר ביצוע הרצח הגיע לזירת הרצח, אמר "אני לא זוכר מה הסיבה שהייתי שמה או אם הייתי שמה" (עמ' 2, ש' 29; עמ' 35 לתמליל ת/173ב).



במהלך החקירה מהיום הנ"ל רשם רפי על גבי דף נייר שאלה לחוקר גיא פיירברג "עם אני מידבר קמה שניים" (כך במקור י' א') (המזכרים ת/174 ו- ת/176; בעמ' 102 לתמליל החקירה ת/173; בעדותו של החוקר פיירברג בבית המשפט, בעמ' 441 לפרו' הישיבה מיום 24.6.15). מיד לאחר מכן, החל רפי לקרוע את הפתק שכתב לחתיכות קטנות ואף הכניס לפה פיסה אחת וניסה לבלוע אותה.

עוד במהלך אותה חקירה התבטא רפי כי זיהה את האדם אשר היה מכוסה ושהצביע עליו יום קודם בחדר החקירות כ - רוני אחיו (עמ' 135 לתמליל ת/173).

בהודעה **מיום 5.6.14** (ת/178; תמליל החקירה ת/178) רפי שב והכחיש מעורבות ברצח ואמר "אני לא יכול להגיד לך דבר שאני לא זוכר אותו בוודאות, למה הייתי שם אם הייתי שם" (שם, עמ' 2, ש' 13-14), ובהמשך: "לקחתי משהו אולי לקחתי אבל אני לא יודע מה הסיבה שלקחתי..." והוסיף "או ש.. החזרתי משם אני לא יודע מה הסיבה" (שם, ש' 7).

בפתח החקירה **מיום 6.6.14** (ת/180; תמליל החקירה ת/180) הוצג לרפי סרט צילום בו נראים חוקרי משטרה עם אדם נוסף, אותו זיהה רפי כאחיו - רוני. בסרט נראו רוני והחוקרים בסמוך למפעל בטון באזור התעשייה הדרומי בקיסריה. לשאלת החוקר האם יכול להיות שלקח את רוני ואת הנאשם לפארק התעשייה המופיע בצילום? השיב "יכול להיות" (ת/180, עמ' 2, ש' 14-15).

במהלך אותה חקירה, הוציא לפתע רפי שני ברגים מפיו והתבטא בפני חוקריו כי חש "חנוק" בתא המעצר וכי רצה לבלוע את הברגים בלילה "כדי לא לקום בבוקר".

בהודעה **מיום 12.6.14** (ת/183 ו-ת/184; תמליל החקירה ת/183 ו-ת/184) שב והכחיש רפי כל מעורבות וקשר לרצח המנוח. חוקריו הציגו בפניו קטעים מחקירת הנאשם בהם צוין כי נערכו מפגשים בביתו, והוזכרה מעורבותו יחד עם רוני בפרשה ובתכנון (עמ' 9-7 לתמליל ת/183).

משהושמעו בפניו דברי הנאשם כאומר לחוקריו "רפי זה המוח ורוני זה הכוח" (עמ' 10 לתמליל ת/183), השיב, כי הלה משקר וכי אינו יודע מהי הסיבה לכך שהוא שומר לו טינה.

בהודעה **מיום 17.6.14** (ת/185; תמליל החקירה ת/185) שב רפי על דברים שנאמרו על ידו בהודעתו הקודמת כמצוין לעיל, בכלל זה, כי אין לו קשר לרצח המנוח וכי התבטאות הנאשם המסבכת אותו בפרשיית רצח המנוח היא דברי שקר.

עוד הוצגה בפני רפי קלטת ובה תועדה השיחה בין הנאשם לבין השוטר הסמוי, אנטולי, בכלל זה דברי הנאשם כי רפי "היה הרכב מילוט שלנו הנהג מילוט" (תמליל החקירה ת/185, עמ' 17). למשמע הדברים אמר רפי כי הנאשם



"שקרן" והוסיף "הוא בכוח רוצה להכניס אותי לתמונה שלו" (שם).

משהוכנס אנטולי לחדר החקירות, הציג עצמו וסיפר על דברים ששמע מפי הנאשם באשר למעורבות רפי בפרשה, הכחיש זה האחרון את הדברים וטען כי הנאשם שיקר.

במהלך חקירה זו, הוכנס לחדר **המדובב המשטרתי אלכס**, אשר חלק תא משותף עם רפי במהלך מעצרו, ונשאל על ששמע מפי זה האחרון באשר לחשדות בגין נעצר ובהתייחס למעורבים האחרים:

"חשוב לציין שביום שחזר מחקירה הוא נכנס לתא ופרץ בבכי. ואמר לי דם שלי, אח שלי מכר אותי. שאלתי למה הוא מתכוון, ואז הוא אמר שהוא רוצה לעשות עסקה ולהודות רק בחלק שלו ... אמרתי לו חכה. תספר לי מה קרה. שנדע לכוון אותך. אז הוא סיפר לי שביום שלא ציין את התאריך שלו בשעות לקראת ערב, הוא הסיע את אחיו שענה לשם רוני שאני לא מכיר אותו ואף פעם לא ראיתי אותו ובחור בשם יורי לאיזור התעשייה בכוונה לרצוח מישהו או לפגוע במישהו. ואז שאלתי אותו אם ראה כלי והוא, רפי ענה לי שכן אצל אחי. ואז שאלתי אותו אם הם ירדו מהאוטו הלכו לדפוק בבן אדם והוא ענה לי שכן וגם שאלתי אותו אם הוא ראה את המנוח את הנרצח והוא ענה לי שלא כי הוא היה באוטו" (ת/185, החל מעמ' 4 ש' 106; וראו גם בתמליל החקירה ת/185, בעמ' 43-44).

גם למשמע דברי המדובב, המשיך וטען רפי במהלך חקירתו כי הלה משקר והכחיש את מעורבותו בפרשה.

ההודעה **מיום 26/06/14**, (ת/186 ו/ת/187; תמלילי החקירה ת/187 ו-ת/188), היא ההודעה האחרונה שנגבתה מרפי ובה שב והכחיש כל מעורבות וקשר לאירוע ולשאלה בדבר ידיעתו פרטים אודות האירוע אותם מסר למדובב אלכס, השיב כי יתכן ושמע את הדברים מפי אחרים וחוקרי משטרה בדרכו לחקירה, במעלית או במדרגות.

בנוסף, הוגשו תמלילי השיחות בין רפי לבין המדובב המשטרתי בתא המעצר, שיחות מהתאריכים 1/6/14, 2/6/14 וה- 3/16/14 (ת/177, ת/177א, ת/177ב). במהלך שיחות אלה, הפליל רפי את הנאשם ורוני בביצוע המעשה.

מ"ד"ח האזנה ותמלול קטעים נבחרים" שיחה בין המדובב לבין רפי מיום 3.6.14, שב רפי לתא המעצר לאחר "תרגיל החקירה", במהלכו הוכנס אדם מכוסה כולו שהצביע על רפי. בשובו לתא, היה "נסער מאוד", בכה, ומשנשאל על ידי המדובב לפרש התנהגותו זו השיב "דם שלי עשה נגדי...דם שלי יוצא נגדי" (ת/177ב' עמ' 1 ש' 15 וש' 25).

בהמשך התבטא בפני המדובב "לפי מה שאני מבין, שתיים פתחו עלי" [כך במקור - י' א'] (עמ' 2, ש' 37), והסביר כי הוא מתכוון לאחיו הצעיר רוני ולנאשם, וכי: "אני עכשיו רוצה לסגור עסקה... אני אספר רק צד שלי" (שם, עמ' 2, ש' 40 ו-43).



רפי תיאר בפני המדובב את חלקו באירוע:

"אני לא אומר שמות, אני לא אומר כלום, אני אומר צד שלי. לקחת "א" "ב" למקום, והחזרתי "ב" "א"
"ב" ממקום. זה מה שאני יודע, לא יודע מה היה. כאילו מי עשה מה, מה כוונה. אני לא יכול להגיד"
(עמ' 3, ש' 92-93).

בהמשך שיחה זו, אף שאל כמה שנים יקבל, "על זה שהסעתי אותם" (שם, עמ' 5, ש' 163).

בשלב זה תועד המדובב כמבקש לדלות מרפי פרטים נוספים באשר לאירוע והלה השיב כי היו אלה הנאשם ואחיו רוני
אך אינו יודע "מי לחץ" וכן "איך זה היה בדיוק" (עמ' 6, ש' 172 ו-178).

בהמשך אמר רפי למדובב:

"לקחתי אותם למקום. הם התקשרו לבוא לאסוף אותם. אני באתי לאסוף אותם אלי הבית, והם אחר
כך, הלכו אל ביתם" (עמ' 6, ש' 198-199).

עם זאת, ציין רפי בפני המדובב כי לא נכח בזירת האירוע, לא ראה את האירוע ואינו יודע בוודאות באיזה כלי נשק
השניים השתמשו לביצוע הרצח באומרו "בוא נניח עם סכין" ואף לא ידע לומר על מניע כלשהו לרצח.

אציין כי המדובב (המכונה "אלכס") העיד בפנינו בישיבה מיום 29/12/15.

ב"כ המאשימה הגישה, כאמור, את פרוטוקול עדותו של רפי שלומוב בתיק המקביל [ת/425(63)].

בעדותו, ככלל, הכחיש רפי כי היה מעורב באופן כלשהו באירועים נושא כתב האישום, הן בתכנון והן בביצוע, וכן הכחיש
כי הסיע את הנאשם ואת רוני בליל הרצח (ר' עמ' 1220-1221, 1250, 1266 לפרו' מיום 28.12.15; עמ' 1223
לפרו' מיום 30.12.15).

משנשאל רפי באשר לדברים שמסר למדובב "אלכס" אודות חלקו בפרשה ועל כך שהסיע את הנאשם ואת רוני בליל
הרצח, השיב כי זוהי גרסה שהוא, כלשונו, "בנה ביחד" עם המדובב כדי שיהיה לו מה למסור לחוקריו ו"לעשות עסקה",
וכדבריו "ישבנו ביחד והמצאנו סיפור מה להגיד" (עמ' 1235 לפרו' מיום 28.12.15, ש' 25-26).

בעדותו משנשאל כיצד ידע פרטים אודות הרצח, פרטים אותם מסר לחוקר גיא פיירברג (בפתק שכתב במהלך חקירתו
מיום 3/6/14) וכן למדובב, טען רפי כי אלו פרטים שהחוקרים בעצמם מסרו לו במהלך שיחות "מסדרון" ושיחות



"מדרגות" לא מתועדות, ובהקשר זה הזכיר בעיקר את החוקר בסל נאטור (ר' עמ' 1228-1239 לפרו' מיום 28.12.15, ועמ' 1193 לפרו' מיום 30.12.15).

עוד בעדותו בתיק המקביל, נתבקש רפי להסביר דברים שמסר לבלש אור ברקוביץ' בעת שהמתינו יחד בבית החולים שער מנשה ביום 9/6/14 ותועדו על-ידי הבלש ברקוביץ' בזכ"ד שערך [ת/425(38)]. אציין, כי במזכר הנ"ל, בין היתר, רפי אומר לבלש ברקוביץ' שאחיו, רוני שלומוב, "עשה טעות גדולה", וכן שעדיף להיות מאושפז ב"שער מנשה" על פני בית הסוהר, וכי אם יקבל 7 שנים הוא יצא אחרי שנה וחצי-שנתיים.

בעדותו, כאמור, הסביר רפי את הדברים שמסר בכך שהטעות הגדולה שרוני אחיו עשה היא שהחליט לעזוב את הבית (עמ' 1179 לפרו'), כן הביא כדוגמא אחד בשם ירון הררי שהוטלו עליו 7 שנים והשתחרר לאחר שנתיים (עמ' 1180 לפרו').

יוער כי הבלש ברקוביץ' העיד בפנינו ונשאל, בין היתר, אודות הזכ"ד שערך [ת/425(38)] וסיפר כי "מה שנרשם זה הלך הדברים" (עמ' 829, ש' 14), וכי רשם את ששמע מרפי ללא פרשנות (עמ' 830, ש' 17).

עוד במסגרת עדותו בתיק המקביל, אישר רפי כי המנוי המסתיים בספרות "255" אכן היה בבעלותו במועדים הרלוונטיים לכתב האישום (עמ' 1254 לפרו'), אך משעומת עם העובדה כי המנוי הנ"ל ("255") אוכן בזירה בליל הרצח, שלל זאת באומרו "אין דבר כזה" (עמ' 1258, ש' 5).

ה. ראיות ההגנה:

הנאשם שבחקירותיו במשטרה נמנע על פי רוב מלהשיב עניינית לשאלות חוקריו, למעט התבטאויותיו בהודעתו מיום 10/06/14, הרי, שבעדותו בבית המשפט סיפר את גרסתו בהרחבה.

אפנה תחילה לדברים שבאו לידי ביטוי בהודעותיו במשטרה וזאת לאחר מעצרו ביום 01/06/14 (ראה דו"ח מעצר, ת/79) כאשר בפועל נחקר ותושאל פעמים רבות.

אסקור להלן את עיקרי האמור באימרותיו מהן ניתן ללמוד על גרסתו בחקירות אלה, למול גרסתו בעדותו בבית המשפט.

מיד עם מעצרו, נחקר הנאשם לראשונה, זאת לאחר שנפגש עם באי כוחו, הוזהר כדין וצוין בפניו כי הוא חשוד בביצוע עבירת רצח (ת/152, תמליל החקירה המוקלטת ת/152).



בחקירתו זו, דחה את החשד שיוחס לו וכל היכרות עם המנוח, טען כי אינו יודע על מה מדובר, וכי אינו מסוכסך עם איש. הוסיף כי בזמן שירותו הצבאי **לא נהג לטייל באזור תעשייה קיסריה ולו פעם אחת**, וכי החל לעבוד במסעדת ה"בנדי" באזור התעשייה קיסריה רק לאחר שחרורו מהצבא.

בתשובה לשאלות חוקריו המתייחסות לתקופת שירותו הצבאי, השיב כי נעל נעליים צבאיות שחורות אותן החליף פעם אחת במהלך שירותו וכי ברשותו היה רובה 16M לעיתים רגיל ולעיתים "מקוצר" ובזמן שירותו הצבאי עישן סיגריות מסוג "נקסט לייט".

לנאשם הוצגה תמונת המנוח והלה טען כי אינו מזהה אותו, לא ראה אותו בעבר ואף השם בוריס זרצר, אינו מוכר לו.

לשאלה היכן היה בעת שבוצע הרצח במהלך חודש מאי 2010, השיב "לא זוכר. אבל בטוח בצבא" (עמ' 14, ש' 389).

בהודעת הנאשם מיום 3/6/14 (ת/153; **תמליל החקירה המוקלטת ת153ב ו- ת/153ד**), הוזכר כדין ונשאל האם יש לו דבר מה לומר באשר לחשדות המיוחסים לו והשיב "לא יודע על מה מדובר" (עמ' 1, ש' 1). משהוטח בפניו כי אינו העצור היחיד בפרשה, וכי בידי חוקריו ראיות רבות המסבכות אותו באופן משמעותי, בחר שלא להגיב ואמר "בסדר", ובהמשך אמר שאינו זוכר איפה היה באותו היום תוך שהכחיש כל קשר ומעורבות באירוע הרצח.

מעיון בתשאול מיום 3/6/14, עולה כי לא היה שינוי בגרסתו (ת/153ג), כך גם בהודעתו מיום 5/6/14 (ת/155; **תמליל החקירה המוקלטת ת/155ב**), משנדרש ליתן תגובה לחשדות המיוחסים לו המשיך להכחיש מעורבות בפרשה והתבטא כלפי חוקריו "...נפלתם על הבן אדם הלא נכון" (ת/155, עמ' 2, ש' 39) **ושב על גרסתו כי לא שמע דבר אודות הרצח** (שם, עמ' 19).

בהודעת הנאשם מיום 10/6/14 (ת/156; **תמלילי החקירה המוקלטת ת/156ב; ת/157א; ת/157ג**), מתועדות התבטאויותיו להן מייחסת המאשימה "ראשית הודאה" ובהתייחס אליה נטענה בין היתר טענת הזוטא.

הנאשם, נחקר בחקירתו זו על ידי רס"מ שי נימני, ולאחר שהוזכר כדין, הוצג בפניו קטע מתוך סרטון בו נראה רוני שלומוב יורה בנשק, ותגובתו היתה כי הירי בוצע בסמוך לביתו וכי ו"ש מצב" שהיה עם רוני באותה עת (עמ' 10, ש' 14).

משהוצג לנאשם קטע מתקליטור ה"הובלה" שנערך עם רוני בנסיעה עם חוקריו, ציין הנאשם כי המקום נראה לו כאור עקיבא, אולם, בהמשך טען בתוקף כי אינו מזהה את המקום, לא היה שם בשנים האחרונות, אין לו סיבה להסתובב שם וכי אינו מכיר את מפעל "לפידות" (ת/156 עמ' 6).

תשובה זהה השיב הנאשם משהוצגו בפניו תמונות המפעל, השער ועמדת השמירה של המפעל, ותגובתו היתה כי אינו



מזהה את המקומות שבתמונות וכי לא היה שם.

לשאלות האם במהלך שלושת החודשים האחרונים שוחח עם מאן דהוא על רצח המנוח, ביצע עבירות פליליות כלשהן או החזיק בנשק, השיב בשלילה.

בחקירתו זו, לא אחת, ביקש הנאשם להבין מחוקריו האם אנטולי "סמוי", אולם לא נענה לשאלותיו אלה.

בהמשך החקירה, הוכנס לחדר השוטר לב ארליכמן, אשר הופעל במהלך החקירה הסמויה והוצג לנאשם על-ידי אנטולי כ"אוליגר" שצריך "לפתור בעיה" עם החבר של בתו, ולשאלה, האם הוא מכיר אותו השיב כי פגש בו פעם או פעמיים בבית מלון וכי נכח בפגישות אלה אדם נוסף בשם אנטולי. לאחר זאת אף נערך עימות בין הנאשם לבין ארליכמן (עמ' 14 לת/156; החל מעמ' 47 לת/156).

לגרסת הנאשם בעימות, לא שוחח עם ארליכמן ישירות, אלא, היה זה אנטולי, וכי השניים דיברו ביניהם בעוד הוא ישב, שתק ולא הבין את תוכנה של השיחה. ולעניין הצעת ארליכמן, השיב כי לא הוסכם על דבר אלא נאמר לו כי יהרהרו בהצעתו.

עוד עולה מחקירתו במועד הנ"ל כי הנאשם החל להתבטא בפני חוקריו בדברים הקשורים באופן זה או אחר לאירוע רצח המנוח ולמעורבים החשודים באירוע (ראה: ת/156, וכן תמלול נוסף של המפגש אסתר ק', החל מעמ' 95).

בטרם החל הנאשם למסור פרטים הקשורים לאירוע, חזר מספר פעמים בפני החוקר שי נמני על השאלה "מה יצא לי מזה?" ו"מה העסקה שאני מקבל?" (עמ' 4 לתמליל ת/156).

בשלב זה, פנה הנאשם לחוקר, בדברים אשר לשיטתו ב"כ המאשימה מבטאים תחושת אשם וראשית הודאה ובשל חשיבות הדברים יצוטטו במלואם:

"הנאשם: בוא נדבר תכלס.

שי נמני: בוא נדבר תכלס.

הנאשם: מה אני צריך לעשות כדי שאני אוכל להשתחרר?

שי נמני: להשתחרר?

הנאשם: כן.

שי נמני: או אה, עכשיו הפלת אותי מהכיסא, מהרצפה לכסא.



הנאשם: אל תיפול, אני צריך אותך עדיין.

שי נמני: אז בוא אני אגיד לך דבר אחד.

הנאשם: נו?

שי נמני: להשתחרר, כן? תוציא את זה כרגע מה, מה

הנאשם: סבבה.

שי נמני: מהקופסא. בסדר?

הנאשם: מאסר עולם שלא יהיה עליי" (ת/156ב עמ' 84-83).

כך גם בהמשך אותה חקירה, התבטא באומרו כי הוא מעוניין לספר לחוקריו "הכל" והם יספרו לו את הכל "ונגיע לאיזה הסדר, לאיזה עסקה כלשהיא" (ת/156ב, עמ' 84). בהמשך שב ושאל את החוקר נמני "מה העסקה שאני מקבל?" (ת/156ב, עמ' 89). "מה יוצא לי מזה שאני מדבר? ... מזה שאני, עזוב, לא מזה שאני מדבר, מזה שאני פותח בפניך את כל הסיפור מא' עד ת'" (ת/156, עמ' 97).

בחקירה זו אמר הנאשם לחוקר נמני כי הוא יודע בוודאות כיצד המשטרה הגיעה אליו, וזאת באמצעות הפעלת הסמוי אנטולי (עמ' 9 לתמליל ת/156ב), וביקש לדעת מהחוקר האם החשד שלו נכון.

כמו כן התבטא בפני החוקר כי הוא יכול לספר לו דברים רבים שיכולים "להפיל אותך מהכיסא" (עמ' 17, ש' 11). וכי "בחיים לא דיברתי על אף אחד, בחיים לא פתחתי על כלום" (עמ' 27 לתמליל ת/156ב, ש' 21).

לדבריו, הוא יודע בוודאות שרוני הודה "במה שהוא עשה" (עמ' 22 לתמליל ת/156ב, ש' 31), וכשנשאל מה בדיוק רוני עשה?, השיב הנאשם "הוא ביצע את הרצח" (שם, ש' 34), ולשאלה כיצד הוא יודע שרוני הוא שביצע את הרצח? התחמק מליתן תשובה ישירה והשיב "על סמך זה שאני יודע" (ש' 38).

עוד התבטא באומרו "מאיפה התחיל כל הסיפור" (ת/156ב, עמ' 24, ש' 38), וסיפר: "כשישבנו אצל רפי" (עמ' 25, ש' 2), ומשנשאל למי הכוונה, ציין: "כל המעורבים בפרשה" (שם, ש' 4), ובהמשך פירט: "אני, רוני, רפי, ודימה" (ש' 38).

לדברי הנאשם נהגו לשבת בביתו של רפי בגבעת אולגה כבדרך של שגרה ולשוחח וכי "רפי זה היה המוח ורוני זה היה הכוח המבצע" (עמ' 26, ש' 25).

לגרסת הנאשם בחקירתו זו, מספר חודשים לפני רצח המנוח, ישבו בביתו של רפי ושוחחו על רצונם להשיג אקדח, בכדי למוכרו (עמ' 26-27 לתמליל ת/156ב) והוסיף "אף אחד לא ידע שזה יהיה רצח בסוף" (עמ' 28 לתמליל ת/156ב, ש' 32).



3), "[...] אמרתי לך שוב אני אומר אף אחד לא חשב על לרצוח מישהו... חשבו שיש לו אקדח...". וכן "בהתחלה זה התחיל מאירוע אחר אחרי זה, זה נגמר לאירוע הזה" (עמ' 30, ש' 32).

הנאשם התבטא באומרו:

"כשהציעו לי את זה אמרתי להם שאני לא רוצה חלק בסיפור ואז הם אחרי זה נפגשו עוד כמה פעמים בלעדיי ואני דיברתי עם רוני אמרתי לו שלא יעשה את זה כי זה לא שווה לו" (עמ' 27, ש' 33-35).

הנאשם שלל היכרות קודמת עם המנוח והשיב כי אינו יודע מדוע הגיעו דווקא אליו, ולשאלת המניע לרציחתו השיב במילים "זה מגיע בהמשך" (עמ' 28, ש' 35).

באשר לרוני, ציין הנאשם כי נראה לו שבפרק הזמן הרלוונטי היה בגדר עריק משירותו הצבאי (עמ' 30 לתמליל ת/156).

לעניין ההתנהלות שקדמה לרצח המנוח, אביא מדברי הנאשם בחקירתו זו כדלקמן:

"יורי סולימנוב: אז אהה... כאילו רוני אמר לי בוא נסע לרפי צריך לדבר על משהו אז כאילו אמרתי לו בוא אני יבוא אין לי כאילו מה לעשות גם ככה.

שי נמני: אה הא. כן?

יורי סולימנוב: אחרי זה התחילו לדבר.

דוד סולומון: התחילו לדבר על מה?

יורי סולימנוב: אמרו שהם מצאו מקום ש... שאפשר פשוט לנסוע לשמה להפחיד אותו לקחת את האקדח ול... וללכת משם" (עמ' 32 לתמליל ת/156, ש' 1-7).

לשאלת החוקרים מי קבע את המקום ואת הזמן, השיב הנאשם "רפי" (עמ' 33, ש' 21-22), ומשנדרש לשאלה בדבר פרטים נוספים ששמע מרפי ורוני המתייחסים לאירוע המתוכנן, השיב "שם של בן אדם לא ציינו", אך "צינו איזה מפעל באזור תעשייה" (עמ' 118-119 לתמליל הארוך ת/156).

בשלב זה של החקירה, חדל הנאשם להשיב לשאלות חוקריו וביקש לפגוש את עורך דינו בטרם ימשיך לספר את גירסתו, פנה לחוקר וביקש "לפתוח לו קצת קלפים" כלשונו, ומשזה נמנע מלהיענות לבקשתו ולחשוף בפניו את חומר הראיות נגדו, כי אין די בפרטים שמסר, השיב "אמרתי לך את התכנון, ואת הערכות, ואת המחשבה לא אני עשיתי".



הודעת הנאשם **מיום 11/6/14 (ת/158; תמליל החקירה המוקלטת ת/158ד)**, החלה לאחר שפגש את עורך דינו, הוזהר כדין ונשאל אם ברצונו להוסיף דבר מה על הודעתו מיום האתמול, על כך השיב כי אין לו מה לומר, וכי הוא שומר על זכות השתיקה, והשיב פעם אחר פעם תשובה זו לשאלות חוקריו.

במהלך חקירה זו, הוכנס לחדר השוטר אנטולי כשהוא לבוש מדי שוטר, ונעשה ניסיון לערוך עימות בינו לבין הנאשם, אולם זה האחרון בחר לשתוק ולא להשיב, ובהמשך, ביקש לצאת מחדר החקירות, לעשן סיגריה ולהתייעץ טלפונית עם עורך דינו. משהוחזר לחדר החקירות, ביקש לסיים את החקירה.

בחקירתו **מיום 11/6/14 (ת/158ב)** חזר פעם אחר פעם לשאלות חוקריו על המילים "אני שומר על זכות השתיקה".

בהודעה **מיום 12/6/14 (ת/160; תמליל החקירה המוקלטת ת/160ב)**, נשאל הנאשם על שיחותיו עם אנטולי ושלל כי שוחח עם אנטולי לגבי הרצח וטען כי לא סיפר לו דבר אודותיו (עמ' 25-31).

במהלך חקירה זו הוצגו לנאשם רישומים של חופשותיו מהצבא, מהם ניתן ללמוד כי ביום חמישי ה- 20.5.10, יומיים לפני רצח המנוח, חתם על טופס חופשה ומשנתבקשה תגובתו, השיב כי אינו זוכר אם היה בביתו או בבסיס באותו היום, ומכל מקום הוסיף כי אין המדובר ברישומים מדויקים "...ואפשר לשחק בהם כמה שרוצים", כלשונו (ת/160, עמ' 2, ש' 14-15).

משהוצגה לנאשם **כתבה שפורסמה באתר YNET** (ת/189) מיום 01/06/14 שעה 12:41, הנושאת את הכותרת "נעצר חשוד ברצח מ-2010: חשד ששימש רוצח שכיר", ונשאל אודות כתבה זו, השיב כי ראה אותה ביום פרסומה בעת שהיה ברכב עם אנטולי, ולשאלה אם שוחח עם אנטולי על הכתבה השיב "נראה לי משהו על רפי שהוא נעצר. אז אמרתי שיכול להיות שמשייכים את זה אליו". יחד עם זאת, השיב בשלילה כי התבטא בפני אנטולי לקשר כלשהו לרצח המנוח.

במהלך גביית הודעתו ביום **12/6/14** שעה 16:54 **(ת/161ב)**, עומת הנאשם עם תיעוד אודיו ווידאו של שיחותיו עם אנטולי, נתבקש ליתן תגובה לדברים המתועדים בהקלטות אלה, ושב והכחיש כי שוחח עם אנטולי אודות הרצח, טען כי הדברים מפוברקים, ובהתייחס לקטעי שיחה מהם ניתן ללמוד על פרטים הקשורים לאירוע הרצח התבטא באומרו "רובם יכולים להיות דברים מופרזים, מוגזמים" "שזה מפוברק..." "שזה משהו שהמצאתי באותו רגע" "...ורובם יכולים להיות דברים כדי שאני יוכל אתה יודע שכן אדם יתפוס ממני משהו" ובהמשך "וגם אמרתי הרבה דברים כדי להתחבר אליו".

מתיעוד שיחה שהתקיימה במהלך הובלת הנאשם לתחנת זבולון ביום **12/6/14 (ת/160ד)**, התנהלה שיחה בין הנאשם לחוקריו תוך שצוין כי בשלב זה הוא יכול לדבר איתם "רק בסיסמאות" וכי הם אמורים להבין מדוע הוא עושה כן.



מתיעוד השיחה ניתן ללמוד כי החוקר נמני בשיחה זו עשה מאמץ לדלות פרטים מפי הנאשם, ובשלב מסוים לנוכח העמימות המשתמעת מדברי הנאשם במהלך השיחה עימו, שואל האם רמיזותיו קשורות לשיחה ביניהם לפני שלושה ימים שבמהלכה החל לספר "על מה שהיה בבית של רפי" וכן האם "זה קצה הסיפור" ועל כך משיב הנאשם "שי אתה בחר מאוד חכם, תן לי, תרשה לי להגיד את זה" (עמ' 9).

בהודעת הנאשם מיום **16/6/2014** (ת/162; תמליל החקירה המוקלטת ת/162ב), טען הנאשם כי הוא חף מפשע, כי לא ביצע שום רצח וכי כל הדברים שמסר לאנטולי לא תואמים את המציאות, הכל **המצאות** (עמ' 7, ש' 28), הכל **שקר** (עמ' 5, ש' 17), "**חארטה**" (עמ' 5, ש' 5), **לקוחים מהדמיון** (עמ' 21, ש' 26), **מסרטים שראה** (עמ' 22, ש' 36) וכי הדברים נאמרו בניסיון להתחבב על אנטולי (ת/162, עמ' 3, ש' 51-52).

על כך חזר גם כאשר הושמעו לו קטעים משיחותיו עם אנטולי, הכחיש כל ידיעה על ביצוע הרצח, המעורבים בביצועו ופרטים כלשהם על רצח המנוח.

מששב ונשאל גם במסגרת חקירה זו, היכן שהה בלילה שבו נרצח המנוח, השיב "עבדתי בחברת אבטחה" (ת/162ב, עמ' 32, ש' 22), ובהמשך הוסיף "אצל רוברט בכרישי אבטחה" (עמ' 33, ש' 6).

יוער כי אותו רוברט סלע בעדותו בבית המשפט ציין כי כלל לא נהגו לעבוד במוצאי שבת באבטחה (עמ' 589, עמ' 591 - לפרו' מיום 6/9/15).

בחקירתו מיום 17/6/2014 ביקש הנאשם שלא להיחקר בטענה כי אינו חש בטוב, ובהתייעצות הוחלט לסיים את החקירה עוד בתחילתה (תמליל ת/163ב; המזכר ת/163).

מהודעת הנאשם מיום **18/6/14** (ת/164; תמליל החקירה המוקלטת ת/164ב), עולה כי שב ונשאל באשר למקום הימצאו בליל רצח המנוח, והלה שב על תשובתו כי אם לא היה בבסיס, היה בעבודה, היינו בעבודת אבטחה בחברת "כרישי בטחון" אצל רוברט סלע, ומשעומת עם דבריו של סלע ולפיהם באותה עת כלל לא עבד אצלו, התחמק ממתן תשובה ישירה ואמר "שזה לא נכון. על סמך מה רוברט זוכר?" (ת/164, עמ' 2, ש' 40).

הנאשם התבקש להתייחס לתוכן הדברים שמסר רפי למדובב, והשיב "שכל זה חארטה" (שם, ש' 74), ובהמשך הוסיף "ששום דבר מזה לא קרה. לא נסעתי לשום מקום כזה לא לרצוח אף אחד ולא לפגוע באף אחד" (ש' 76).

לתהיית חוקריו כיצד דברים שמסר רפי למדובב עולים בקנה אחד עם פרטים שמסר לאנטולי, השיב "מאיפה אני יודע איך רפי הגיע לדברים האלה. אמרתי לך כל הדברים זה סיפורים והמצאות. יכול להיות שאתה הראית לו בכלל את ההקלטה ואז הוא סיפר את זה למדובב" (עמ' 4, ש' 85-86).



בהמשך חקירה זו, ובהתייחס לדברים שמסר רפי למדובב באשר לחלקם של הנאשם ורוני ברצח המנוח הגיב באמרו ש"הכל לא נכון ולא מציאותי" (שם, ש' 90), והוסיף "לרפי יש דמיון מפותח" (שם, ש' 93).

עוד השמיעו החוקרים לנאשם דברים משיחתו עם אנטולי, מיום מעצרו ה- 1.6.14, ולפיהם, התבטא באומרו כי עשה טובה לחבר, ביחד עם השותף שלו וכי אף אחד לא ראה מה קרה ואיך קרה, ורפי היה נהג המילוט. הנאשם הכחיש כי הדברים קשורים לרצח המנוח והשיב "סתם זרקתי את זה" (עמ' 5, ש' 136).

הנאשם שב על גרסתו לפיה דבריו בפני אנטולי הם "המצאות", אינם קשורים לרצח המנוח "סתם זריקת פרטים", "שקרים והמצאות", ומשנתבקש ליתן הסבר הכיצד "המצאות" אלה תואמות לפרטי האירוע השיב כי הוא צופה בחדשות וכי יש לו דמיון מתוך סרטים שראה כגון "מהיר ועצבני" (עמ' 59 ועמ' 68).

כך גם השיב לשאלות שהופנו אליו בהתייחס לפתרון בעיית "האוליגרך" ארליכמן ושב וטען כי דבריו לאנטולי היו שקרים, התברבות והמצאות, וכי לא זכור לו שקיבלו עבודה כלשהי לביצוע.

בחקירתו מיום **18/6/14 (ת/166א)** נערך לנאשם עימות עם דימיטרי איסקוב, במהלכו אמר לחוקריו כי כל שנאמר לאנטולי אודות דימיטרי איסקוב היה שקר והמצאות.

משנתבקשה התייחסותו לנאמר בחקירתו מיום 10.6.14 (ת/156), כי נערך מפגש בביתו של רפי בגבעת אולגה במהלכו תוכן הרצח, השיב כי היה מדובר במפגש סתמי בין חברים ותו לא, ללא כל תכנון לרצח כלשהו אלא סתם מפגש חברים ותו לא.

בהתייחס לנעליים הצבאיות שנתפסו בביתו, השיב כי המדובר בזוג נעליים שבשימוש משנת 2009 לערך, וכי מאז לא החליף נעליים ומשנשאל האם ייתכן כי עקבות נעליו ושל רוני ימצאו בזירת הרצח, **השיב כי אין אפשרות כזו מכיוון שלא היה במקום.**

הודעת הנאשם מיום **26.6.14 (ת/167)**; תמליל החקירה המוקלטת (ת/167ב), היא האחרונה בשרשרת הודעותיו וחקירותיו, במהלכה נשאל בתחילת החקירה באם הוא רוצה להוסיף דבר מה על פרטים שמסר בחקירותיו הקודמות והשיב בשלילה.

בחקירה זו הטיחו החוקרים בפניו של הנאשם את הממצאים המרכזיים שבידיהם הקושרים אותו, לטענתם, לאירוע הרצח, בכלל זה, ממצאי הדנ"א שלו ושל רוני שלומוב שנמצאו בקרבת הזירה; ממצאי איכוני הפלאפון שלו שאוכן ביום הרצח במסר פרדס חנה מגרש הכדורגל החולש על זירת הרצח עובדה המתיישבת עם דבריו של רפי למדובב לפיהם אסף את הנאשם ואת רוני מאיזור זירת הרצח וכן עם דברים שמסר לאנטולי; עקבות נעליו הצבאיות; תמונות של הזירה, דרכי הגישה, התצפית ועוד.



י"אמר כבר עתה כי הנאשם לא נתן הסבר כלשהו לדברים שהוטחו בפניו ולממצאים שהוצגו לו ולמעשה המשיך להכחיש את מעורבותו באירוע הרצח, טען בצורה גורפת כי לא היה בזירה, כי הכל שקרים והמצאות והכחיש כל קשר ומעורבות באירוע רצח המנוח (ראו גם, עדותו של החוקר נמני בפנינו, בעמ' 220 לפרו').

בהתייחס לדברים שמסר בחקירתו מיום 10.6.14 (ת/156), לפיהם רפי הוא המוח ורוני הכוח וככל הנראה רוני הוא זה שלחץ על ההדק, טען כי הדברים נאמרו בהסתמך על שנאמר לו מפי עורך דינו ושנטענו בדיון בבית המשפט בעניינו של רוני.

משהוטחה בפניו ראיית הדנ"א על בדלי הסיגריות ונטען כי המדובר בדנ"א שלו, **המשיך בהכחשתו הגורפת כי לא היה במקום וכי אין המדובר בדנ"א שלו.**

כך גם שלל הנאשם את האפשרות כי עקבות נעליו תמצאנה בזירת הרצח והגדיר זאת במילים "אין מצב" מאחר ולא היה במקום.

באשר לגרסה המפלילה אותה מסר רפי למדובב, הגדיר את רפי כמשוגע ובעל דימיון מפותח.

באשר לממצאי מחקר התקשורת שהוצגו בפניו, לנאשם לא היה הסבר סביר, כאשר הגרסה שעלתה לראשונה בעדותו בבית המשפט ולפיה השאיל לרוני את הטלפון באותו ערב, כלל לא עלתה בחקירה.

בסיום חקירתו לשאלת חוקריו באם הוא רוצה להוסיף דבר מה על הנאמר על ידו בחקירותיו הקודמות השיב במילים "כל מה שידעתי סיפרתי לכם, גם לגבי האליבי וגם לגבי כל השאר" (עמ' 10, ש' 303).

עדות הנאשם בבית המשפט:

בעדותו בפנינו סיפר הנאשם תחילה על הרקע האישי והמשפחתי שלו, בכלל זה, שירותו הצבאי עליו סיפר באריכות רבה. בהמשך העיד על אופן ההיכרות עם האחים שלומוב אותם הכיר באמצעות חבר משותף, דימה איסקוב. כמו כן סיפר על התמיכה הכספית שנתן לרוני בשל מצבו הכלכלי הירוד, בכלל זה, הלוואה כספית על סך של 30,000 ₪ שתכסה את חובותיו.

בתשובה לשאלות בא כוחו, סיפר הנאשם על חברים נוספים אשר סבבו את מעגל חייו בפרק הזמן הרלוונטי, ואשר שמם עלה לא אחת בחקירת רצח המנוח, כפי שפורט בסקירת ראיות המאשימה.

לדברי הנאשם מקור ידיעותיו על פרטים אודות אירוע רצח המנוח, הוא שני חבריו אלי פבל חנקין ודניאל מנביץ' אשר



התנדבו למשטרה מגיל 17 ונחשפו לפרטים אודות החקירה.

בהמשך הוסיף הנאשם כי באשר לרצח המנוח בוריס זרצר ז"ל, "השמועה שרצה" באור עקיבא היתה "ששני בדואים הגיעו מהכיוון של החולות, שרצחו שומר, וברחו משמה. אחד מהם היה לבוש מדים, נעלי צבא, לא ניתן היה לזהות אותם" (עמ' 859, ש' 14-16).

בהתייחס למקום הרצח הוסיף הנאשם כי היו שמועות שגם הרצח של קסאניה שטילר ז"ל ורצח המנוח היו באזור התעשייה בקיסריה.

בהתייחס לאמירותיו המפלילות השיב לשאלות בא כוחו כי כחודשיים לפני רצח המנוח ישבו יחדיו בביתו של רפי (הנאשם, רוני, רפי ודימה איסקוב) ובמהלך שיחה על דברים בטלים הציע רפי "כבדיחה לא בדיחה" בשל מצוקתו הכלכלית לגנוב את נשקו הצבאי האישי, אך הוא דחה את הדברים על הסף.

בהמשך, כך לדבריו, בשל אותה מצוקה כלכלית של האחים שלומוב הוצע על ידם "לגנוב אקדח משומר" ולמוכרו תמורת 20,000 ₪ ואף את ההצעה הזו, דחה, תוך שציין בפניהם כי אינו מעוניין במעורבות כלשהי ובהדגישו כי הדבר לא נשמע לו מציאותי "כי אנחנו חיים כולם באותו איזור, אנשים יזהו אותך בשניה וחצי" (עמ' 831 שור' 28-29).

לדברי הנאשם, במפגש מאוחר יותר שיתפו אותו האחים שלומוב כי "מצאו מקום מבודד, שאין שמה כלב, לא עובר שם אפילו... שאפשר פשוט להיכנס, לצאת לגנוב את האקדח ולהיעלם תוך שתי דקות וזהו" (עמ' 862 שור' 1-2). אף לכך סרב וניסה לשכנעם "לרדת מזה".

על השתלשלות האירועים בהמשך סיפר כי במהלך חופשתו מהצבא, בין 7 ל-10 ימים לפני רצח המנוח נסע יחד עם רוני לבקשת זה האחרון לאיזור התעשייה דרומי קיסריה ו"הסתכלנו" על המפעלים, בכלל זה על "מפעל קיצוני" ובשיחה שהתפתחה ביניהם עלתה האפשרות, כלשונו "שכאילו אפשר להיכנס ולגנוב את האקדח, ולברוח כמה שיותר מהר כאילו ולהיעלם תוך שתי דקות" (עמ' 862 שור' 8-12).

על פי תכנון זה היו אמורים לסמן באמצעות צלצול ניתוק של הפלאפון לרפי לבוא לאסוף אותם עם הרכב, וגם לכך, לדבריו, התנגד בשל חוסר הסיכוי שאפשר לעשות דבר כזה, בשל הכרות עם הסיירים, היות "המקום מפוצץ במצלמות" **והחשש מפתיחה באש של השומר עליהם**. משהביע דעתו זו בפני רוני, הלה שוכנע כי הדבר אינו מציאותי והסכים עימו. ומשכך, עזבו את המקום.

לגרסת הנאשם במהלך השבת (שבחצות נרצח המנוח) רוני השאיל ממנו את מכשיר הנייד שלו, מאחר ו"יש לו סידורים", ודחה את הצעתו כי יצטרף אליו.



הנאשם סיפר כי משהבחין בשעות הלילה המאוחרות שרוני טרם השיב לו את המכשיר הנייד, חייג אליו, היינו למכשיר שלו, מהמכשיר של אמו בין השעות 01:00-02:00 לפנות בוקר כדי לבדוק איפה הוא (עמ' 863).

הוסיף וסיפר הנאשם כי רק לאחר פרק זמן בו היה "מרותק" לבסיסו הצבאי ושב ממנו לביתו, הגיעה אליו ה"שמועה" ולפיה, נרצח שומר באיזור התעשייה בקיסריה, ומשכך סיפר "נכנסתי ללחץ, כי זה מה שהיה כביכול התכנון שלנו ללכת לגנוב אקדח מאותו איזור", אז גם לדבריו התעורר בו החשש שמא עשה טעות במוסרו את מכשירו הנייד לרוני ופנה אליו בשאלה שמא "עשה משהו" אשר יכול לסבך אותו והלה השיב בשלילה.

לשאלה:

"למעשה חששת שהאיכונים של הפלאפון שלך ימצאו במקום".

ענה:

ת. כן" (863 שור' 323-32).

באשר להתבטאויותיו בפני אנטולי (השוטר הסמוי) השיב לבא כוחו כי היו אלה שקרים על מנת להתחבב עליו מאחר והתלהב והוקסם ממנו וכלשונו "הבאתי לו אלף ואחד שקרים ואלף ואחד דברים" אשר מעולם לא ביצע (עמ' 864 שור' 12) וכדוגמא לכך ציין כי בקלטות הוא מתועד כאומר שהיה עצור בגין סחיטה, אימים ומכות, ובפועל היה חף מרישומים פליליים.

לעניין הנעליים הצבאיות שנתפסו בביתו על ידי חוקרי המשטרה, טען כי פעם אחת ויחידה הוחלפו נעליו הצבאיות בשנת 2009 וכי המשיך להשתמש בהן בשירותו במילואים. לדבריו, הנעליים שנתפסו היו "נעליים חדשות" וכי יש עליהן עדיין את התוויות, כאשר מעולם לא עשה בהן שימוש.

לבאת כח המאשימה השיב כי "סיפוריו" לאנטולי על רצח המנוח הם למעשה דברים ששמע מחברו אלי פבל חנקין על רצח המנוחה קסניה ז"ל, רצח שהתרחש בנובמבר 2009, וכלשונו "לקחתי את הסיפור על המקרה הזה והלבשתי אותו על הסיפור שסיפרתי לאנטולי" ומשעומת עם דבריו על כך שבחקירותיו במשטרה ובחקירתו הנגדית בבית המשפט טען חנקין כי לא דיבר עימו על שום פרט של רצח המנוח השיב "הוא מנסה אולי לכסות על התחת שלו, שהוא לא סיפר לאף אחד כי הוא ידע הרבה" (עמ' 870 שור' 22).

בהמשך סיפר כי יתכן שכשהיו במקום עישנו סיגריות (עמ' 1010 לפרו'). ולשאלת ב"כ המאשימה כיצד הדברים מתיישבים עם העובדה שהבדלים נמצאו כ- 30 מ' מהמפעל, ולא כ- 250 מ' מהמפעל כפי שהעיד בבית המשפט, וכי בדלי הסיגריות שנמצאו היו "טריים" ולא מ- 7 עד 10 ימים לפני הרצח, השיב כי הדברים נאמרו לפי "הערכה" שלו וכי הוא לא יכול לתת משמעות לטריות של הבדלים שנמצאו (עמ' 1010-1011 לפרו').



בתשובה לשאלותיה החוזרות של ב"כ המאשימה על רצח המנוח השיב: "הייתי מעורב אך ורק במה שסיפרתי לך בלגנוב את הנשק ובסוף ביטלנו את זה. זה הכל" (עמ' 874 שו' 27).

הנאשם אישר כי הגיע רגלית למה שכינה "איזור הדיונות" המשקיף על איזור התעשייה קיסריה, משטח עפר ועל פי השערות **כ 200 - 250 מ' מהמפעל** ובמקום הניא את רוני מהמחשבה לגנוב את הנשק מאחר "ולא שווה לעשות את הדבר הזה" (עמ' 879, ש' 28).

את דבריו שנאמרו בחקירתו מיום 10/06/14 (ת/156) הסביר בהרגשתו כי מצבו הולך ומתדרדר ומשכך, החל לספר את שסיפר באותה חקירה, ולשאלה מדוע לא סיפר את גרסתו דהיום בהמשך חקירותיו במשטרה ומשהניחו בפניו חוקריו את אותן ראיות מפלילות בכלל זה, גרסאות שותפיו, תרץ בכך שלא ידע אם חוקריו יאמינו אם לאו לגרסתו.

באת כח המאשימה מנתה בפני הנאשם 10 נושאים "חדשים", כהגדרתה, אותם לא סיפר לחוקרי המשטרה והנוגעים לליבת האישום נגדו, ואשר באים לידי ביטוי בגרסתו בבית המשפט - מסירת הפלאפון לרוני בליל הרצח, הצעתו של רוני כי יגנוב ממנו את ה- 16M, "ההצעה" לגניבת האקדח, ההגעה לשטח לבדיקת הזירה לפני רצח המנוח, מספר מפגשי תכנון בהם נטל חלק ולא אחד, האישור כי דבריו בחקירתו ביום 10/06 הם דברי אמת - למרות שבהמשך חקירתו טען כי המדובר בדברים שאינם אמת, על כך ששמע על הרצח בעוד שבחקירותיו ציין שלא שמע "מילה", דבריו כי אלי פבל חנקין סיפר לו פרטים על הרצח - ומשכך תהתה - הכיצד כעבור שש שנים אחרי רצח המנוח וכשנתיים לאחר חקירתו, נזכר בכל אלה.

בתגובה שב והזכיר הנאשם את דבר ה"שמועות", החשש כי הוא הולך ומסתבך "בגלל משהו שאין לי קשר אליו" ואישר כי בהמשך חקירותיו לא אמר אמת.

בהמשך הטיחה באת כח המאשימה בנאשם כי בחר לשקר לחוקריו, באומרו כי אינו יודע כיצד איכזני הפלאפון שלו הצביעו על היותו באיזור בו התרחש רצח המנוח, בעוד לגרסתו היום סיפר כי מסר את המכשיר הנייד לרוני.

הנאשם אישר כי בתקופה הרלוונטית היו ברשותו שני מכשירים ניידים האחד - בסיומת 583 והאחר 1716, כאשר נדרש, בהסתמך על פלט שיחות מליל רצח המנוח להסביר על המנוי האחרון שהיה פעיל למול ביתו של רוני, השיב בשלילה כי הוא היה זה שעשה בו שימוש והתקשר לרוני, כמו גם שלל את האפשרות כי מסר מכשיר נייד זה לשימוש של רוני.

בתשובה לשאלת ב"כ המאשימה השיב כי כאשר רוני קרא לו מחלון ביתו על מנת להחזיר לרשותו את הפלאפון לא שוחח עימו, לא הבחין בדבר משונה ו"שום דבר חריג" ונראה "רגיל" ובהמשך "אם הוא רגיל, לא רגיל לא יודע" (עמ' 920 לפרו', שור' 3-4).

לגרסת הנאשם בעת שהתקשר לרוני מהמכשיר הנייד של אימו בשעה 01:25 (לאחר חצות) לא שמע ולא ידע על רצח



המנוח שעה קודם לכן, וכך גם מששב לבסיסו הצבאי לא שמע דבר על האירוע, אלא, רק כעבור 11 ימים, מששב לביתו.

באשר לחשדו ברוני, ציין כי היה זה בשל התכנון והביקור במקום יחד עימו ולכן, לאחר ששמע על הרצח, שוחח עימו "ישר ולעניין", שיחה קצרה ושאל אותו האם עשה שימוש במכשיר הנייד שהשאל לו, אך יחד עם זאת, נמנע מלשאל אותו ישירות באם רצח את המנוח, זאת, מאחר וגדל ב"שכונה בעייתית" ו"מכיר את חוקי הרחוב" וכל ששאל היה "אם הוא עשה טעות עם הפלאפון שלי" או דבר מה שעלול לסבך אותו, ומשהלה השיב בשלילה, נותרו בליבו בכל זאת חששות.

משבאת כח המאשימה עימתה את הנאשם מהעולה מדבריו בקלטת שיחה עם אנטולי, הוא השיב כי "זה היה התכנון המקורי בביתו של רפי" קרי, התכנון לגנוב את האקדח ואשר "התבטל".

כשנשאל הנאשם מדוע אמר לחוקר שי נמני בחקירה מיום 10.6.14 כי רוני הוא זה שביצע את הרצח, השיב כי אלה היו חששותיו, וכי השוטרים הראו לו קודם לכן שחזור כביכול עם רוני באזור התעשייה בקיסריה, ולכן סבר "אם לקחתם אותו לשמה והוא שחזר לכם את זה, אז כן הוא עשה את זה" (עמ' 931, ש' 5-6).

ובהמשך לשאלה:

"...אתה אמרת, הוא ביצע את הרצח, שואלים אותך, על סמך מה אתה אומר את זה?"

ואתה עונה "על סמך זה שאני יודע".

ת: כי ראיתי שחזור כביכול שלו" (עמ' 931 שור' 30-32).

אולם, באת כח המאשימה עמדה על דעתה כי בחקירתו המוקלטת מיום 10/06 (ת/156) התייחס בדבריו לתכנון רצח המנוח, שהסתיים ברציחתו, ולא "באיזה גניבת אקדח שבסוף כולם ירדו ממנה". בשלב זה, הנאשם התעקש לראות את התמליל בו מתועדים הדברים ובאת כח המאשימה הפנתה אותו לתמליל ובו, מתייחסים הדברים לרצח המנוח ולאמירות "אמרתי לך מי ביצע אותו" ולתשובתו "נכון" (עמ' 930 לפרו', שור' 31).

בהמשך נשאל הנאשם על "התכנון" שכביכול היה לו עם רוני ורפי לגנוב נשק משומר, תכנון שלגרסת הנאשם בסופו של דבר לא יצא אל הפועל, ואישר כי חלק מהתכנון היה שרפי יהיה נהג המילוט שלהם ויסיע אותו ואת רוני למקום ואחר כך יאסוף אותם (עמ' 933 לפרו').

עוד סיפר הנאשם כי על פי התכנון הוא ורוני הם המבצעים ורפי ממתין להם, הוצאת הסיים ממכשירי הפלאפון על מנת שלא יאוכנו, כאשר התכנון היה לגנוב את האקדח בשעות הלילה, אך לא דובר על יום ספציפי בשבוע וכן כי דובר על



מפעל קיצוני ושומם.

לדבריו, הוא לא ידע כי השומר במפעל, ככלל, אינו נושא נשק, וחזר על כך שלא ידע, גם כשעומת עם העובדה שרוני ודימה עבדו במפעל וידעו מניסיונם שהשומר אינו נושא נשק (עמ' 962-963 לפרו'; וראו: בהודעתו של דימה איסקוב במשטרה מיום 5/6/14, המוצגת/414, בעמ' 4, ש' 94-103; עדות אלי חנקין עמ' 750 לפרו').

בהמשך חקירתו הנגדית נשאל הנאשם כיצד בדיוק התכוונו לגנוב מאותו שומר את הנשק, והופנה לדברים שאמר בחקירתו מיום 10.6.14 (ת/156), בהתייחס לתכנון "אמרו שהם מצאו מקום, שאפשר פשוט לנסוע לשמה, להפחיד אותו, לקחת את האקדח וללכת לשם".

הנאשם אישר בתשובה לשאלת ב"כ המאשימה כי בחקירותיו (ראשונה, שניה, שלישית ורביעית) לא דיבר אמת, באומר כי לא ידע ולא שמע דבר על אירוע הרצח. משנדרש לחשש שהביע בפני חוקריו מעונש מאסר עולם ורצונו כי יובטח לו שלא ייענש בעונש זה בתמורה לדברים שיאמר, השיב כי חשש זה היה משום הפגישות עם האחים שלומוב, השימוש במכשיר הנייד שלו במוצאי שבת ואולי כי לא יינתן אמון בגרסתו.

כאשר הניחה באת כח המאשימה בפני הנאשם את הסתירה שבגרסתו ולפיה, שמע את הפרטים על רצח המנוח מפבל חנקין, בעוד שסיפרו של פבל שונה לחלוטין, השיב כי הוסיף פרטים "משלי בנוסף" (עמ' 983 שור' 27), ודברים אלה באו לידי ביטוי בהתבטאויותיו בפני אנטולי, השוטר הסמוי.

עוד טען הנאשם כי כל סיפוריו לאנטולי בדבר מעורבותו בפלילים יחד עם רוני היו שקר וכלשונו "הכל המצאות" וכי התבטאויותיו אלה נועדו להרשים את אנטולי על מנת שהלה יסמוך עליו, ובמילותיו, "הכל חרטה".

הנאשם השיב לב"כ המאשימה במילים "אני לא יודע על מה את מדברת" משהניחה בפניו את דבריו לאנטולי ובהם ציין את שמותיהם של מי שביצעו את רצח המנוח ומה חלקו של כל אחד מהם בנפרד, כך באשר לרוני שהחזיק בנשק, ואחר כך העבירו אליו, חלקו של רפי כנהג מילוט והתייחסותו לדימה אשר "קיבל את ההצעה" לביצוע הרצח ואולם לדבריו "אין לו קשר לרצח" אשר בוצע בלעדיו.

מששבה ב"כ המאשימה והציגה בפני הנאשם פרטים שמסר לאנטולי על הרצח ואשר לשיטתה "מתאימים" לראיות שבידה, כמו גם לדברים שסיפר רפי למדובב, ייחס הנאשם את הדברים לתכנון המקורי "לגנוב נשק" אשר לגרסתו תכנן יחד עם האחים רפי ורוני שלומוב.

ב"כ המאשימה בחקירתה הנגדית שבה שוב ושוב להתבטאויות הנאשם בפני אנטולי בכלל זה, השימוש לראשונה במילה "רצח" ועל הענישה בגין עבירה זו, תיאור הנסיבות המיוחדות של רצח המנוח בכלל זה היות המקום שקט, "מקום שאין בו קהל", הפתעת המנוח ואף ירידה לפרטים באומר "הוא לא ידע שהוא הולך לפגוש אותנו שם, הוא היה בדיוק



אחרי סיום פטרול, הוא טייל והסתובב, פרטים אשר לדבריה מתיישבים עם דו"ח המוקדנים ותיעוד מצלמות האבטחה של אירוע הרצח.

עוד ציינה בפני הנאשם את דבריו לאנטולי כי גם במהלך הירי עצמו המנוח "טייל, הסתובב, חטף שני כדורים, נפל, חטף עוד שני כדורים ווידוא וזהו", דברים אשר אף הם לשיטתה מתיישבים עם הראיות שברשותה, ונדמה כי אין בפי הנאשם הסבר לכך.

עוד ביקשה שיתייחס לדבריו כי בעת הרלוונטית לרצח המנוח הם היו חיילים במדים ועם רובה M 16 ואולם אל מול המצלמות היו מכוסים ולא ניתן היה לראות את פניהם וכי הצביע בפני אנטולי על כתבה שפורסמה על רצח המנוח ביום מעצרו ואמר: "זה הסיפור", האם גם דברים אלה היו "המצאות"? כל אלה הכחיש והשיב "רפי נעצר, גבר בן 35, מחדרה גבעת אולגה, אני יודע שרפי בן 35 גבר מחדרה גבעת אולגה, נעצר רוצח שכיר על רצח שבוצע בשנת 2010 באזור תעשייה קיסריה" (עמ' 1008, שורות 29-31).

עוד הפנתה ב"כ המאשימה את הנאשם לעקבות הנעליים שנמצאו במקום ואשר עמדת המאשימה היא כי הן מתאימות לעקבות נעליו הצבאיות, מציאת בדלי הסיגריה למרגלות שיח במקום, אשר אף הן מתאימות לראיות אשר לשיטתה מסבכות את הנאשם השיב "אמרתי לך אנחנו היינו במקום, לא עשינו שום דבר", אולם דחה את הטענה כי המדובר בעקבות נעליו, ובהתייחס לבדלי הסיגריות ציין "יכול להיות שעישנו שם" ובהמשך "נראה לי שרוב הסיכויים שעישנו".

בתשובה לשאלת חברתי השופטת פוקס:

"ש: ... אתה מודה שעישנת 2 סיגריות באותו יום שאתה באת רק לראות את השטח?

ת: כן" (עמ' 1011, ש' 23-25).

הנאשם אישר בתשובה לשאלה את דבריו בפני אנטולי כי כיבו את הפלאפונים, הוציאו את כרטיסי הסיים על מנת שלא יהיה איכון, אך יחד עם זאת לטענה כי כיבו את הפלאפונים לפני הרצח סמוך לשעה 21.00 והדליקו אותם סמוך לחצות וחצי, השיב: "את טועה בהחלט".

בתשובותיו לבא כוחו בחקירה החוזרת הנאשם הסביר כי עד לחקירתו ביום 10/06 (ת/156), לא דיבר אמת בפני חוקריו וממועד זה ואילך ביקש לספר את גרסתו האמיתית, ואולם כלשונו "לא ידעתי אם יאמינו לי, לא יאמינו לי, לא יעזרו לי, יעזרו לי, אם אני חופר לעצמו בור, אם זה יחזור אלי כמו בומרנג" (עמ' 1027 לפרו', שור' 27-28).

כמו כן הנאשם חזר וטען כי ידיעותיו על פרטי רצח המנוח אותם סיפר לאנטולי היו דברים ששמע מאלי פבל חנקין, ו"שמועות" שהתרוצצו בשוב אור עקיבא.



ו. דין:

ראיות המאשימה פורטו בהרחבה בפרק הסוקר ראיות אלה, והן בעיקרן, אמרותיו המפלילות של הנאשם לשוטר המוסווה אנטולי; סרטון האבטחה; ממצאי הדנ"א שנמצאו על בדלי סיגריות; עקבות הנעליים; איכוני מכשירי הטלפונים הסלולאריים של הנאשם ושל נהג המילוט רפי שלומוב ומחקרי התקשורת; הפרטים שמסר רפי שלומוב במשטרה לחוקריו ולמדובב באשר לתכנון הרצח וחלקם של המעורבים בביצועו; ראשית ההתוודות של הנאשם בחקירתו מיום 10.6.2014 (ת/156).

לשיטת המאשימה, המסכת הראייתית ובכלל זה, הראיות הנסיבתיות כבדות המשקל יש בהן כדי להצביע על הנאשם כמי שביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, מעבר לכל ספק סביר.

מנגד, טען ב"כ הנאשם בהרחבה בסיכומיו כי הראיות הנסיבתיות להן טוענת המאשימה, אינן יוצרות תרחיש בלעדי, ונותרו אפשרויות לתרחישים נוספים, בכלל זה, התרחיש אותו החל למסור הנאשם לחוקריו בחקירתו מיום 10.6.2014 (ת/156) ובהמשך בעדותו בבית המשפט, גם הוא תרחיש אפשרי בהחלט.

בנוסף, כאמור, נטענה טענת זוטא לעניין הפעלה פסולה של השוטר המוסווה אנטולי, באופן התחברותו ופעילותו למול הנאשם. נטען כי האמירות המפלילות שמסר הנאשם במהלך השיחות, נמסרו תוך הפרת זכויותיו, במקום לזמנו לחקירה בדרכים המקובלות, להזהירו ולהעמידו על זכויותיו.

עוד טען ב"כ הנאשם כי אף דבריו של הנאשם בחקירתו מיום 10/06/14 (ת/156) הם בלתי קבילים, שכן חקירה זו נוהלה באופן שחוקרי המשטרה ניהלו למעשה "משא ומתן" אסור ונקטו בדרכים של פיתוי ותחבולה בלתי הוגנת בכדי לחלץ מן הנאשם הודאה תוך פגיעה בזכות ההיוועצות למרות שביקש הנאשם פעמים רבות להיפגש עם עורך-דינו במהלך החקירה.

זאת ועוד, לטענת ב"כ הנאשם בסיכומיו דברי הנאשם לשוטר המוסווה אנטולי ולחוקריו הם התרברבות של הנאשם במסירת פרטים שמקורם בפרסומים, דיבורים ושמעות אודות מקרה הרצח, שכן החקירה נערכה כארבע שנים לאחר האירוע.

בנוסף נטען למחדלי חקירה חמורים המחלישים את ראיות המאשימה, ובהינתן כל אלה, אשמת הנאשם לא הוכחה - מעבר לכל ספק סביר ומשכך, יש לזכותו.

אפנה תחילה לבחון את המסגרת הנורמטיבית והראיות הנסיבתיות להן טוענת המאשימה, אחת לאחת, והמסקנות העובדתיות והמשפטיות המתבקשות מניתוח ראיות אלה, זאת בראיית מכלול הראיות לחובת הנאשם ובשים לב להעדר הסבר סביר, שאף הוא ניתן באיחור, כמענה לאותן ראיות נסיבתיות מפלילות ומסבכות אותו עד צוואר.



ראיות נסיבתיות - המסגרת הנורמטיבית

המאשימה הפנתה, כאמור, למארג ראיות נסיבתיות וביקשה ללמוד מהן על מעורבות הנאשם בקטילת המנוח.

עיקר כוחן של הראיות הנסיבתיות מתגבש בהצטרפותן למארג אחד שמוביל למסקנה אחת, בדבר אחריותו הפלילית של נאשם מעבר לספק סביר [ע"פ 1888/02 **מדינת ישראל נ' מקדאד**, פ"ד נו(5) 221, 227 (2002); ע"פ 2132/04 **קייס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], פסקה 6 (28.5.2007); להלן: "עניין קייס"].

הלכה היא מלפני בית המשפט, כי "משקלן של ראיות נסיבתיות אינו נופל ממשקלן של ראיות ישירות ובלבד שניתן יהיה להסיק מהן, על פי מבחני ההיגיון וניסיון החיים, מסקנה הגיונית ויחידה לפיה לא נותר ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם" [ע"פ 4510/07 **אדוארד סראבוניאן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17.1.2008), סעיף 8].

יש וכוחה של הראיה הנסיבתית כה רב, עד כי נקבע שבנסיבותיו של מקרה פלוני ניתן יהיה להסתפק בה לבדה כדי להגיע למסקנה מפלילה [ע"פ 161/77 **זוהר נ' מדינת ישראל**, פ"ד לב(1) 326 (1977)].

בחינת ראיות נסיבתיות נעשית בהליך "תלת שלבי" [ע"פ 9372/03 **וייזל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט(1) 745, 754 (2004)]: ראשית, נבחנת כל ראיה כשלעצמה ונקבעים ממצאים עובדתיים לגביה [ע"פ 6167/99 **בן שלוש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(6) 577, 587 (2003)]. שנית, נבדקת התמונה המלאה העולה ממסכת הראיות בכללותן, והאם היא מבססת את מעורבותו של הנאשם [ע"פ 9020/14 **מזרחי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.7.2015)]. לבסוף, בשלב השלישי, באם המסקנה בשלב השני היא לחובת הנאשם, מועבר אליו הנטל למתן הסבר חלופי, משכנע והגיוני, לחומר הראיות נגדו [ע"פ 3105/06 **זוזיאשווילי ונחמני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2.12.2010)].

יש להדגיש, בהקשר זה, כי אין די בהעלאת הסבר חלופי תיאורטי ודחוק, שאין לו אחיזה ממשית בחומר הראיות, ועל הנאשם להצביע על "תרחיש חלופי... מבוסס וסביר דיו" [ע"פ 4656/03 **מירופולסקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] פסקה 7 (1.12.2004); ר' גם ע"פ 5793/02 **דוד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (27.10.2003); ע"פ 3914/05 **אלחר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10.11.2008)].

עוד נקבע כי עוצמתה של גרסת נאשם, שהועלתה בעקבות חשיפת ראיה מפלילה נגדו, אינה שקולה לעוצמתה של גרסת הגנה שהועלתה בהזדמנות הראשונה (עניין קייס הנ"ל, פסקאות 8-9 לפסק דינה של השופטת א' פרוקצ'יה).

משנמצא מקבץ של ראיות נסיבתיות לחובת הנאשם, וזאת להבדיל מראיה נסיבתית בודדת, אזי בחינת כל אחת מן הראיות תיעשה על רקע ובהתייחס לראיות הנוספות הסובבות אותה ולא באופן נפרד ועצמאי [ע"פ 470/85 **בן גל נ' מדינת ישראל**, מג(3) 154 (1989)].



מכאן אפנה לבחינת הראיות הנסיבתיות לחובת הנאשם תוך יישומו של המבחן התלת-שלבי וכן אעמוד כאמור על העדרו של הסבר סביר כלשהו מצד הנאשם לחומר הראייתי המפליל כמו גם לעדותו הכבושה, כפי שבאה לידי ביטוי בעיקר בבית המשפט.

ארבעת בדלי הסיגריות וממצאי הדנ"א:

מחוות דעת מומחה המעבדה הניידת (ת/33א), עולה כי בשטח החולי הגובל במפעל, בסמוך למסלול העקבות, נמצא שיח רחב הממוקם מול החנייה החיצונית של המפעל, כ-30 מטרים מערבה, ולידו מספר עקבות. למרגלות השיח נמצאו ארבעה בדלי סיגריות "נקסט" "טריים", כאשר ממקום זה, ניתן לתצפת ישירות על החנייה החיצונית ועל רחבת תפעול המפעל.

ממצאי הדנ"א של הנאשם נמצאו, כאמור, על שניים מבדלי הסיגריות הנ"ל (חוות דעת המעבדה הביולוגית ת/41), וממצאי הדנ"א של רוני שלומוב (שותפו למעשים, כך לטענת המאשימה בכתב האישום) על שני בדלי הסיגריות הנוספים (ת/41א).

ראיית הדנ"א הוכרה כראיה מדעית קבילה, מהימנה ומדויקת, ומשכך, נקבע כי אין הכרח לבדוק בכל פעם את עיקרי השיטה המדעית [ע"פ 9724/02 **אבו חמאד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(1) 71 (2003); להלן: "עניין חמאד"].

עוד נקבע, כי ראיית הדנ"א היא ראייה נסיבתית אשר הרשעה על בסיסה תתאפשר רק כל אימת שהמסקנה ההגיונית היחידה הנלמדת ממנה היא, כי הנאשם אחראי בפלילים, וזאת, בהתחשב בהסבר אותו מציע הנאשם לנוכחות הדנ"א שלו בזירה. כך, ככל שעולה בידו להציע הסבר מתקבל על הדעת לנוכחות הדנ"א שלו בזירה, אזי, יהא בכך כדי לטעת ספק סביר באשמתו [ע"פ 149/12 **אלמליח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) [24.09.12], פסקה 34].

בכל חקירותיו במשטרה, ואף בחקירתו האחרונה משהוטח בפניו כי נמצא דנ"א שלו על בדלי הסיגריות, המשיך הנאשם בהכחשה גורפת **וטען כי לא היה במקום**, כך גם לא מסר כל הסבר סביר לממצא זה נגדו.

גרסת הנאשם שהועלתה לראשונה רק בשלב בו העיד בבית המשפט, היא כי כ-10-7 ימים לפני רצח המנוח, הוא ורוני שלומוב ביקרו במקום על-מנת "לבדוק את השטח" ולבחון האם ניתן יהיה לגנוב אקדח מהשומר באחד המפעלים, ולכן ייתכן שהבדלים שנמצאו הם מסיגריות שהוא ורוני עישנו יחד באותו מועד (עמ' 1010 לפרו'; ור' גם בסיכומי הנאשם בסעיף 15 בחלק בדלי הסיגריות).

אני דוחה גרסה זו של הנאשם מכל וכל, וקובע כי המדובר בגרסה כבושה, מופרכת, מנוגדת לראיות, להיגיון ולשכל הישר.



מעבר לכך שגרסתו הנ"ל של הנאשם הועלתה רק בשלב מאוחר, בעת מתן עדותו בבית המשפט, בעת שכל ראיות המאשימה כבר הוצגו בפניו וניתן היה לאמץ גרסה וקו הגנה, הרי שגרסתו סותרת דברים אחרים שנאמרו מפיו של הנאשם עצמו.

הנאשם בעדותו השיב לשאלת בית המשפט באיזה מרחק עמדו הוא ורוני כאשר בחנו את השטח?, והעיד כי הם עמדו כ"200, 250 מטר" מהמפעל הקיצוני ביותר (עמ' 878 לפרו', ש' 32). דבריו אלה של הנאשם אינם מתיישבים עם העובדה שהבדלים נמצאו סמוך לשיח הנמצא כ- 30 מטרים בלבד מהמפעל. כך למעשה לא רק שאין הגרסה מתיישבת עם הראיות, אלא שנועדה ללא הועיל להרחיקו גם בזו הפעם מרחק פיזי מקרבת המפעל ומזירת הרצח.

בנוסף, בהתאם לכל העדויות והראיות הבדלים שנמצאו היו "מאוד חדשים, מאוד טריים" (עדות המומחה פיאמנטה, עמ' 413 משורה 28; וכך גם ניתן להתרשם מתמונות בדלי הסיגריות - תצלומים 64-74 בחוו"ד המעבדה הניידת/ת33א) והדברים אינם מתיישבים עם גרסתו לפיה יכול ועישן את הסיגריות כ- 7-10 ימים לפני ביצוע הרצח.

הנאשם נתבקש בעדותו ליישב את הסתירות הנ"ל, אולם לא ידע להשיב ואמר כי הדברים נאמרו לפי "הערכה" שלו בלבד (עמ' 1010 לפרו').

בסיכומיו טען בא כח הנאשם כי:

"היות ובאותה עת לא היה מזג אויר קיצוני אשר היה בו משום להאיץ את הבלייה של הבדל, ואין באפשרות המומחה לקבוע ברזולוציה של ימים בן כמה ההבדל, וכל אשר ביכולתו לקבוע הוא אם הבדל הינו חדש או ישן, הרי שלא עלה בידי המאשימה להוכיח כי הבדל הינו אכן טרי ומקורו בערב האירוע" (סעיף 24).

אין בידי לקבל הסבריו המאוחרים של הנאשם ואני קובע כי הימצאות דנ"א של הנאשם בנסיבות מציאתו, מצביעה חד משמעית על נוכחותו בזירת העבירה ובמועד הסמוך למועד ביצוע העבירה.

העובדה כי מדובר בארבעה בדלי סיגריות, שניים מהם עם פרופיל התואם לזה של הנאשם, והשניים הנוספים תואמים לפרופיל של רוני, אינה מקרית ומלמדת כי השניים היו שם יחד עובר לרצח המנוח, כפי שנלמד מיתר הראיות.

מקום מציאת בדלי הסיגריות והעובדה כי נמצאו בסמוך למסלול העקבות המוביל מתחנת הממסר לכיוון זירת האירוע - גם היא מדברת בעד עצמה. ראייה זו כשלעצמה, מבלי שהנאשם סיפק לה אי פעם הסבר סביר, וזאת בשים לב לגרסתו הכבושה, כפי שבאה לידי ביטוי בעדותו בבית המשפט, מסבכת אותו באופן ממשי ברצח המנוח, והיא ראייה משמעותית ביותר מבין מכלול הראיות אותן אפרט בהמשך, והמהוות מסד מוצק להרשעת הנאשם ברצח המנוח.



קביעותיה של ד"ר ענת גסט מהמעבדה הביולוגית (ת/41) בהתייחס לממצאי הדנ"א שבבדלי הסיגריות והתאמתם המלאה והוודאית לפרופיל הדנ"א של הנאשם כאמור לעיל, הן ברורות ומדברות בעד עצמן.

תשובותיו והסבריו של הנאשם "בעדותו הכבושה", או נכון יותר לומר, העדר הסבר סביר להימצאות ממצאי הדנ"א, כמפורט לעיל, בזירה ובמרחק של כ-30 מטרים בלבד מהמקום בו נמצאה גופת המנוח, להבדיל ממרחק של 200-250 מטר כפי עדותו, מסבכים את הנאשם בקטילת המנוח. יתרה מזאת, "העדות הכבושה" ראוי שתבחן בשים לב לעובדה כי במהלך החקירה ניתנה גרסה לפיה הכחיש הנאשם כי היה בכלל בזירה ובגרסה הכבושה מדבר על כך שהיה בזירה, כלומר הגרסה הכבושה באה לאחר גרסה שקרית של הנאשם, והיא הנותנת.

הפסיקה קבעה כי ראיית הדנ"א היא ראייה נסיבתית כבדת משקל, וככזו, אף ניתן לבסס הרשעה על יסודה בלבד- כראייה עצמאית הניצבת לבדה.

עמד על כך כב' השופט חשין בעניין **חמאד** הנ"ל:

"לדעתי, בדיקת דנ"א בהסתברות סטטיסטית גבוהה (ובלא שנכריע במידתו של אותו גובה), ראוייה היא שדינה יהא כראיה של טביעות אצבעות. ובהיעדר הסבר סביר - הסבר העשוי לעורר ספק בלב בית-המשפט - ניתן יהא להרשיע נאשם אך על-פי ראיה זו" (שם, בפסקה 20 לפסק דינו של כב' השופט חשין; ור' דברים דומים גם בע"פ 3132/10 מחמוד שעלאן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21/03/13)).

בענייננו, הרשעת הנאשם בדין מתחייבת, לא רק על בסיס ראיית הדנ"א, אלא, גם על בסיס ראיות נוספות כבדות משקל אליהן אתייחס בהמשך.

הנה כי כן, משקלה של ראיית הדנ"א מתעצם, עת מצטרפות אליה ראיות נסיבתיות אחרות, כעולה מהמערך הראייתי במקרה דנן.

יפים לעניין זה דברים שנאמרו בעניין **חמאד**:

"[...] אפילו נאמר שבדיקת דנ"א - כראיה נסיבתית - אין בכוחה להביא לבדה למסקנה אחת ויחידה לביסוס הרשעתו של אדם [...] הרי בהצטרף אליה ראיות נסיבתיות נוספות יש בכוחה לעשות את 'חזקת חפותו' של הנאשם לאפשרות רחוקה יותר וקלושה יותר, עד שלא נותר ממנה שריד" [שם, בפסקה 4 לפסק דינו של כב' השופט טירקל].

כאמור, הסבריו של הנאשם להימצאות הדנ"א שלו בזירה אינם מתיישבים עם ההיגיון והשכל הישר.



בנסיבות אלה, יש להסיק את המסקנה הטבעית והמתבקשת ביותר, כי מקור הדנ"א על בדלי הסיגריות שנמצאו בקרבת הזירה הוא של הנאשם ושל האחר, אשר נכחו בזירת הרצח וביצעו את הרצח, לאחר שארבו למנוח והמתינו לצד השיח עד שהמנוח יגיע בכדי לבצע את העבירה.

מחקרי התקשורת ואיכוני המכשירים הסלולאריים של הנאשם ורפי שלומוב:

אקדים ואומר כי מחקרי התקשורת, בדומה לעקבות הנעליים ובדלי הסיגריות, קושרים את הנאשם לזירה בליל הרצח ובסמוך לשעת הרצח.

המאשימה הגישה, כאמור, מחקרי תקשורת המתייחסים לשני מנויים: האחד, מנוי עם הסיומת "583" השייך לנאשם (עמ' 921 לעדות הנאשם), והשני, מנוי עם הסיומת "255" המיוחס לשותף רפי שלומוב (עדות רפי שלומוב מיום 28/12/15 בתיק המקביל, עמ' 1254-1256 לפרו').

בא כח הנאשם טען בסיכומיו כי אין כל דרך לקבוע, בהתבסס על חוות הדעת, שהנאשם שהה בזירת האירוע במועד הרלוונטי, והוסיף כי לא עלה בידי המאשימה לסתור את גרסת הנאשם לפיה בליל הרצח רוני הוא שהחזיק במכשיר הטלפון הנייד השייך לנאשם.

בענייננו אני סבור כי הנתונים ממחקרי התקשורת של הנאשם ושל רפי מוצלבים זה עם זה ותואמים להימצאות בזירה, לגרסת הנאשם בפני אנטולי, לגרסת רפי בפני המדובב ולמכלול הראיות המפלילות בתיק זה.

יתרה מכך, יש בראיות הנובעות ממחקרי התקשורת משום אימות פרטים מוכמנים הידועים רק למבצעי הרצח ומתכנניו, ותואמים את שמסר הנאשם לאנטולי.

כך, לענין כיבוי מכשירי הפלאפון בסמוך לפני הרצח: פלט השיחות של המנוי השייך לנאשם, ת/91, מעלה כי החל משעה 20:39 ועד שעה 00:30 המנוי של הנאשם דומם, אינו מוציא או מקבל שיחות. בהתאמה, עיון בפלט השיחות של רפי, ת/92-ת/96, מעלה כי החל מהשעה 21:27 ועד לשעה 00:33 המנוי של רפי לא הוציא או קיבל שיחות.

בנוסף, החזרת המכשירים הניידים לפעילות בסמוך לאחר הרצח: מסרטון מצלמות האבטחה (ת/16 ו-ת/21) עולה כי הרצח בוצע בסביבות השעה 00:03-00:07. מפלט מחקר התקשורת למנוי של הנאשם, 583, עולה כי המכשיר הנייד חזר לפעילות בשעה 00:34, ומפלט מחקר התקשורת למנוי של רפי, 255, עולה כי המכשיר הנייד שלו חזר לפעילות בשעה 00:33. העובדה ש"חיבור" המכשירים הניידים של הנאשם ושל רפי נעשה בסמיכות זמנים זה עם זה אינה מקרית. בנוסף לכך, העובדה שחיבור הפלאפונים נעשה כ-20 דקות לאחר ביצוע הרצח, מתיישבת עם דברי הנאשם לאנטולי לפיהם הם קודם הגיעו רגלית למקום ורק אז התקשרו לרפי שיבוא לאסוף אותם.



זאת ועוד, מפלטי השיחות של הנאשם ושל רפי ניתן להבחין בסימן המוסכם, עליו סיפר הנאשם לאנטולי, של "חיוג-ניתוק" (שיחות באורך שנייה עד שתי שניות).

איכון המכשיר הנייד של הנאשם קושר אותו, כמחזיק המכשיר, לאזור הזירה, בליל הרצח בסמוך לאחר הרצח, מאז שחזר הפלאפון לפעילות.

בהקשר האמור הגישה המאשימה, כאמור, את חוות דעתו של מהנדס התקשורת חיים קלוש (ת/99), לרבות איכון מכשיר הנייד של הנאשם, מהם עולה, בין היתר, כי בסמוך לאחר הרצח, בין השעות 00:34 ל- 00:47 נמצא איכון של מכשירו בזירת הרצח בסמוך למפעל "לפידות".

בנוסף, בשעה זו ניתן להבחין בשיחה יוצאת ממכשירו של הנאשם למכשירו של רפי שלומוב, שכאמור, בהתאם לעדויות, היה נהג המילוט של הנאשם ורוני לאחר ביצוע הרצח. ממצאים דומים של השיחות בין הנאשם לבין רפי בליל הרצח עולים גם מאיכון מכשירו של רפי שלומוב (ת/94), ופלט השיחות הנכנסות של מכשירו (ת/93).

הנה כי כן, מאיכוני המכשיר הסלולארי של הנאשם ומחקרי התקשורת כפי שפורטו לעיל נלמדת נוכחותו של הנאשם בקרבת הזירה בה נרצח המנוח ובסמוך לשעה בה נרצח המנוח.

כאמור, הנאשם העלה בעדותו בפנינו, לראשונה, גרסה חדשה וכבושה, ושנועדה ליתן מענה לראיות המסבכות אותו והנלמדות ממחקרי התקשורת ולפיה בליל הרצח, שעות לפני הרצח, מסר את מכשיר הנייד שלו לרוני, לבקשת רוני. ובהמשך, כשעה-שעתיים לאחר הרצח, רוני השיב לו את המכשיר הנייד (עדות הנאשם, בעמ' 863 לפרו').

אני קובע כי גרסה כבושה זו שהעלה הנאשם לראשונה בעדותו בבית המשפט, אינה אמת ואני דוחה אותה מכל וכל, וזאת ממספר טעמים.

מדובר בגרסה מהותית ביותר שהנאשם נמנע מלמסור בחקירותיו, על אף שנשאל ארוכות אודות המכשיר הנייד שלו, ונתבקש ליתן הסברים לשיחות ולאיכוני בזירה בליל הרצח.

ברור מאליי כי מחקרי התקשורת הממקמים את מחזיק המכשיר הנייד בליל הרצח ובקרבת זירת הרצח, הם ראיה מהותית ולא נמצא הסבר מפי הנאשם לכבישת הסברו, כפי שבא לידי ביטוי בעדותו בבית המשפט ולפיה נהג בתמימות בהשאילו את המכשיר הנייד לחברו רוני לבקשתו של זה האחרון, משום שטען בפנינו כי יש לו "סידורים" לעשות באותו ערב.

מה טעם מצא הנאשם להימנע ממסירת גרסה זו לאורך כל אותן חקירות רבות בהן נמנע מלתת לחוקריו הסברים כלשהם.



זאת ועוד, הנאשם לא הביא מטעמו למתן עדות בבית המשפט את רוני כעד הגנה להוכחת טענתו זו, ולהימנעותו יש משקל לדחיית טענותיו בהקשר זה ולחיזוק ראיות התביעה [ראו, למשל, ע"פ 8994/08 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (13.5.09)].

משכך, המסקנה היא כי איכוני המכשירים הניידים קושרים את הנאשם לזירה בסמוך לאחר הרצח, וריבוי השיחות מליל הרצח עם השותף רפי, מלמדים על אשמת הנאשם, כמו גם תזמון כיבוי המכשיר הנייד שלו והעדר שיחות לנייד של רפי בהתאמה עובר לרצח והדלקתו בסמוך לאחר הרצח, וסימנים מוסכמים של חיוג-ניתוק בין הנאשם לבין רפי לאחר הרצח כדי לתאם את המילוט.

ראיות אלה קושרות את הנאשם הן לזירה והן לשותפו רפי, וכן מחזקות את דברי הנאשם לאנטולי ואת דברי רפי למדובב.

הלכה היא כי נוכחות שאינה מקרית של נאשם בזירת העבירה עשויה להוות נדבך משמעותי להוכחת אשמתו, היות ומדובר ב"צירוף מקרים" מחשיד, שאך טבעי להסבירו על ידי ביצוע העבירה בידי הנאשם (ר' ע"פ 2463/94 גולשוילי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(1) 433, 444 (1997)), והדברים מתעצמים במקרה דנן שהמדובר במקום שקט ומבודד שאף כדברי הנאשם בעדותו היה "מקום מבודד, שאין שמה כלב לא עובר שמה" (עמ' 862 לפרו').

בענייננו, מלבד הוכחת נוכחות הנאשם בקרבת הזירה בליל הרצח, הנאשם לגרסתו הלך מספר ימים לפני ביצוע הרצח, ביחד עם רוני שלומוב, לבדוק את המקום, וכך לפי עדותו הלך לאזור התעשייה קיסריה דרומי, והשקיף על המפעלים ובעיקר על המפעל הקיצוני ביותר - "לפידות" (עדות הנאשם, בעמ' 862 לפרו').

הלכה היא כי ראיה בדבר איכוני הטלפון הנייד יכולים להוות תוספת ראייתית מסוג "סיוע" (ר', למשל, ע"פ 3/10 רפי אוחנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27/12/12)).

הראיות אותן הציגה המאשימה הנוגעות למחקרי התקשורת ולאיכוני הפלאפונים הן של הנאשם והן של רפי שלומוב בליל הרצח, מתיישבות עם הראיות הנוספות בתיק, ובכלל זה דברים שמסרו הנאשם ורפי בעצמם באשר לתכנון המוקדם ולכך שרפי יהיה נהג המילוט (ר' תמליל השיחה בין הנאשם לסוכן אנטולי, ת/151, עמ' 11 ודו"ח האזנה בין רפי למדובב ת/177ב), ואלה מצטרפות ליתר הראיות הנסיבתיות בתיק הקושרות את הנאשם לזירת האירוע בליל הרצח, ומחזקות את הראיות כנגדו כמי שביצע את הרצח.

התווודות הנאשם בפני אנטולי ואמירותיו המפלילות:

כפי שפורט לעיל, לאחר ההתפתחות בחקירה בשנת 2014 בעקבות התאמה שנמצאה לדנ"א של הנאשם ושל רוני שלומוב, החליטה היחידה החוקרת להצמיד שוטר מוסווה לנאשם, שיתחבר לנאשם וינהל עמו שיחות שרובן הוקלטו



ותועדו. ואכן, משיחות רבות וארוכות בין הנאשם לאנטולי, כפי שהובאו בפירוט לעיל, ניתן להיווכח כי השניים התקרבו זה לזה ונוצרו ביניהם יחסי אמון במידה כזו שהנאשם החל לשתף את אנטולי, בהדרגה, בפרטים שונים הנוגעים לחלקו ולחלקם של האחרים בתכנון ובביצוע בפועל של רצח המנוח.

אמרותיו של הנאשם בפני אנטולי מהוות אף כדברי ב"כ הנאשם בסיכומיו "אחד הנדבכים המרכזיים בראיות התביעה" שכן בשיחות אלה הפליל הנאשם עצמו כמי שמעורב במעשה הרצח וסיפר לשוטר המוסווה כי הרצח בוצע במסגרת "הזמנת עבודה" תמורת תשלום כספי ממזמין הרצח, כפי שאף נכתב בסיכומי בא כח הנאשם (ר' סעיף 12 בחלק הכללי).

השיחות בין השניים פורטו לעיל ואמנע מחזרה על הדברים.

בפתח משפטו של הנאשם נטענה טענת זוטא ביחס לאמירותיו המפלילות של הנאשם לאנטולי, וזאת משום שלשיטת הנאשם הדברים נאמרו תוך הפרת זכויותיו כחשוד, בשלב שבו היה על חוקריו להזמין לחקירה בדרך המקובלת, ליידעו בחשדות נגדו ולהעמידו על זכויותיו.

בסיכומיו טען בא כח הנאשם כי אמירותיו של הנאשם לאנטולי אינן קבילות הן מכוח סעיף 12 לפקודת הראיות והן מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית שנקבעה בפסק הדין בעניין יששכרוב (ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי** [פורסם בנבו] (2006); להלן: "הלכת יששכרוב"). לחילופין, נטען כי משקל אמירות אלה "אפסי", שכן "מדובר בדברי התרברבות שאין מאחוריהם ולא כלום" (ר' סיכומי הנאשם סעיף 22 לחלק הכללי, והפרק העוסק במשפט זוטא).

אני דוחה את טענת ההגנה וקובע כי הדברים שמסר הנאשם לשוטר אנטולי ואמירותיו המפלילות הן ראיות קבילות, אשר מצטרפות ליתר הראיות בתיק זה ופועלות לחובת הנאשם.

דומה, כי אין בפנינו שאלה של קבילות ראייה לפי סעיף 12 לפקודת הראיות משניתנה "חופשית ומרצון", אלא ענייננו למצער בסוגייה של הפסילה הפסיקתית המוסבת לזכות להליך הוגן, לרבות הזכות להיוועצות והזכות מפני הפללה עצמית אשר מסורה לשיקול דעת בית המשפט.

כל אלה נבחנים על פי המבחנים שנקבעו בהלכת יששכרוב, ובעניין זה ראה ע"פ 5417/07 **בונר נגד מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.5.2013), שם נאמר בסעיף 15 כדלקמן:

"הלכת יששכרוב מתווה כלל פסילה יחסי לגבי כל ראייה שהושגה באופן בלתי חוקי, ולא רק לגבי הודאות נאשמים".



הנאשם מסר את שמסר לאנטולי מרצונו החופשי משום היחסים האישיים הטובים שנרקמו בין השניים, מתוך רצון להרשים אותו, להתחבב עליו ולהתחבר אליו. היה זה בימים בהם הנאשם היה בסביבתו הטבעית, חופשי לבחור את חבריו, חופשי לספר להם על עצמו ובעיקר לקחת סיכון שהם, בתורם, ישמרו או לא ישמרו את סודו. הנאשם בחר את דרך ההתנסחות, את קצב מסירת המידע, את רצף מסירת העובדות, כאשר בכל שלב יכול היה לנתק עצמו מאנטולי, להתייעץ עם חברים ועם עורכי דין, בנסיבות בהן אנטולי היה לכל היותר עוד אדם שנקרה בדרכו גם אם מאישיותו הוקסם.

ויודגש, כי בראייתו של הנאשם - אנטולי באותו פרק זמן היה אדם פרטי ולא שוטר, כפי שמכנה בא כח הנאשם בסיכומיו, הגם שתפקידו היה סמוי (שוטר סמוי).

באלה הנתונים, אמשיך ואבחן את טענות הנאשם אשר למעשה מתמקדות ב"תרגיל החקירה" שהתקיים בעניינו של הנאשם, אשר לפי טבעו וטיבו אין בו עמידה על זכות ההיוועצות והזכות מהפללה עצמית.

נוסחת האיזון לעניין פסלות ראיה על פי **הלכת יששכרוב** קובעת כדלקמן:

"נוסחת האיזון העקרונית בין מכלול האינטרסים והערכים האמורים היא: ... ראיה שהושגה שלא כדין תיפסל רק אם נוכח בית-המשפט לדעת כי קבלתה במשפט תוביל לפגיעה משמעותית, שלא לתכלית ראויה ובמידה שעולה על הנדרש בזכות להליך פלילי הוגן. יישומה של נוסחת האיזון האמורה ייעשה על-פי שיקול-דעתו של בית המשפט, בהתחשב בנסיבותיו הייחודיות של המקרה הבא בפניו" (עמ' 1146).

עוד נקבע, כי ניתן להצביע על "שלוש קבוצות עיקריות של שיקולים הרלוונטיים לשאלה אימתי קבלתה במשפט של ראיה שהושגה שלא כדין, תפגע פגיעה משמעותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן שלא לפי גדרה של פסקת ההגבלה" (שם, בעמ' 1146).

בהתאם, נקבעו אמות המידה בהפעלת שיקול הדעת השיפוטי כדלקמן:

נקודת המוצא היא כי מדובר בראייה מהימנה עת ניתן משקל מהותי ומשמעותי לעדות העד אנטולי ולמהימנותו, בנסיבות בהן עדותו גם נתמכה בראיות, לרבות תיעוד מרבית שיחותיו עם הנאשם, בהקלטה.

בקבוצת השיקולים הראשונה מספר מדדים לבחינת "אופייה וחומרתה של אי החוקיות שהיתה כרוכה בהשגת הראיה ומידת ההשפעה של אמצעי החקירה הפסול על הראיה שהושגה".

בהקשר זה, נקבע בין היתר, כי שונה דינה של הפרה טכנית מהפרת זכות יסוד מרכזית של הנחקר, כי חמור מעשה



הפרה שנעשה על ידי הרשות בזדון מאשר הפרה שנעשתה "בתום לב", כי יש לבחון קיומן של "נסיבות מקלות", וכי מקום שצרכי חקירה מיוחדים הם שהובילו לפגמים ראייתיים, תבחן הקלות בה ניתן היה להשיג את הראיה תוך עמידה בכללים הראייתיים, והאם הראיה היתה מתגלית או מושגת על ידי אמצעי החקירה גם ללא הפרת כללי חקירה או שימוש באמצעים בלתי חוקיים.

במקרה דנן, העידו בפנינו חוקרי המשטרה וסיפרו על שלביה השונים של החקירה, ועל המבוי הסתום אליו נקלעה חקירת פענוח רצח המנוח, כן העידו על ההגיון והמחשבה שמאחורי הפעלת שוטר מוסווה (אנטולי) והאופן שהופעל, כל זאת, משום החשש שמא פעילות חקירתית גלויה על בסיס הראיות הראשוניות המסבכות והמפלילות את הנאשם, לא תביא לאיסוף הראיות ולמענה אמיתי ומלא לאותה תשתית ראייתית אשר היתה מצויה בידיהם, ולמעשה, יסתם הגולל על החקירה כולה.

לצורך האמור לעיל, אפנה לדבריו של **פקד אורולוב**, אשר בעדותו ציין כי "בלי הסוכן לא היינו מקבלים את הגרסה האמיתית של מה שהיה שמה" [עמ' 287, ש' 13]. כל חוקרי המשטרה העידו כאחד כי ההחלטה להפעיל את הסוכן נבחנה בכובד ראש ולאחר התייעצות עם הגורמים הרלוונטיים לרבות הפרקליטות, וכי הן בטרם ההפעלה והן תוך כדי ההפעלה ננקטו אמצעי זהירות קפדניים שנועדו להבטיח את זכויות הנאשם וכשרות ההפעלה.

אני קובע כי המאשימה הוכיחה את המצב הייחודי שנוצר בחקירה, את הנסיבות "המקלות", את צרכי החקירה הייחודיים ואת הצורך שהתעורר בנסיבותיו הספציפיות של תיק חקירה זה בהפעלת השוטר הסמוי, לאחר שנים של מבוי סתום מאז קרות האירוע.

על כך יש להוסיף כי אני מקבל את עדותם של אנשי המשטרה כי השוטר הסמוי אנטולי לא נחשף "לסיפור" שמאחורי הפעלתו למול הנאשם שבפנינו, ובכך נתן לנאשם לשטוח גרסתו ללא הכוונה והדרכה, וכרצונו.

קבוצת השיקולים השנייה, נוגעת ל"מידת השפעת אמצעי החקירה הפסול על הראיה שהושגה".

כאן המקום לציין, כי תיעוד השיחות בין הנאשם לבין אנטולי מלמד כי על ציר הזמן הנאשם מסר את הדברים מרצונו החופשי ולא נכפה עליו דבר, וכדברי באת כח המאשימה בסיכומיה "כשרצה, דיבר, כשלא רצה, לא דיבר" (עמ' 172 לסיכומי המאשימה). ולכך אוסיף כי כשרצה נפגש עם אנטולי וכשרצה יכול היה שלא להיפגש.

מהשיחות המשותפות עולה כי בכל רגע נתון הנאשם היה חופשי לנתק את הקשר עם אנטולי, היה חופשי לשקר, היה חופשי לשתוק, לא להשיב ואף לומר כי לא היה מעורב בשום רצח או פשע אחר. דבר לא נכפה על הנאשם.

ויודגש, השוטר אנטולי הופעל כשהנאשם חופשי ומנהל אורח חיים עצמאי ולא מצוי בתנאי מעצר או דחק אחרים.



התרשמתי כי הפעלת השוטר המוסווה בתיק זה הייתה בגדר הכרח בל יגונה ובשום שכל, בשונה מהפעלת מדובב, המופעל אף בתנאים קיצוניים שאינם מתקיימים בענייננו, בד"כ בתנאי מעצר ופגישות מכוונות על ידי היחידה החוקרת. כך גם, התרשמתי כי ההפעלה בוצעה באופן זהיר ומאוזן, תוך נקיטה באמצעי זהירות משמעותיים במטרה להבטיח הליך הוגן. בתוך כך, נבחר שוטר ותיק ומוערך לביצוע המשימה (להבדיל מעבריין או מדובב עבריין), שקיבל תדריך כללי בלבד "להתחבר" לנאשם והונחה שלא לתחקר אותו אקטיבית. כמו כן, למשימה נבחר שוטר היודע להקפיד על שמירה של נהלים, שבהפעלתו אין כל טובת הנאה. כל מהלך ההפעלה תועד והיה מפוקח בדיווחים שוטפים ועיקביים. תנאי הזהירות המיוחדים הללו נועדו למנוע, ככל האפשר, פגיעה בהליך ההגון ובזכויותיו של הנאשם.

בית המשפט העליון התייחס לא אחת להפעלת סוכנים כהכרח בל יגונה כשבדרך זו ניתן לתרום לחשיפתן של עבירות ולהעמדתן של עבריינים לדין, או אז אין מנוס מלעשות שימוש גם באמצעי חקירה זה (ראו, למשל, ע"פ 1520/97 מוריס חדד נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 337, 348-350; ע"פ 4577/98 אבי דיין נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 405 (2001)). ובענייננו, מדובר בתיק לא מפוענח מזה שנים, בו נקטלו חיי אדם.

השוטר אנטולי, הדגיש לא אחת בעדותו בפנינו כי בטרם פגש את הנאשם נמסרו לו פרטים כלליים בלבד על הנאשם, הוא לא הודרך אלא רק הונחה להתחבר עם הנאשם (עמ' 49-50 לפרו'). עוד הדגיש אנטולי כי לא חקר ולא תשאל את הנאשם, אלא בין השניים היה דו-שיח הדדי (עמ' 99 לפרו'). עדותו של אנטולי דומה כי משתלבת היטב בחומר הראיות ובתיעוד הפעילות עם הנאשם.

הנה כי כן, הנאשם מסר מרצונו לאנטולי אמירות מפלילות והתוודה בפניו, באופן הדרגתי, עקב בצד אגודל, על חלקו שלו ועל חלקם של המעורבים הנוספים בפרשת רצח המנוח.

בקבוצת השיקולים השלישית נקבע, כי יש לבחון את מידת הנזק מול התועלת החברתית הכרוכה בפסילת הראיה, למול התועלת האפשרית שתצמח מכך.

לעניין זה יפים הדברים הבאים מפסק הדין **בעניין יששכרוב**:

"כאשר מדובר בראיה חשובה ומכרעת לתביעה וכאשר העבירות המיוחסות לנאשם חמורות מאד, הרי פסילת הראיה עשויה לפגוע יתר על המידה באינטרסים הנוגדים שעניינם לחימה בפשע והגנה על שלום הציבור ועל נפגעי העבירה" (שם, בעמ' 1148).

במקרה דנן, וכפי שהעידו בפנינו חוקרי המשטרה כאמור, אין חולק בדבר האינטרס הציבורי מקום שבו טרם פוענחה חקירת רצח המנוח גם לאחר ארבע שנים בהן התנהלה חקירה. כך גם אין חולק כי התוודות הנאשם בפני השוטר אנטולי היא ראיה חשובה ומכרעת לברור האמת, בדומה לעבודתו של מדובב, בהתאמה.



משכך, אני קובע כי אמרותיו המפלילות של הנאשם לאנטולי נאמרו באופן חופשי ומרצון, והן ראיות קבילות.

ואלה, בין היתר, העובדות המרכזיות אותן סיפר הנאשם לאנטולי ביחס לחלקו בתכנון ובביצוע רצח המנוח, במסגרת שיחותיהם המשותפות:

הנאשם סיפר לאנטולי כי ירה במישהו בעבר וכי המשטרה לא יודעת מזה וציין כי הבן אדם עליו ירה מת ולא נפצע (ת/137א, עמ' 20);

הנאשם סיפר כי ביצע את "העבודה" עבור 50,000 ₪ אשר התחלקו עם אדם נוסף, וכי זה לא סכום גדול משום ש"[...] אתה מסכן את התחת שלך, אתה יושב על רצח 20 שנה, במקרה הטוב" (ת/137א, עמ' 25);

הנאשם סיפר לאנטולי פרטים על זירת הרצח ואופן ביצוע הרצח - מקום בטוח, שקט, מקום שאין בו קהל, ואת אופן הפגיעה במנוח תאר במילים "בנאדם טייל, הסתובב, חטף שני כדורים, נפל, חטף עוד שניים, וידוי, לקחנו את התרמילים" (ת/137א, עמ' 22 ו- 25);

הנאשם סיפר לאנטולי כי המקרה ארע בעת שהיה בצבא לפני שלוש-ארבע שנים, היינו בשנת 2010 (ת/137א, עמ' 30);

הנאשם סיפר כי הם עשו את "העבודה" אל מול מצלמות האבטחה, אולם הם היו מכוסים מכל הכיוונים ולכן לא ניתן היה לזהות אותם (ת/138א, עמ' 20); וכי הגיעו למקום רגלית (ת/138א, עמ' 29);

בהמשך חשף הנאשם כי האדם הנוסף שעמו ביצע את "העבודה" היה רוני שלומוב (ת/138א, עמ' 16);

"העבודה" התבצעה בשטח, באמצע שדה, הגיעו למקום ברגל, באזור המפעלים, התקרבו לאט לקורבן מבלי שהבחין בהם, ומשהבחין בהם הם כבר ירו בו ולאחר מכן השותף אסף את התרמילים (ת/146א, עמ' 3);

באשר לחלקו של רפי שלומוב סיפר הנאשם לאנטולי כי רפי היה נהג המילוט שאסף אותו ואת רוני מהזירה לאחר ביצוע הרצח (ת/151, בעמ' 3 ו- 11);

ולבסוף בסיום הקשר עם אנטולי כאשר הנאשם ראה את הכתבה ב-YNET (ת/189) שבה נכתב כי נעצר חשוד באירוע רצח המנוח, הודה בפניו כי הוא קשור לסיפור וכי זהו למעשה הסיפור עליו הם דיברו כל הזמן (ת/151, עמ' 20).

גרסת הנאשם בחקירתו, לאחר שהחוקרים חשפו בפניו את הקלטות השיחות עם אנטולי, היתה כי אלו היו דברים אותם



המציא באותו רגע, על מנת שאנטולי "יתפוס ממנו" וכדי להתחבר אליו (חקירת הנאשם מיום 12/6/2014, בעמ' 3, 11, 16).

כך גם בעדותו בבית המשפט שב הנאשם וטען כי כל מה שסיפר לאנטולי היו דברי שקר, התרברבות אשר נועדו להרשים אותו, להתחבב עליו, ו"להתעלות" מעל הסיפורים שאנטולי סיפר לו אודותיו (עמ' 864-866 לפרו').

אני דוחה את גרסתו זו של הנאשם שאינה מתיישבת עם הראיות נגדו ונטולת כל היגיון ושכל ישר, במכלול הראיות שבפניו.

הנאשם מסר לאנטולי פרטים מדויקים, חלקם "מוכמנים" באשר לאופן התרחשות אירוע הרצח וכן סיפר על חלקם של המעורבים. הפרטים אשר מסר הנאשם לאנטולי תואמים את מה שהוכח כי קרה ומתיישבים עם מכלול הראיות הפועלות לחובתו בתיק זה.

הלכה היא מלפני בית המשפט, כי "פרטים מוכמנים" מהווים ראיה מאמתת, כדברי כב' השופט גולדברג בע"פ 4769/92:

"לצורך הבדיקה החיצונית ראוי הוא לברר האם פרטים עובדתיים הכלולים בהודייה, לא יכלו להימצא אלא בידיעת מי שביצע את העבירה, או בידיעתו וגם בידיעת המשטרה, אשר שמרה עליהם בסוד. בקיאותו של המתוודה בפרטים מוכמנים כאלה, הינה בעלת משמעות רבה בבדיקת אמיתותה של ההודייה, ויש שהיא שקולה במהותה לראייה מסייעת. שכן יש בה לרוב להצביע על הקשר בין הנאשם לעבירה, ולהפיג את החשש שההודייה היא הודיית שווא. וככל שגדל מספר הפרטים המוכמנים שהנאשם שזר בהודייתו, כך גם קטן החשש כי ידיעתו עליהם לא נובעת מביתוע העבירה, אלא מרמזים שנרמזו שלא במשים על ידי חוקריו בעת שנחקר, ונקלטו על ידו" **[האני ניג'ם נ' מדינת ישראל]** [פורסם בנבו] (1994).

כמו כן, איני מקבל את דברי הנאשם במהלך עדותו, ולאחר שנחשף לכל ראיות המאשימה, כי כביכול שמע את הפרטים שמסר לאנטולי מחברו פבל חנקין באשר לרצח אחת בשם קסאניה שטילר ז"ל אשר נרצחה אף היא באיזור קיסריה וכי למעשה "הלביש" את אותם פרטים על המקרה של המנוח (עמ' 866 ו- 868 לפרו'), גרסה זו אף היא גרסה כבושה, מופרכת, המנוגדת לכל היגיון ודינה להידחות, ולשם הדוגמה אזכיר את דברי הנאשם בפני אנטולי לאחר שראה כתבה ב-YNET וקשר את שסיפר לאנטולי בשיחותיהם הקודמות למקרה המובא בכתבה, קרי רצח המנוח.

פבל בעדותו ובחקירותיו טען שמעולם לא שוחח עם הנאשם על הרצח. פבל גם העיד כי הפרטים שהיו ידועים לו אודות המקרה, נודעו לו לראשונה רק לאחר מעצרו של הנאשם ובעקבות המעצר (עדות פבל, עמ' 756 לפרו').

ממילא, ואף אם נאמין לנאשם כי אכן "אימץ" ו"העתיק" דברים שמסר לו פבל חנקין או שמועות שהיו באשר למקרה -



הרי שהסיפור אותו סיפר לאנטולי היה אמור להיות סיפור שונה לגמרי בפרטים מהותיים ורבים. מרבית הפרטים שהנאשם מסר לאנטולי שונים בתוכנם מהפרטים שהנאשם, לטענתו, שמע מאותו פבל חנקין.

יתרה מזאת, הנאשם ידע לתאר בפני אנטולי פרטים נוספים ומוכמנים "מתוך הביצוע" שאיש לא יכול היה לדעת למעט השותפים, ושפבל חנקין לא מסר אותם. וכדוגמת, פריקת הסוללות ממכשירי הפלאפונים בכדי למנוע איכון; הפעלת מכשיר הפלאפון לאחר הרצח; המארב וההמתנה למנוח (בהתאמה למיקום הבדלים); העובדה כי רפי שימש נהג מילוט ולא המתין בזירה.

כך גם לעניין הטענה שהעלה הנאשם לראשונה בעדותו ולפיה גם דניאל מנביץ' "דיבר על זה" (עדות הנאשם, עמ' 908 לפרו'). מדובר בטענה חדשה וכבושה, שאינה מתיישבת עם חומר הראיות ודינה להדחות. גם כאן לא יתכן שהנאשם שמע פרטים מפיו של מנביץ' ואימץ אותם בפני אנטולי, משום שמנביץ', לדבריו, שמע על הפרטים רק לאחר שהנאשם נעצר ובעקבות מעצרו של הנאשם (הודעתו של מנביץ' מיום 25/6/14, ת/385, ש' 84-75; עדותו של מנביץ' בבית המשפט, עמ' 763 לפרו'). בנוסף, גם בעניין מנביץ', אין זהות בין הפרטים שמנביץ' כביכול ידע לבין הפרטים שהנאשם מסר לאנטולי.

נשוב ונזכיר כי בכל חקירותיו ותשאוליו במשטרה, כפי שפורטו לעיל, למעט מיום 10/6/14 (גם היא באופן חלקי), הנאשם הכחיש ששמע על המקרה או שידע פרטים אודותיו. בחקירותיו שב ועומת הנאשם פעם אחר פעם עם פרטים שמסר לאנטולי, אולם הכחיש את הדברים וטען כי מדובר בהמצאות, דימויות, כי מעולם לא נתקל בשמו של המנוח ומעולם לא שמע על הרצח ממכרים.

על כן, אני קובע כי אמירותיו המפלילות של הנאשם לאנטולי באשר לפרטים רבים ומוכמנים בתכנון הרצח ובביצועו הן ראיות קבילות וכבדות משקל המסבכות את הנאשם ומצטרפות ליתר הראיות הפועלות כנגדו.

ראשית הודאתו של הנאשם בחקירתו מיום 10/6/2014 וטענת הזוטא:

ראיה נוספת שהמאשימה, כאמור, מבקשת להסתמך עליה לביסוס הרשעת הנאשם בעבירות המיוחסות לו, היא אמרתו בחקירתו מיום 10.6.2014 (ת/156), לשיטתה, ראשית הודאה.

בסיכומיה טענה באת כח המאשימה כי לגרסת הנאשם בחקירה זו חשיבות, שכן "הודאתו זו נותנת את הנרטיב, או את ההסבר המפליל ברצח לכל אותן ראיות 'שותקות' הקושרות אותו לזירה, ובפרט לדנ"א, האיכונים וריבוי השיחות עם רפי בליל הרצח" (עמ' 28 לסיכומי המאשימה).

מנגד, כאמור, לגבי חקירה זו של הנאשם טענה ההגנה בראשית ההליך טענת זוטא, ולפיה בחקירה נקטו החוקרים במשא ומתן אסור ובתחבולות פסולות על מנת שיאמר את הדברים שאמר, וממילא, נטען כי פרטים מהחקירה "זלגו"



החוצה והיו בגדר נחלת הכלל עם חלוף הזמן ומשכך הנאשם היה מודע לפרטים אלה לא משום שנטל חלק ברצח המנוח אלא מאחר ששמע אותם מפי אחרים.

במסגרת סיכומיו שב וטען בא כח הנאשם כי בחקירת הנאשם מיום 10/6/2014 (ת/156) הפרו חוקרי המשטרה את זכות ההיוועצות, משסרבו לאפשר לו מפגש עם בא כוחו, ולא זו בלבד וכלשונו "אלא שאף הטעו אותו, בצורה מכוונת, כי אין לו זכות להיפגש עם בא כוחו בעיצומה של חקירה... חוקרי המשטרה מנעו במכוון מן הנאשם מפגש עם עורך דינו שכן סברו כי הנאשם התכוון להודות במיוחס לו ומפגש עם בא כוחו עלול לסכל את הודאתו" (ר' סיכומי הנאשם בסעיף 93 בחלק משפט זוטא).

בנוסף נטען כי צוות החקירה ניהל עם הנאשם במהלך החקירה האמורה "משא ומתן במהלכו נאמרו ע"י צוות החקירה אמירות פיתוי והשאה, וכן הוצע לנאשם, הסדר מקל" (סעיף 110).

אני דוחה את הטענות הנ"ל וקובע כי לא עלה בידי ההגנה להוכיח, מה גם שהטענות אינן מתיישבות עם יתר הראיות בתיק.

רס"מ נמני התייחס בעדותו לחקירת הנאשם הנ"ל, ודחה את טענות ההגנה על אופן התנהלות החקירה וטען כי הנאשם התייעץ עם עורך-דינו בטרם החלה החקירה. אכן המדובר בחקירה אשר התנהלה בפרק זמן לא קצר, ואולם כאמור הנאשם הזהיר בתחילתה באשר לחשדות המיוחסים לו, ומשהסתיימה החקירה גם נפגש לבקשתו פעם נוספת עם עורך דינו.

המעין בתמלילי החקירה וצופה בהקלטות החקירה (ת/156ב; ת/157א; ת/157ג) מתרשם כי החקירה התנהלה באופן מקצועי, כדין ובדרך המקובלת. ההתרשמות היא כי חוקרי המשטרה לא הבטיחו לנאשם דבר ופעלו בהתאם לנהלים.

בתחילת חקירה זו הוצגו לנאשם חומרי חקירה, ובכללם, סרטון בו נראה רוני שלומוב יורה ברובה אם-16 (סרטון אחר שהוא ללא קשר לסרטון שבו תועד רצח המנוח - ת/16 ו ת/21); קטע מההובלה שעשו החוקרים עם רוני לכיוון פארק התעשייה בקיסריה; תמונות המפעל וזירת רצח המנוח; וכן בשלב מסוים הוכנס לחדר החקירות, השוטר לב ארליכמן, אותו כזכור הציג אנטולי לנאשם כ"אוליגרך";

לאחר כל אלה, וכפי שניתן להתרשם מהקלטות החקירה ומהתמלילים, הנאשם, מיוזמתו, החל לשתף פעולה עם חוקריו וסיפר פרטים על חלקו וחלקם של האחרים באירוע הרצח, בעיקר בשלב התכנון. עוד מתועד הנאשם כשהוא פונה ושואל מספר פעמים את החוקר נמני "מה יצא לי מזה" או "מה העסקה שאני מקבל?", וחזר על הקושי שלו "לפתוח", כדבריו, על חברים.

בהמשך סיפר הנאשם לחוקריו כי הוא יודע בוודאות שרוני "ביצע את הרצח" באומרו כי המעורבים בפרשה הם הוא



עצמו, רוני, רפי ודימה. הנאשם סיפר לחוקריו "איך הכל התחיל", עת ישבו בביתו של רפי בגבעת אולגה, דיברו על כך שהם מעוניינים להשיג אקדח כדי למכורו, כאשר בשלב זה לא דובר כלל על רצח, על פי הגדרתו "בהתחלה זה התחיל מאירוע אחר אחרי זה, זה נגמר לאירוע הזה" (ת/156ב, עמ' 30, ש' 32).

לדברי הנאשם, בעת שהועלה רעיון "השגת האקדח" התבטא כי אינו מעוניין לקחת חלק בעניין.

לדברי הנאשם בחקירה זו, הוזמן פעם נוספת לרפי ובשיחה זו אמר לו זה האחרון כי מצאו מקום "שאפשר פשוט לנסוע לשמה להפחיד אותו לקחת את האקדח וללכת משם". לגרסת הנאשם, רפי הוא שקבע את המקום ואת הזמן, תוך שרוני ורפי מוסרים לו פרטים המתייחסים לאירוע המתוכנן, שמו של מפעל באיזור התעשייה, ללא ציון שם הקורבן.

בשלב זה של החקירה, הפסיק הנאשם לשתף פעולה עם חוקריו ולהשיב לשאלות, וביקש לראות את עורך-דינו.

להתרשמות החוקר נמני, לנאשם היה "קשה להיפתח" ולספר את שסיפר כמצוין לעיל באופן שוטף, ולכן ביקש מחוקריו כי ישאלו אותו שאלות על מנת להקל עליו. החוקר נמני הדגיש בעדותו כי לא הובטח דבר לנאשם במהלך החקירה (עמ' 217-219 לפרו'), ואכן כך אפשר להתרשם מעיון בתמלילים וצפייה בהקלטות חקירה זו.

בעדותו בפנינו נשאל **רס"מ נמני** לגבי תגובתו של הנאשם כאשר הוא מבין בחקירה ובעימות שלמעשה "האוליגרך" הוא שוטר ועל ראשית ההודאה. על כך השיב רס"מ נמני את הדברים הבאים:

"... תוך כדי השיחה הוא אמר שקשה לו לדבר ולכן ביקש שאשאל שאלות. הוא אמר לא פותח על חברים או שלא יודע מאיפה להתחיל [...]. הדברים לא קולחים מיורי במהלך החקירה. כאשר גם במהלך חקירה זו הוא כל הזמן מבקש לצאת החוצה, שואל אם הדברים מוקלטים. זו התנהלות שנמשכת לאורך כמה וכמה שעות" (עמ' 216 לפרו', ש' 4-10).

ובהמשך הוסיף:

"[...], הוא רצה כל הזמן לדעת מה יש לחוקרים, למשטרה, הוא רצה לדעת אם מישהו דיבר, אם מישהו "פתח". רצה לדעת אם מישהו הקדים אותו בשיתוף פעולה עם המשטרה" (שם, ש' 24-26).

באשר ל"ראשית ההודאה" ושיתוף הפעולה של הנאשם עם חוקריו, העיד רס"מ נמני לאמור:

"[...] הוא אומר "אני יודע שרוני הודה לכם בזה... הוא ביצע את הרצח... על סמך זה שאני יודע" צורת ההתבטאות שלו לא קולחת ואז הוא נשאל "אתה יודע שהוא הודה לנו או שאתה יודע שהוא ביצע את הרצח?", והוא אומר "גם וגם"... הוא שואל ומתחיל להגיד "אני לא יודע ממה להתחיל", והוא אומר



"ישבנו אצל רפי בבית..." הוא מתחיל לפרט מי ישב ומתי. כאשר הוא נדרש להבהיר את הדברים שלו, תוך כדי הוא מבקש לדעת אם רוני הודה לנו, והוא לא מקבל תשובות. הוא מציין את השמות של מי שישב בבית של רפי בגבעת אולגה. מציין מבחינת תאריך, מדבר על מספר חודשים לפני הרצח של זרצר" (עמ' 217 לפרו', ש' 24-33).

רפ"ק דוד סולומון, ראש מחלק הרצח, אשר השתתף בחקירה זו, התייחס גם הוא בעדותו לטענות ההגנה, וציין, בין היתר, כי הנאשם התייעץ טרם תחילת החקירה עם עורך דינו, וכי הוסבר לנאשם מספר פעמים שלא מובטח לו דבר (עמ' 498 לפרו').

אני קובע כי אין בסיס לטענת ההגנה באשר לפסילת אמירותיו המפלילות של הנאשם בחקירתו מיום 10.6.14 (ת/156) וכי אכן בפנינו "ראשית הודיה" על פי הגדרתה בהלכה הפסוקה.

לא נמצא דבר המצביע על הבטחה אשר ניתנה לנאשם על ידי חוקריו, או כי נטעו בליבו תקווה כלשהי הנושאת בחובה הבטחה כלשהי. עיון בתמלילים וגרסתו של הנאשם המהווה ראשית הודאה במקרה דנן מלמד על כך כי דבריו נאמרו מרצונו הטוב והחופשי, ללא כל שידול תוך שחוקריו התנהלו ופעלו באופן שאינו מלמד על שיבוש יכולת הבחירה של הנאשם, בכלל זה זכותו שלא לומר דבר, כפי שעשה קודם לחקירה זו וגם לאחריה.

דבריו של הנאשם כפי שנמסרו לחוקריו במסגרת חקירה זו, אף אם הם חלקיים, מתיישבים עם יתר הראיות בתיק זה ומתאימים לאירוע כולו ולפרטים אודות המקרה, המעורבים בו, ודבריו שלו לאנטולי.

יודגש כי, אמירותיו כמצוטט לעיל של הנאשם אינן עומדות לבדן, אלא הן ראייה נוספת המצטרפת ליתר הראיות הפועלות לחובתו. אמירותיו מוכיחות כי היה נוכח במספר מפגשי תכנון, יחד עם רוני ורפי ולמעשה לא אמר אמת בדבריו בחקירותיו האחרות עת הרחיק עצמו מהמקרה לגמרי.

על כן, אני דוחה את טענת הזוטא וקובע כי הגרסה המפלילה של הנאשם "וראשית ההודאה" בחקירתו מיום 10/6/14 ניתנה מרצונו החופשי ולא דבק בה כל פסול.

יחד עם זאת אדגיש, כי אני רואה בדבריו אלה של הנאשם בחקירתו מיום 10/6/14 (ת/156) כראיה מרכזית אשר על בסיסה מושתתת הרשעת הנאשם בתיק זה, אלא כראיה המצטרפת ותומכת במכלול הראיות בתיק זה ועומדת לחובת הנאשם, ומכל מקום גם ללא הראיה הזו, עומדת הרשעתו של הנאשם על רגליה היא.

"דבר מה נוסף"

הכלל הוא שאין מרשיעים על פי הודייה כעדות יחידה, ובענייננו האימרות בפני אנטולי או האמרה מיום 10/6/2014,



אלא אם כן מצוי בחומר הראיות "דבר מה נוסף" התומך באמיתותה, ראיה נוספת לצד ההודייה המצביעה על אשמו של הנאשם. מכל הנסקר עד כה, דומה כי המאשימה הצביעה על ראיות שהן בגדר "דבר מה נוסף" למכביר, המאמתות את דברי הנאשם למצער לאנטולי, כפי שנסקרו לעיל ועוד תזכרנה בהמשך.

חקירותיו של רפי שלומוב במשטרה ואמרותיו המפלילות למדובב:

גרסת השותף רפי שלומוב (לחקריו ולמדובב) משתלבת עם מכלול הראיות בתיק ומעצימה אותן. גרסת רפי מאמתת בחלקים משמעותיים של גרסת הנאשם בפני אנטולי ובצירוף למכלול הראיות ומבססת גם היא את הרשעת הנאשם במיוחס לו.

כאמור לעיל, רפי שתק לאורך כל עדותו, ואף שתק בפעם הנוספת שהוזמן להעיד, ולמעשה, עסקין ב"עד שותק" כהגדרת ההלכה הפסוקה.

בנסיבות האמורות לעיל, הוכרז רפי שלומוב כ"עד עוין" והוגשו אמרותיו במשטרה (ת/168-ת/188ב); שיחותיו המוקלטות עם המדובב המשטרתי אלכס בעת מעצרו (ת/177); וכן פרוטוקול עדותו בבית המשפט במסגרת משפטו בתיק המקביל (ת/425(63) - מכוח סעיף 10א(א) לפקודת הראיות הקובע כדלקמן:

"10א. (א) אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:

- (1) מתן האמרה הוכח במשפט;
- (2) נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו;
- (3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה.
- (ב) בית-המשפט רשאי לקבל אמרה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם נותן האמרה איננו עד, בין משום שהוא מסרב להעיד או אינו מסוגל להעיד, ובין שלא ניתן להביאו לבית-המשפט משום שאינו בחיים או לא ניתן למצאו, ובלבד שבית-המשפט שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן האמרה מלתת את העדות.
- (ג) בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.
- (ד) לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה".



בא כח הנאשם טען בסיכומיו כי אין לקבל את אמרותיו השונות של רפי (למדובב, בחקירותיו ובעדותו בבית המשפט בתיק המקביל) ממספר טעמים.

נטען כי הנאשם כלל לא זכה לחקור את רפי בחקירה נגדית והדבר פגע פגיעה מהותית בהוכחת חפותו. עוד נטען כי במהלך חקירותיו של רפי עלה כי רפי לוקה בנפשו ובשל התנהגותו ומעשיו אף נשלח להסתכלות במסגרת ההליכים המתנהלים נגדו בתיק המקביל. באשר למדובב, נטען כי הלה הטעה, שיקר והעניק עצות משפטיות שגויות לרפי. נטען כי למדובב נמסרו פרטים רבים טרם כניסתו לתא עם רפי ובין היתר נמסר לו שמו של הנאשם כמי שחשוד ברצח ובשל כך הוביל המדובב את רפי להפליל את הנאשם.

בא כח הנאשם הוסיף וטען כי עדותו של המדובב בבית המשפט אינה מהימנה ובמהלך חקירתו הנגדית הוברר כי שכרו תלוי ב"הצלחתו" ומטעם זה, כלשוננו, "עיגל" המדובב את דברי רפי בנקודות מהותיות באופן בו הודעתו הפכה להודאה ברצח.

באת כח המאשימה התייחסה בסיכומיה לדברים שמסר רפי למדובב וטענה כי "מסירת הגרסה המפלילה של רפי למדובב לא נעשתה בחלל הריק וקדמו לה נקודות ציון בחקירה" (עמ' 91 לסיכומי המאשימה). בכלל אלה, הפנתה לחקירותיו של רפי, "ל"תרגיל החקירה" שנערך לו ביום 2/6/2014 כמתואר לעיל (ת/379ג, ת/170א; ת/170ב), כך גם הפנתה לפתק שכתב רפי לחוקר גיא פיירברג בחקירתו מיום 3/6/2014 (ת/173 ו- ת/174).

עוד ציינה באת כח המאשימה בסיכומיה כי מתיעוד השיחות בין רפי למדובב עולה כי רפי מסר את הדברים למדובב באופן ספונטני ואותנטי וכן כי נזהר במסירת הפרטים וחשש מהקלטות. וכן הפנתה לדברים שמסר רפי לבלש אור ברקוביץ ביום 9/6/2014 בשער מנשה עת אושפז רפי להסתכלות (ת/425(38)).

ואם נביא את תמצית טיעוניה של באת כח המאשימה בשם אומרם, אזי:

"העובדה שרפי מתבטא בפני שלושה גורמים שונים (חוקר, בלש, מדובב) בשלוש הזדמנויות שונות, בהקלטה, באמירות בסגנון של "לסגור עסקה" ולהישפט לשנות מאסר ממושכות בכלא, מדברת בעד עצמה ומחזקת את ראיות התביעה בכלל ואת גרסת הנאשם לאנטולי בדבר מעורבות הנאשם ברצח, על מעורבותו של רפי, כנהג המילוט שהסיע והחזיר אותם" (עמ' 94 לסיכומי המאשימה).

בענייננו אני קובע כי התמלאו התנאים לקבילות אמרותיו של רפי במשטרה (בחקירותיו ולמדובב) כראיות, כפי שאפרט להלן.

אין חולק כי האמרות נתנו על ידי רפי, דבר שאושר גם על ידי חוקרי המשטרה שגבו אותן וגם על ידי המדובב המשטרתי אלכס בעדותו (ישיבה מיום 29.12.15, החל מעמ' 774 לפרו'). רפי סרב בפעמיים שבהן הוזמן לעדות להשיב לשאלות ב"כ הצדדים, לרבות לשאלות כלליות שאינן קשורות לפרשה, ושתק לכל אורך עמידתו על דוכן העדים, למרות ניסיונות



חוזרים ונשנים של בית המשפט להעמידו על משמעות סירובו להשיב לשאלות המופנות אליו.

אדגיש בהקשר האמור כי הגם שהחקירה הנגדית מהווה אמצעי יעיל לגילוי האמת, היא אינה חזות הכל, ובמקרים המתאימים בנסיבות העניין, כבענייננו, סעיף 10א(ב) לפקודת הראיות מאפשר הגשת אמרות חוץ של עד.

לעניין זה יפים דבריו של כב' השופט א' גולדברג בדנ"פ 4390/91:

"מודע אני, כחברי שבדעת המיעוט, לחשיבותה של החקירה שכנגד, אולם מכאן ועד להעמדתה כ"זכות יסוד" המרחק רב. שאם הייתה זו זכות במעלה נכבדה אשר כזאת, היעלה על הדעת לשלול אותה באותם מקרים שבהם העד מסרב להעיד ובית המשפט "שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא... את נותן האמרה מלתת את העדות" (כאמור בסעיף 10א(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש])? ומה אם כן ההבדל העקרוני בין עד כזה לבין "העד השותק" שעל-פי פירושנו חל עליו סעיף קטן(א)? ומדוע עלינו לחשוש במקרה השני דווקא את כל אותם החששות, שמעלים חברי הנכבדים שבדעת המיעוט, כנגד קבלת האמרה? האם לא יפים דבריהם גם לגבי העד שעליו חל סעיף קטן(ב)?"
(מדינת ישראל נ' חג' יחיא [פורסם בנבו] (5.7.93))

בחינת גרסתו של רפי ואופן התנהלותו על דוכן העדים מחייבים זהירות רבה גם מתוקף היותו שותף לדבר עבירה.

משקבעתי כי אמרותיו של רפי במשטרה קבילות, אבחן כעת את משקלן של אמרות אלה ואת האפשרות לסמוך על האמור באמרותיו אלה אותן קיבלתי על פי הוראת הסעיף הנ"ל, וזאת תוך השוואת תוכן והשתלבות עם הראיות האחרות שבפנינו.

יצוין, כי הן סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות, הדין במשקלה של אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לכותלי בית המשפט, והן סעיף 54א(א) לפקודת הראיות המתייחס למשקל עדותו של "שותף לעבירה", קובעים כי אין להרשיע נאשם על פי אמרת החוץ לבדה, אלא אם נמצא בחומר הראיות "דבר לחיזוקו".

כאן המקום לצטט את סעיף 54א(א) לפקודת הראיות, הקובע לאמור:

"בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה".

הדרישה הראייתית "לחיזוק" נעוצה בחשש הטבעי הכרוך בעדותו של "שותף לעבירה", פן יעליל עלילת שווא על חברו. עם זאת, אין המדובר בדרישה לראיה עצמאית המסבכת את הנאשם בדרגת "סיוע", אלא די בראיה "התומכת במהימנותו של העד השותף לעבירה על ידי אישור פרט רלוואנטי מתוך עדותו [...]" [ע"פ 4186/93 בן נעים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3/4/94)].



באשר לעוצמת הראיה, ההלכה היא כי בהינתן דבר קיומן של שתי דרישות "חיזוק", כבענייננו, נדרשת תוספת ראייתית מסוג "חיזוק-מוגבר", אולם אין בכך כדי העלאת התוספת הראייתית לדרגת "סיוע" [ר', ע"פ 4400/13 **טארק עבאסי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3/2/14)].

עוד קבעה ההלכה כי אותו "חיזוק-מוגבר" תלוי במידת האמון שנותן בית המשפט באמרת החוץ של השותף, כך, ככל שהאמון שרוכש בית המשפט לאמרות החוץ של השותף רב יותר, אזי משקלו של "החיזוק-המוגבר" שיידרש בנסיבות העניין יפחת (ר' ע"פ 9338/09 **מוחמד אלעוקה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29/6/10)).

במקרה דנן, לא התעלמתי מהזהירות המיוחדת הנדרשת מטבע הדברים בבחינת עדותו של רפי כשותף לדבר עבירה, שהוא בנוסף גם אחיו של רוני שלומוב הנאשם עימו בכתב אישום בנפרד בביצוע העבירות דנן.

כפי שפורט בחלק שסקר את הראיות, רפי הרחיק עצמו תחילה בחקירותיו במשטרה מהחשד המיוחס לו ומהיכרותו עם פרטים הקשורים לאירוע הרצח ולמעשה הכחיש את הדברים באופן גורף. רק באחת החקירות מאוחר יותר, בפני החוקר גיא פיירברג (ת/173), החל רפי להביע רצון להתוודות על חלקו בפרשה בכך שכתב על פתק "עם אני מידבר קמה שניים" (כך במקור. י' א'; המזכרים ת/174 ו-ת/176).

בהמשך, התוודה רפי על חלקו כנהג מילוט ומסר פרטים לגבי ביצוע הרצח למדובב המשטרתי אלכס (ת/177; ת/425; ת/425א), בין היתר, אמר רפי למדובב כי מי שביצעו את הרצח היו אחיו (רוני) והנאשם; כי הוא לא בטוח באיזה כלי נשק הם השתמשו ומי לחץ על ההדק משלא היה במקום בשעת הירי; עוד סיפר רפי למדובב כי תפקידו בפרשה היה הנהג, הוא הסיע את הנאשם ואת רוני למקום, ובהמשך הם התקשרו אליו והוא בא לאסוף אותם חזרה; וכי דובר בנסיעה מתוכננת ולא אקראית.

בעדותו בפנינו, מסר המדובב המכונה "אלכס", כי רפי סיפר לו שהוא עצמו, אחיו רוני ובחור נוסף "הלכו כאילו לתקתק מישהו". בית המשפט שאל את העד האם אלה הן מילותיו של רפי, והעד השיב בחיוב וכי אם זכרוננו אינו מטעה אותו הוא אמר את הדברים ברוסית "יעני באו לקחת אותו כאילו", כשנשאל מה זאת אומרת, השיב "לנקות, לנקות את האזור בשפה עבריינית אפשר להגיד לקחת את הבן אדם... לקחת, להרוג אותו, לקחת אותו מהעולם" (עמ' 774 לפרו', ש' 1-18; ועמ' 795-797).

בחינת גרעינה הקשה של הגרסה שמסר רפי למדובב בתא המעצר מעלה כי היא מתיישבת עם יתר הראיות שהונחו בפנינו, וכן עם הגרסה שמסר הנאשם בעצמו לאנטולי על כך שתפקידו של רפי היה נהג מילוט, שהסיע אותו ואת רוני לזירת האירוע ובהמשך החזירם (ת/151, עמ' 3).

התאמת הפרטים הללו שמסר רפי ליתר הראיות בתיק מלמדת על היות גרסתו מדויקת ואמינה. גרסה זו מתיישבת גם עם איכוני מכשירי הפלאפון של רפי ושל הנאשם ומחקרי התקשורת המצביעים על נוכחותם בזירה בסמוך לאחר ביצוע הרצח ועל כך שהנאשם התקשר לרפי שיבוא לאסוף את השניים מהזירה לאחר ביצוע הרצח, בדרך ייחודית של "צלצול-



ניתוק".

בעדותו בתיק המקביל המתנהל בעניינו (ת/425[63]) הכחיש, כאמור, רפי באופן גורף כי היה מעורב באופן כלשהו בתכנון או בביצוע רצח המנוח (עמ' 1220, 1250, 1266 לפרו' מיום 28/12/15, עמ' 1223 לפרו' מיום 30/12/15).

רפי ניסה להסביר את הדברים שמסר לחוקר גיא פירברג ולמדובב אלכס בכך שאלה פרטים שחוקרי המשטרה מסרו לו בשיחות "מדרגות ומסדרון" שלא תועדו (עמ' 1130-1128, 1233, 1239 לפרו' 28/12/15).

ובאשר לדברים שמסר למדובב, טען בעדותו כי זוהי גרסה ש"בנה" והמציא ביחד עם המדובב בכדי שיהיה לו מה למסור לחוקריו ו"לעשות עסקה" (עמ' 1236 לפרו').

אני מעדיף את גרסת רפי בהליך החקירה על פני עדותו המגמתית בהליך המקביל. אפנה בהקשר זה לדבריו של החוקר באסל נטור, שהדגיש בעדותו בפנינו כי כל השיחות עם רפי היו מתועדות (עמ' 816 לפרו'), וכן עדות "אלכס" המדובב ותמלילי השיחות בין השניים.

אני קובע כי גרסת רפי למדובב "אלכס" כפי שפורטה לעיל, היא גרסה אמינה המשתלבת עם הראיות האחרות שהונחו בפנינו ואשר יש בהן כדי לחזקה בפרטים רלוונטיים. גרסה זו מסבכת גם היא את הנאשם בקטילת חייו של המנוח ומצטרפת ליתר הראיות נגדו.

גם ניסיונו של הנאשם, שנדחה כאמור, לערוך בעדותו בפנינו "מקצה שיפורים" ולטעון כי היה מעורב רק בשלב התכנון ולא בשלב הביצוע, נסתר לא רק בגרסת רפי למדובב אלא גם בגרסה הקושרת את הנאשם במישרין לרצח המנוח.

מכל מקום, ברי כי גרסת השותף רפי על כל השלכותיה מהווה "דבר מה נוסף" להודאת הנאשם, כפי המתואר לעיל וכתוספת ראייתית לגרסתו בפני אנטולי.

עקבות נעל בחול

זיהוי עקבת נעל מבוסס על השוואה בין עקבת נעל שנמצאה בזירה, לבין עקבת הנעל הנבדקת. ההנחה היא כי יש לייחס משמעות למאפיינים הנוצרים בתהליכים אקראיים, בכלל זה תהליכי בלאי בסוליית הנעל שגורמים לשחיקה ולשינוי בצורת העקבות.

כזכור, בעניינו ראש המעבדה הניידת, שמואל פיאמנטה, חיווה דעתו והעיד כי אותר מסלול עקבות נעלים שכיוונו מאזור תחנת הממסר (כביש 651) ועד סמוך לפאתי המפעל. בעדותו הסביר פיאמנטה כי לאחר הבדיקות באזור הגופה, נחשף



לעקבות המסומנות 8 ו 9 (תמונות 23, 25, 26 שצורפו לחוות הדעת ת/33א) באזור שער המפעל והוסיף כי הבחין בדפוס מסוים בעקבות, המזכיר נעל צבאית, בהמשך נקרא גשש לזירה ויחד התחקו אחר העקבות (עמ' 421-423 לפרו'). בזירה נמצאו "עקבות טריות" של נעליים צבאיות במסלול שבין גופת המנוח ועד לכביש הראשי (עדות מפקד יחידת הגששים עוסמאן סעדי, עמ' 360-366 לפרו').

בשלב ראשון, בטרם מעצר הנאשם ותפוסת נעליו, נתבקש מומחה מעבדת הסימנים, רפ"ק ירון שור, לבדוק את הממצאים מהזירה ולהשיב לעניין סוג הנעל שהותירה את העקבות שנמצאו. המומחה קבע כי ביציקות הגבס ובתצלומים שהוגדלו מהתקליטור, נמצאו עקבות נעלים רבות מתוצרת "בריל" (ת/50).

בהמשך, ולאחר שנתפסו נעליו הצבאיות של הנאשם בביתו (ת/81; ת/50א; ת/50ח), הוגשה חוות דעת נוספת של רפ"ק ירון שור (ת/52), לפיה בהשוואה בין הנעליים הצבאיות השייכות לנאשם, שנתפסו בביתו בסמוך למעצרו, נמצאה התאמה בדרגה של "אפשרי בהחלט" לגבי שלוש עקבות מתוך עקבות נוספות שנמצאו בזירה (התאמה בדרגה "4" בסולם של 1-7). יודגש, כי הנאשם אישר בעדותו כי משנת 2009 לא החליף נעליים צבאיות וכי הנעליים שנתפסו בביתו הן למעשה הנעליים שנעל בשנת 2010 (עמ' 853-854 ו- 867 לפרו').

עוד יש להדגיש כי בשיחותיו עם אנטולי ביחס ל"עבודה", אמר הנאשם לאנטולי כי הם הגיעו למקום "רגלית" (שיחה מיום 15/5/2014, ת/138א, עמ' 29), ובשיחה אחרת הוסיף "יש שם הרבה שיחים, הרבה שטח... ואנחנו זגזגנו כל הדרך. הרבה חול" (שיחה מיום 1/6/2014, ת/151, עמ' 10 ש' 37).

על אף ניסיון ההגנה לצאת חוצץ ולסתור את ממצאי רפ"ק שור בחוות דעתו, הן במסגרת חקירתו הנגדית והן במסגרת סיכומי ההגנה, תוך הפנייה לקביעות בית המשפט העליון בפרשת **מצגורה** (ע"פ 1620/10 **מצגורה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] [3/12/13] להלן: "ענין מצגורה") ובפסקי דין נוספים, דעתי היא כי המדובר בראיה נסיבתית קבילה המצטרפת ליתר הראיות הנסיבתיות בתיק זה העומדות לחובת הנאשם ומחזקות את יתר הראיות המבססות את הרשעתו.

אדגיש כי פסק הדין בעניין מצגורה לא סתם את הגולל על התחום של השוואת עקבות הנעליים, והדברים עולים במפורש מפסק דינה של כב' הנשיאה השופטת מרים נאור בבקשה לדיון נוסף [דנ"פ 8512/13 **מדינת ישראל נ' מצגורה** [פורסם בנבו] (5/6/14)], שם נאמר כי אין ללמוד מפסק הדין בעניין מצגורה כי הוא מבקש לקבוע עמדה מחייבת לגבי מקרים אחרים.

אוסף, כי הן **בפסק הדין מצגורה** והן בשורת פסקי דין נוספים של בית המשפט העליון נקבע כי מדובר בראיה קבילה ותחום אשר מקובל בשיטות משפט מפותחות רבות בכללן ארצות הברית, קנדה ואנגליה. סקירת הפסיקה מלמדת כי ראיה מסוג של עקבת נעל נתפשת כראיה נסיבתית קבילה, ובעת שהיא מצטרפת לראיות נוספות, ולאחר שבית המשפט משתכנע בדבר ערכה ההוכחתי בנסיבות המקרה, היא יכולה לשמש כראיה נסיבתית לחובתו של נאשם [ר', למשל, ע"פ 6/54 **גולדנברג נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד י 268 (1956); ע"פ 351/80 **חולי נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה (3)



477 (1981); ע"פ 5234/10 **עקראוי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.6.2011).

כוחה של הראיה, אם כן, הוא ככל ראייה נסיבתית אחרת בה בית המשפט מתרשם מחוות הדעת ומהמומחה שהעיד בפניו.

על כן, אני קובע כי חוות הדעת ועדותו של המומחה שור מהימנים ואמינים, ואני דוחה את השגות ההגנה בהקשר זה.

בא כח הנאשם טען בסיכומיו כי "לא יעלה על הדעת כי ניתן היה לבצע התאמה בין הנעל שנתפסה בשנת 2014 לטביעת הנעל שהותרה בשנת 2010 - שנים קודם לכן" (סעיף 20 לחלק עקבות הנעליים).

אני מקבל את טענת בא כח הנאשם בהקשר האמור. ראשית, אדגיש כי רפ"ק שור בחן "מה סוג הנעלים שהותירו את העקבות שע"ג המוצגים" עוד בחוות דעתו מיום 14/6/2010 (ת/50) ובסמוך לאחר האירוע.

בנוסף, אני קובע כי בענייננו ניתן להתרשם הן מחוות הדעת (ת/52), הן מעדותו של המומחה שור בפנינו והן מהתבוננות בלתי אמצעית במוצגים עצמם במהלך עדותו של המומחה בפנינו כפי שהצביע עליהם - כי דרגת ההתאמה בין טביעות הנעל שנמצאו בזירה לבין עקבות נעליו הצבאיות של הנאשם היא משמעותית, ולכן יש ליתן לראיה זו משקל ראיתי בהתאם, במיוחד משום ההתאמה הייחודית בנוסף להתאמה הסוגית.

מלבד ההתאמה בדרגת "אפשרי בהחלט" שקבע רפ"ק שור לשלוש עקבות שונות, סבר שמדובר בהתאמה גבוהה למדי בהתחשב בשלוש העקבות גם יחד, וכי קיימת התאמה לנעליו הצבאיות של הנאשם, אדגיש כי עקבות אלה נמצאו במסלול המוביל מתחנת הממסר ועד לאזור פאתי המפעל וגם לכך יש משמעות.

בעניין זה, הדגש הוא על שיקול הדעת המסור לבית המשפט (לפי סעיף 20 לפקודת הראיות), ובענייננו חוות דעת מז"פ (רפ"ק שור) בשאלה שבידיעה מקצועית ובניסיון שנאגר עם השנים בקשר אליה, היא הרלוונטית.

לטעמי, לאחר שמיעת המומחה רפ"ק שור ועיון בחוות הדעת שהגיש על נספחיהן, דומה כי מדובר בראיה נסיבתית המחזקת את יתר הראיות. אלא, שגם ללא הראיה הזו, סבור אני כי הרשעתו של הנאשם היא ללא ספק סביר, כפי שבואר עד כה ויתבאר בהמשך.

סרטון האבטחה מהמפעל:

אירוע הרצח צולם ותועד, כאמור, במצלמות האבטחה של מפעל "לפידות". בסרטון האבטחה (ת/16, ת/21) ניתן להבחין בשני אנשים הלבושים כחייילים, מכוסים כך שלא ניתן לזהותם, אחד בעל מבנה גוף רזה יחסית והשני "מלא"



יותר, אשר התקרבו מכיוון החניה, אחד מהם נשא נשק, השומר (המנוח) נראה קם ממקומו ככל הנראה סיים פטרול, מתקרב אליהם, ניגש לעברם, בין השלושה הוחלפו מספר מילים, ומיד השומר נפל. הירי אינו נראה בבירור. שניות לאחר מכן דמות המנוח נראית מוטלת על הקרקע, באותו איזור שבו נמצאה הגופה בבוקר, ובהמשך השניים נראו עוזבים את המקום, מיד לאחר מכן אחד מהם חוזר, מרים דבר מה מהרצפה ובורח מהמקום.

הגם שהתמונה בסרטון מעט "קופצת" ונראה כי "המנגנון לא עבד במיטבו" (עדויות של המומחה לעיבוד תמונה וראייה ממוחשבת, ד"ר כפתורי, בעמ' 632 לפרו'), אני סבור כי בסרטון ניתן לראות בבירור את אירוע הרצח מתחילתו ועד סופו, ולכן ראיה אובייקטיבית זו, בהצטרפה ליתר הראיות והעדויות בתיק זה, מחזקת את הראיות נגד הנאשם וכן תואמת לתכנון האירוע כפי שמסר עליו בעצמו - ולפיו הנאשם ורוני שלומוב מגיעים לאיזור המפעלים בלילה על-מנת, לדבריו, לגנוב אקדח משומר.

יתרה מזאת, גרעין ההתרחשות וסדר ההתרחשות כפי שנראים בסרטון תואמים אחד לאחד את ההתרחשות כפי שהנאשם סיפר עליה לשוטר המוסווה אנטולי בשיחתם מיום 13/5/2014. כך, בתמליל השיחה ת/137א, אמר הנאשם לאנטולי "[...] בן אדם טייל, הסתובב, חטף שני כדורים, נפל, חטף עוד 2, וידוי זהו" (עמ' 25, ש' 25-26), כששאל אנטולי "מה עם התרמילים", השיב הנאשם "לקחנו אותם" (ש' 29).

בשיחה מיום 15/5/2014 סיפר הנאשם לאנטולי כי עשה את "העבודה" אל מול מצלמות האבטחה, אולם, לדבריו, היה מכוסה כולו כך שלא יכלו לראות אפילו איזה צבע עור יש לו (ת/138א, עמ' 20, ש' 32-33).

הדברים הנ"ל שמסר הנאשם לאנטולי תואמים את גרעין ההתרחשות כפי שניתן לראותו בסרטון ומחזקים את הראיות כנגד הנאשם כמי שנטל חלק בביצוע רצח המנוח, ובוודאי שיש בהם כדי להיות "דבר לחיזוק" או "דבר מה נוסף" בהתאמה.

ניסיון הנאשם להרחיק עצמו מזירת העבירה:

לאורך כל ההליך, החל בחקירות במשטרה ובעדותו בבית המשפט, ניכרת מגמה ברורה של הנאשם להרחיק עצמו מזירת העבירה וממעשה הרצח.

הלכה היא, כי שקרי נאשם בנקודה חשובה ומהותית, בניסיון להרחיק עצמו מן העבירה המיוחסת לו, מהווה "התנהגות מפלילה", העולה אף כדי סיוע לראיות התביעה [ר' ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3/3/2009)].

באמרתיו של הנאשם במשטרה הרחיק עצמו מזירת העבירה וטען פעם אחר פעם כי היה בצבא או בעבודה, כאשר בבית המשפט העיד כי היה בביתו והמתין כי רוני שלומוב יחזיר לו את הטלפון הנייד שהשאל לו מספר שעות קודם לכן.



בנקודה זו אין לי אלא להפנות לנאמר בע"פ 4988/08:

"ניסיונו של המערער להרחיק עצמו מזירת העבירה תוך מסירת גרסה שקרית, מבטאת התנהגות מפלילה שביסודה תחושת אשם.... כאשר מוכח על-ידי ראיה חיצונית ומהימנה, כי הנאשם שיקר בנקודה חשובה מבחינת האישום, עולה הדבר אף לגדר "סיוע" (איתן פרחי נ' מדינת ישראל פ"ד סה(1) 626, 669 (2011); ר' גם ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3/3/09)).

גרסתו החדשה של הנאשם בעדותו בבית המשפט, כי בשעת ביצוע העבירה היה בביתו והמתין כי רוני יחזיר לו את המכשיר הנייד האישי אותו השאיל לו מספר שעות קודם לכן, סותרת באופן מהותי את גרסתו הראשונית, עליה חזר פעם אחר פעם במשטרה כי היה בצבא או בעבודה, ובאה באופן "מאולץ" בלשון המעטה, כדי ליתן גרסה לראיה עצמאית וחיצונית הקושרת את המכשיר הנייד של הנאשם לזירה עצמה.

שקרי הנאשם:

אני קובע כי בענייננו, מראשית חקירתו, הנאשם מסר מידע שאינו אמת, ולמעשה מלבד חקירתו מיום 10/6/14 (ת/156) אז החל למסור פרטים חלקיים שיש בהם מן האמת, למעשה שיקר, הן בחקירותיו והן בבית המשפט כמעט בכל נושא מהותי.

הלכה היא כי שקרים מהותיים היורדים לשורשו של עניין, היוצאים מפיו של הנאשם - הן במסגרת חקירותיו במשטרה והן במהלך עדותו בבית המשפט - עשויים לעלות כדי חיזוק ואף סיוע לראיות התביעה, וזאת במידת הזהירות הראויה [ר', למשל, ע"פ 8948/12 נמר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.2.16), וכן ע"פ 2014/94 סאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 624 (1996), וכן ע"פ 694/03 דנינו נ' מדינת ישראל פ"ד נ(4) 249, 256-257 (1985)].

הנאשם "כבש" את עדותו ביחס לפרטים מהותיים ורבים ולא סיפק הסבר סביר לכבישת עדותו עד למועד מאוחר, במיוחד כאשר נחקר במשטרה חקירות רבות וארוכות ביותר [להשלכות כבישת העדות, ר' למשל, ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.9.09)].

למעלה מן הצורך, יוער כי גם גרסתו של הנאשם בפנינו כך או אחרת היתה בלתי מהימנה, בלתי הגיונית ולא התיישבה עם מכלול הראיות שלחובתו בתיק.

כך, העלה הנאשם בעדותו בפנינו פרטים מהותיים רבים הנוגעים כולם לליבת האישום ושלא בא זכרם בחקירותיו הרבות קודם לכן, ובכלל אלה, מסירת הפלאפון לרוני שלומוב בליל הרצח; הצעתו של רפי שלומוב לגנוב מהנאשם את רובה M16 הצבאי שלו; הגעתו של הנאשם עם רוני שלומוב מספר ימים קודם לרצח על-מנת לבדוק את המקום. בבית המשפט חזר הנאשם על כך ששמע על הרצח ופרטים לגבי הרצח עוד בטרם נחקר במשטרה, ואילו במשטרה הכחיש כי שמע אי פעם על הרצח וחזר פעם אחר פעם כי הוא אינו יודע על מה מדובר. כמו כן, אציין את הטענה שנסתרה לפיה



הפרטים הידועים לו נודעו לו בעיקר מחברו פבל חנקין.

בחקירותיו שם טען כי היה בעבודה או בבסיס ואילו בעדותו טען כי ישן בבית; וכן את דברי הנאשם כי האמין וחשב שהצליח לשכנע את רפי ורוני שלא לבצע את שתוכנן ולגנוב אקדח.

ברור אם כן, כי התרחיש שהוצג על ידי הנאשם בעדותו בפנינו, מלבד היותו מאוחר, הוא אבסורד המשולל סבירות והיגיון.

בפסיקה גובשו אמות מידה לאורן יבחן בית המשפט, אימתי יעלו שקרי נאשם כדי שקרים שניתן לראות בהם משום סיוע לראיות התביעה, ובכלל זה, עת מדובר בשקרים מהותיים וחד משמעיים, שקרים המכוונים לסיכול החקירה ולהטעיית בית המשפט, שקרים שנסתרו באמצעות ראיה חיצונית ועצמאית ועוד [ר', למשל, ע"פ 557/06 **עלאק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (11/4/07)].

עוד נקבע בפסיקה כי המשקל הראייתי שיש ליתן לשקרי הנאשם, נגזר, בין היתר, מהיקפה של מסכת השקרים. כך, ככל שמדובר בשקרים חוזרים ונשנים - גובר משקלם הראייתי [ר', למשל, ע"פ 6972/09 **פרנסואה אבוטבול נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (27/2/12)].

בית המשפט העליון הדגיש לא אחת את חשיבות העמדת העדויות שבפני בית המשפט במבחן ההיגיון (ר' למשל, ע"פ 190/82 **מרקוס נ' מדינת ישראל** פ"ד לז(1) 255).

הפרכות והסתירות הרבות בגרסת הנאשם, אם כן, לא רק שאינן מאפשרות מתן אמון בעדותו ובגרסתו הכבושה, אלא מחזקות את הראיות החובקות אותו מכל עבר והמצביעות על האשם הרובץ לפתחו.

בעניינו, שקרי הנאשם הם מהותיים וחד משמעיים היורדים לשורש העניין - וזאת מבלי שניתן להם הסבר מספק. כך, נוכחות הנאשם בזירה ולא בבסיס, בעבודה או בביתו - הוכחה הן בראיית הדנ"א, והן במחקר התקשורת ואיכון מכשירי הפלאפון של הנאשם ושל רפי שלומוב להיותו בקרבת זירת הרצח בליל הרצח; הדברים שמסר הנאשם לשוטר הסמוי אנטולי והדברים שמסר רפי למדובר המשטרתי אודותיו, ושפורטו לעיל, הסותרים את גרסתו בבית המשפט.

בנסיבות העניין, אי אמירת האמת על ידי הנאשם, הן בחקירותיו במשטרה והן בעדותו בפנינו, מצטרפת ליתר הראיות הנסיבתיות, תומכת בהן וקושרת את הנאשם לעבירות המיוחסות לו, חרף ניסיון ברור של הנאשם כאמור להרחיק עצמו מרצח המנוח.

הזדמנות לבצע את הרצח:



הוכח כי לנאשם היתה הזדמנות לבצע את העבירות המיוחסות לו. מכשיר הפלאפון של הנאשם אוכן, כאמור, באזור הזירה ובסמוך לשעת ביצוע הרצח. טענתו הכבושה של הנאשם אותה העלה לראשונה בעדותו בבית המשפט, כי מסר את מכשיר הטלפון הנייד שלו לרוני באותו הערב- נדחתה כאמור. עוד הוכח, כי בליל הרצח הנאשם שהה בחופשת סופשבוע מהצבא (ת/89).

צירוף דברים זה מוביל אותי לקביעה כי לנאשם הייתה הזדמנות לבצע את העבירות והוא היה עם מכשיר הנייד שלו באזור הזירה בליל הרצח.

לכך יש להוסיף, את גרסתו שלו לפיה לפני האירוע היה שותף סוד לרפי ולרוני שבקשו לתכנן אירוע פלילי של גניבת נשק, כלשוננו, משומר באזור התעשייה קיסריה.

מניע:

עד היום לאחר סיום החקירה וסיום שמיעת הראיות, לא הוברר עד תום מה היה המניע לרציחת המנוח. הנחת המאשימה היא כי הרצח נעשה עבור תשלום כסף כ"עבודה" לכל דבר ועניין, כפי שנשמע מפי הנאשם בדברים שנאמרו לפני אנטולי (השוטר הסמוי).

הלכה היא מלפני בית המשפט, כי אין חובה על המאשימה להוכיח מה היה המניע, שיש בו כדי להסביר את ביצוע מעשה העבירה על ידי הנאשם, אך כאשר עולה בידי המאשימה להוכיח קיומו של מניע, יש בכך כדי לחזק את משקלן של יתר העדויות המפלילות [ע"פ 400/84 אנג'ל נ' מדינת ישראל פ"ד מ(3) 457, 481 (1986); וראו גם י' קדמי, **על הדין בפלילים** [מהדורה מעודכנת] כרך א', תשס"א 162].

באת כח המאשימה העידה בפנינו מספר עדים והציגה ראיות לעניין מצוקתם הכלכלית של הנאשם ורוני שלומוב בתקופה הרלוונטית לאירוע אשר לשיטתה תאמה את שמסר הנאשם לאנטולי על כך שהרצח היה בגדר "עבודה" ששילמו עבורה כסף, דברים התואמים את הלך הרוח ותגובתו של הנאשם להצעתו של השוטר הסמוי הנוסף שהוצג לנאשם כ"אוליגרך רוסי" (לב ארליכמן) שביקש "לפתור" בעבורו בעיה פרטית תמורת כסף, הצעה שהנאשם השיב עליה בחיוב.

סיכומי של עניין, ניתן ללמוד מהעדויות הנ"ל על קיום חשד משמעותי של מניע כלכלי לכאורי שהניע את הנאשם לרצוח את המנוח כ"עבודה" מוזמנת על ידי אחר אשר בעבורה מקבלים תשלום. יחד עם זאת, אני מעדיף לנקוט משנה זהירות באשר לקביעה בדבר קיומו של מניע כספי שכזה, ואיני קובע חד משמעית דבר הוכחת המניע.



בחינת מארג הראיות

בהתאם לפירוט הראיות הנסיבתיות כמפורט לעיל, מצאתי כי קיים בעניינו מארג רחב ביותר של ראיות השזורות ומשתלבות זו בזו, מארג ראיות המוביל למסקנה משפטית אחת ויחידה והיא כי הוכחה אשמת הנאשם כנדרש בפלילים כפי המיוחס לו בכתב האישום.

משזו מסקנתי, אפנה עתה לבחון אם הצליח הנאשם לספק הסבר לא מפליל, או לכל הפחות, כזה המטיל ספק במסקנה המרשיעה העומדת נגדו, או אם הסבר חלופי שכזה עולה מן הנסיבות.

איתור חלופה לא מפלילה

טענות הזוטא והטענות לפגמים בחקירה:

בחלק הקודם של הדיון פרטתי ודחיתי את טענת הזוטא של הנאשם, הן לגבי הפעלתו של השוטר אנטולי והן לגבי חקירתו מיום 10/6/2014 (ת/156), וראשית הודאתו, כפוף לאמור שם.

הלכה היא כי גם כאשר נטען לקיומו של מחדל חקירתי, הוא אינו עומד לעצמו, אלא יש לבוחנו בראיית מכלול הראיות (ר' ע"פ 5386/05 **אלחורטי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (18/5/2006)).

כפי שפורט לעיל, קבעתי כי במכלול הנסיבות ובהתאם לעדויות שהונחו בפנינו, ובראי ההלכה הפסוקה, אין לקבל במקרה דנן את טענות הזוטא שנטענו ויש לקבל את אמרותיו של הנאשם לאנטולי, כראיות קבילות אשר אליהן מצטרפות ראיות מחזקות נוספות.

בסיכומי טען בא כח הנאשם כי בתיק זה אירעו מחדלי חקירה רבים. בין היתר, הפנה להימנעות חוקרי המשטרה מלהתחקות אחר מי שכתב את הכרוז ובו לקיחת אחריות על האירוע על ידי אחרים; עוד ציין את העובדה כי טביעות האצבע שעל שער הברזל לא תאמו את טביעות האצבע של הנאשם או של רוני; לכך שעל אחד מבדלי הסיגריות התגלתה טביעת אצבע שאינה שייכת לנאשם ולא נבדק למי היא שייכת; נטען כי חוקרי המשטרה לא ייחסו משקל לדברי בני משפחתו של המנוח כי המנוח הגיע לעבודה בליל הרצח מכיוון שנתבקש להחליף אדם אחר שאמור היה לעבוד באותו לילה; עוד נטען כי לא נבדק הקשר בין המקרה הנדון לבין מקרה הרצח של קסניה שטילר ז"ל ולא נחקר רומן שטילר, אחיה של קסניה ז"ל.

כך, גם לא נחקר רונאל איש, על אף שלדבריו הוא ורומן שטילר הוזכרו על ידי אלי פבל חנקין כמי ששמעו על הרצח עוד בשנת 2010.



בעניינו, וכפי שהדברים עלו מעדויות השוטרים והחוקרים הרבים שהעידו בפנינו, נעשו פעולות חקירה רבות ומגוונות ונבדקו כיווני חקירה שונים.

כידוע, פעולות החקירה, ככלל, למרבה הצער, לעולם אינן כליל השלמות, ואילו חקירה רבים הם. לענין פעולות החקירה אשר לשיטת בא כח הנאשם מן הראוי היה לבצע ולא בוצעו, מזכיר כי הלכה ידועה היא שאין הכרח על רשויות החקירה והתביעה להציג את "הראיה המקסימאלית" (ר' ע"פ 804/95 גרינברג נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 200 (1995)), ובעניינו, אף ללא פעולות חקירה אלה יש די והותר להרשעת הנאשם ברצח המנוח ובלעדיהן גם לא נפגעה יכולתו האפקטיבית של הנאשם להגן על עצמו בפני האשמות המיוחסות לו.

עוד נקבע כי "כמעט בכל תיק ניתן להצביע על מחדלי חקירה... השאלה עד כמה ה'אין' מכרסם במשקל ה'יש'" (ע"פ 9908/04 נעים נסראלדין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31/7/2006)).

משכך, נפקותם של מחדלי חקירה היא בהתאם לפגיעה ביכולת הנאשם לבנות את הגנתו ולתמוך בגרסתו, והצבתם אל מול כלל הממצאים הראייתיים בתיק.

לענין זה אפנה לנאמר בע"פ 5386/05 כי "אין די במחדלי החקירה... כדי ליצור ספק במקום בו אינו קיים" (אלחרוטי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18/05/2006)), כאשר ההלכה היא כי על בית המשפט לשאול עצמו האם המחדלים עולים כדי הותרת ספק סביר באשר לאשמת הנאשם.

בעניינו, אין לקבל טענה לפיה בתיק זה מחדלי חקירה יוצרים ספק סביר המכרסם בהרשעתו של הנאשם. אני קובע שככל שהיו פגמים מסוימים בחקירה, הם נבעו מצורך ענייני ואילו חקירה, ונעדרו כל השפעה על גרסתו של הנאשם או על מכלול הראיות המבססות את הרשעתו ללא ספק סביר.

גרסתו הכבושה של הנאשם בבית המשפט

כאמור, גרסתו "המפורטת" של הנאשם נשמעה מפיו לראשונה רק במהלך עדותו בפנינו, זאת לאחר שהוצגו כל ראיות המאשימה. אני קובע כי המדובר ב"גרסה כבושה" - אשר לא ניתן הסבר לכבישתה, ומשכך, אין ליתן בה אמון כלל.

בהתייחס לנפקותה ומשקלה הראייתית של "עדות כבושה", נקבע כי משלא ניתן לכבישתה הסבר מניח את הדעת, אזי, משקלה אינו רב, ולעיתים אף ניתן למצוא בה חיזוק לראיות התביעה, עד כי יש בה גם לפגום במהימנות מוסר הגרסה הכבושה [ע"פ 9141/10 סטואר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28/4/2014)].

ההסבר לכבישת העדות צריך להתייחס לשאלה, מדוע נכבשה העדות, וגם לשאלה מדוע רק עתה נמסרה [ר', למשל, ע"פ 190/82 מרקוס נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(1) 225 (1983)].

הנאשם נשאל, כאמור, מספר פעמים מדוע לא מסר גרסתו בשלב קודם, ובפרט כאשר נחקר במשטרה מספר חקירות ארוכות. הנאשם לא הצליח לספק כל הסבר הגיוני ואמין לכבישת גרסתו גם כשהוא מבין בזמן החקירות כי הוא חשוד



בביצוע עבירה חמורה ביותר בספר החוקים. הנאשם חזר מספר פעמים בעדותו על ההסבר לפיו היה לחוץ גם כשהוא התחיל לספר את הגרסה בחקירתו מיום 10.6.14, הפסיק הוא משום שהחוקרים לא נענו לבקשתו להיפגש עם עורך-דין והוא חשש (ר' בעמ' 864, 872, 873, 884-883 לפרו').

אני קובע כי גרסתו של הנאשם בבית המשפט מהווה גרסה "כבושה", שלא ניתן לה כל הסבר הגיוני ואמין מלבד שהיא הועלתה לאחר סיום פרשת התביעה, מטעמים הנעוצים רק בבחירת קו הגנה התואם את הראיות שהוצגו על ידי המאשימה ועל כן איני נותן בה אמון.

בידי הנאשם לא עלה להציג גרסה שלמה, המתייחסת למכלול הראיות נגדו, כזו שיש לה אחיזה סבירה בחומר הראיות, ואשר עומדת במבחני השכל הישר וניסיון החיים.

אחת מטענות הנאשם היא כי סיפר את שסיפר לאנטולי משום שרצה להתחבר אליו ולהרשים אותו, מתוך עובדות שקלט מאחרים וייחס אותן לעצמו. טענתו של הנאשם, כאמור, נדחתה על ידי הן משום שניתנו על ידי הנאשם פרטים "מוכמנים" שרק בידיעת המעורבים בפרשה, והן משום שמסר גרסה סדורה וברורה על חלקו וחלקם של האחרים במעשה הרצח, גרסה שהתחזקה בראיות אחרות, כגון די. אן. איי על בדלי סיגריות בסמוך, איכוני טלפון ועוד.

גם אם בשוליים מסר הנאשם לאנטולי פרטים בלתי מדויקים, כמו למשל שנעצר בעברו, באירועים פליליים נוספים, אין באלה כדי לפגוע בגרעין הקשה של גרסתו על חלקו ברצח המנוח ביחד עם רוני ורפי, גרעין אשר מחוזק בראיות, חלקן פורנזיות.

זאת ועוד, הנאשם בגרסתו המאוחרת טוען כי דברים שאמר לאנטולי היו דברי הבל והתרברבות הלקוחים, כלשונו, מהסרטים. אלא מאי? שהדברים אינם עולים בקנה אחד עם העובדה שאחרי הכל אין הוא מכחיש כי למעשה ובהתאם לכתב האישום קדם למעשים תכנון שהוא היה חלק ממנו, תכנון מפורט שכלל גם דרכי מילוט בדרך של קריאה לרכב מילוט, בדרך של "חיוג - ניתוק" ועוד. על כך ייקרא דברי התרברבות שאין להם אחיזה במציאות ורק בסרטים? מוסיף הנאשם ובגרסתו המאוחרת מעיד כי הלך עם רוני לצפות בזירה קודם ליום האירוע, אז הלך עם נעליים רגילות וכך מותיר ללא הסבר עקבת נעל צבאית שמאופיינת בסימנים ייחודיים לנעליו הצבאיות.

מהראיות שהובאו בפנינו עולה המסקנה ההגיונית היחידה, והיא, שהנאשם אשם במיוחס לו בכתב האישום, וזאת משהתמלאו בעניינו יסודות עבירת הרצח והעבירות הנוספות, כפי שאפרט בהמשך.

אפנה לבחינת יסודות עבירת הרצח והעבירות הנוספות המיוחסות לנאשם.

יסודות עבירת הרצח



כפי שנראה להלן, מצאתי כאמור כי יש לקבוע את אחריותו של הנאשם לביצוע רצח המנוח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, גרימת מוות בכוונה תחילה.

משקבעתי, כי מצבור הראיות אשר הוצגו בפנינו מוביל למסקנה ההגיונית היחידה לפיה הנאשם הוא אשר המית את המנוח, לבד או עם אחר, הרי שמתקיים היסוד העובדתי של העבירה (ר' י. קדמי "**על הדין בפליים**", מהדורה מעודכנת - תשס"ו 2006, בעמ' 1097), וכעת נותרנו עם בחינת התקיימותו של היסוד הנפשי הנדרש בעבירה דנן, דהיינו "כוונה תחילה", כהגדרתו בחוק העונשין:

"לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו" (סעיף 301 לחוק העונשין).

בהתאם לסעיף הנ"ל, על-מנת להרשיע בעבירת הרצח "בכוונה תחילה" נדרשת הוכחתם של שלושה יסודות: החלטה להמית, הכנה והעדר קנטור [דנ"פ 1042/04 **ביטון נ' מדינת ישראל**, פ"ד סא(3) 646 (2006), להלן: "ענין ביטון"; ר' גם ש"ז פלר יסודות בדיני עונשין, כרך א 554-583 (1984)].

גיבושה של עבירת הרצח מחייב הוכחת כל שלושת היסודות האמורים, ודי בהעדר אחד מהם כדי לשלול הרשעה ברצח "בכוונה תחילה". רכיבים אלה נועדו להוציא מגדרי עבירת הרצח מקרים שבהם מעשה ההמתה נבע מהחלטה רגעית אשר מקורה בסערת רוחו של הנאשם, שפגעה ביכולת השליטה העצמית עד כדי קושי להעריך את התוצאה האפשרית של מעשיו [5413/97 **זורבליוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(2) 541].

כפי שנראה להלן, כל רכיבי היסוד הנפשי, האמורים, מתקיימים בנאשם.

יסוד ההחלטה להמית

יסוד זה מתייחס למודעות הנאשם למעשיו ולכוונתו כי התוצאות הנובעות ממעשיו תתרחשנה. בגדרו של יסוד זה נדרש להראות כי הנאשם חזה מראש את אפשרות ההתרחשות של התוצאה הקטלנית וכי הוא רצה שזו תתגשם (ענין ביטון, בעמ' 671-673). יסוד זה יכול להתגבש מבעוד מועד במסגרת תכנית סדורה, אך יכול להיות גם שיתגבש כתגובה מיידית לאירוע ואף במהלך מעשה הקטילה [ענין ביטון, בעמ' 672; ע"פ 512/89 **דניאלס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(2) 496, 503 (1991)].

אשר להוכחת הרצון בתוצאה הקטלנית, מאחר ועסקינן בדברים שהם בצפונות ליבו של אדם וביסוד סובייקטיבי מובהק, הרי שזה מוכח, בדרך כלל, באמצעות "חזקת הכוונה" (או "הנחת הכוונה"), חזקה (הניתנת לסתירה) לפיה אדם הנוקט בקו התנהגות מסוים חזקה כי התכוון לתוצאות הנובעות, באופן טבעי ובהסתברות גבוהה, מהתנהגותו זו [ע"פ 410/85 **בן שימול נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ(4) 757, 760 (1986); ע"פ 339/84 **רבינוביץ נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(4) 760, 761 (1986)].



253, 258 (1985); ע"פ 228/01 **כלב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(5) 365, 376 (2003).

כך נקבע, כי אינדיקציות שונות במעשי נאשם יש בהן כדי ללמד על החלטתו להמית את הקורבן, כגון: השימוש בנשק חם או קר; אופן הביצוע, מיקום וטיב הפגיעות בגוף הקורבן, מספר הפגיעות בגוף הקורבן, כמו גם התנהגות הנאשם לאחר מעשה (האם הגיש סיוע לקורבן או לא) ועוד.

בענייננו, האינדיקציות הרבות להתגבשותה של חזקת הכוונה - קטילת המנוח באמצעות נשק חם בו הצטייד הנאשם מראש, ירי במנוח מטווח קצר וכן ירי נוסף לאחר שהמנוח כבר נפל ארצה וכן מספר היריות שנורו - מוכיחות באופן ברור את ההחלטה הסובייקטיבית של הנאשם להמית את המנוח, ואין מותרות כל ספק סביר.

גם אם נלך לשיטת ההגנה, היינו, כי הכוונה המקורית היתה לגנוב אקדח על מנת למוכרו - ולא כך אני קובע - אין בכך לסייע לנאשם. ראשית, מכיוון שהדברים אינם מתיישבים עם ההיגיון והשכל הישר שכן הוכח שהנאשם ורוני שלומוב היו מודעים לכך שהשומר במפעל "לפידות" אינו נושא נשק. שנית, יסוד ההחלטה להמית יכול להיות גם שיתגבש כתגובה מיידית לאירוע ואף במהלך מעשה הקטילה ותוך כהרף עין [עניין ביטון, בעמ' 672; ע"פ 512/89 **דניאלס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(2) 496, 503 (1991)]. גרסת הנאשם עצמו לפיה רצה להניא את רוני מביצוע העבירה בשלב התכנון מתוך הכרה כי תוצאת המעשה תהא קרוב לוודאי ברצח השומר, משמע שאם השתתף במעשה של גניבת נשק, קשר עצמו לרצח המנוח (עמ' 862 לפרו').

לכך יש להוסיף, את גרסתו הברורה של הנאשם בפני אנטולי המלמדת על כוונתו, לפיה הוא ורוני התקרבו למנוח (השומר) לאט ובשלבים וברגע האחרון שהמנוח הבחין בהם, הם כבר ירו בו וגם ביצעו וידוי.

לכל אלה יש להוסיף, את עדותו של הנאשם עצמו (בעמ' 865 לפרו') לפיו מי שמגיע לזירה עם אם-16 מגיע להרוג בן אדם, משמע אם מדובר בו הרי שבא בכוונה לקטול חיים, פשוטו כמשמעו. "כי התכנון שלנו היה ללכת ולגנוב אקדח **ומי שבא לשם הוא בא על מנת להרוג בן אדם עם M-16**", וכן ראה ת/137א, עמ' 24, שם מתומלל הנאשם כאומר לאנטולי, כהאי ליסנא:

"הנאשם: יופי, בן אדם טייל, הסתובב, חטף שני כדורים, נפל, חטף עוד 2 כדורים, ווידוי, זהו...".

לנוכח האמור, הוכחה החלטת הנאשם, לבד או עם אחר, להמית את המנוח.

מכאן אפנה לבחינת התקיימותו של "רכיב ההכנה" במעשי הנאשם.

יסוד ההכנה



רכיב ההכנה שב"כוונה תחילה" נועד ללמד על אופייה של כוונת הקטילה. פעולת ההכנה מלמדת כי הנאשם החליט להרוג מתוך שיקול דעת ולאחר חשיבה ונועד לשלול את אופייה הספונטני של העבירה (ר' פסק הדין בעניין ביטון הנ"ל; ע"פ 339/84 רבינוביץ' נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(4) 253, 259).

כמו כן, נקבע כי ההכנה אינה חייבת להתקיים במועד כלשהו לפני ביצוע ההמתה, והיא יכולה לבוא לידי ביטוי בצמוד למעשה ואף להיבלע בתוכו כחלק בלתי נפרד ממנו [ע"פ 10082/04 אברמוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.10.2006)].

כעולה מן הקביעות העובדתיות דלעיל, הוכח כי הנאשם הכין את עצמו, הגיע ביחד עם אחר בשעת לילה מאוחרת, מצויד ברובה אוטומטי, פניו מכוסים, המתין בשיח בקרבת מקום וצפה על הקורבן ובשעת הכושר הגיע אליו מאחור וירה בו מטווח קצר (וזאת אף על פי תיאורו בפני אנטולי).

על כך יש להוסיף, כי הוכח שהיו מספר שיחות תכנון והכנה בהן נכחו הנאשם, רוני ורפי, ואף רוני והנאשם הגיעו לזירת הרצח מספר ימים קודם למעשה על מנת לבחון את המקום. כמו כן הכין מבעוד מועד רכב מילוט.

עובדות אלה מצביעות בבירור על הכנה ותכנון ברורים של מעשה הקטילה.

יסוד העדר קנטור

הלכה פסוקה היא מימים ימימה, כי יסוד העדר הקנטור או "העדר ההתגרות", כולל בחובו לצד המבחן הסובייקטיבי גם מבחן אובייקטיבי (ע"פ 46/54 **היועץ המשפטי לממשלה נ' סגל**, פ"ד ט 393 (1955)). הלכה זו נבחנה שוב לא מכבר, בהרכב מורחב, בעניין ביטון הנ"ל ובית המשפט העליון החליט שלא לשנותה (עניין ביטון, בעמ' 677 ואילך; וראו גם מרדכי קרמיצר "כוונה תחילה או כוונה רגילה - ברצח בכוונה תחילה? על מהות היסוד של 'העדר קנטור' בעבירה של רצח בכוונה תחילה" משפט פלילי, קרימינולוגיה ומשטרה א 9 (1986)).

עניינו של המבחן הסובייקטיבי הוא בשאלה, האם ההתנהגות המתגרה הנטענת השפיעה בפועל על הנאשם הספציפי עד כדי איבוד שליטה עצמית במידה שהוא לא היה יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו [ע"פ 396/69 **בנו נ' מדינת ישראל**, פ"ד כד(1) 561, 579 (1970)].

לעומתו, עניינו של המבחן האובייקטיבי הוא בשאלה, האם אדם סביר, "אדם מן היישוב", היה עלול באותן נסיבות שבהן היה נתון הנאשם, לאבד שליטה עצמית ולהביא לתוצאה הקטלנית [עניין ביטון, בעמ' 684-693; ע"פ 4523/14 **יעד חלילי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.1.16)]. בניגוד למבחן הסובייקטיבי שהוא כאמור עובדתי בעיקרו, המבחן האובייקטיבי הוא מבחן ערכי-נורמטיבי במהותו [ע"פ 322/87 **דרור נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 718, 724 (1989)].



בענייננו, יובהר כי לא הייתה כל היכרות מוקדמת בין הנאשם למנוח, וכי אין אף כל ראיה להתגרות כלשהי מצד המנוח עובר להמתתו. נהפוך הוא, מצילומי סרטון האבטחה (המוצג ת/16) ניתן לראות כי הנאשם ואדם נוסף התקרבו מכיוון החנייה אל המנוח, המנוח קם אליהם, בא לקראתם, הוחלפו מספר מילים ומיד בסמוך המנוח נפל. הדברים תואמים גם את שסיפר הנאשם לאנטולי.

על כן, אני קובע כי מתקיימים בנאשם כל יסודות עבירת הרצח.

עבירות הנשק

בהתאם לכתב האישום המתוקן, הנאשם החזיק ונשא נשק שלא כדין.

עבירה זו מוגדרת בסעיף 144 לחוק העונשין, כדלקמן:

"144. (א) הרוכש או המחזיק נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו דינו - מאסר שבע שנים.
אולם אם היה הנשק חלק, אבזר או תחמושת כאמור בסעיף קטן (ג)(1) או (2), דינו - מאסר שלוש שנים.
(ב) הנושא או מוביל נשק בלא רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו, דינו - מאסר עשר שנים.
אולם אם היה הנשק חלק, אבזר או תחמושת כאמור בסעיף קטן (ג)(1) או (2), דינו - מאסר שלוש שנים."

היסוד העובדתי בעבירה זו, אם כן, דורש את קיומו של נשק (רכיב נסיבתי), החזקתו ונשיאתו או הובלתו (רכיב התנהגותי) והיעדר רשות על פי דין (רכיב נסיבתי). היסוד הנפשי, בהיעדר הוראה אחרת בהגדרת העבירה, הוא "מודעות" לטיב המעשה ולקיום הנסיבות (ס' 19-20 לחוק העונשין).

משהוכח כי הנאשם ירה במנוח ברובה, אם כן, ממילא נמצא כי החזיק ונשא על גופו נשק. גם אם היה הנאשם באותה עת חייל בצה"ל ונשא נשק במסגרת תפקידו, היה זה במסגרת תפקידו, לשם ביצוע תפקידו ובהתאם לנהלי צה"ל בדבר שימוש, הובלה והחזקה של הנשק, וברי כי בנסיבות העניין חרג הנאשם מנהלים אלה.

כן הוכח כי הנאשם הצטייד ברובה M16 ובתחמושת שאינם נשקו האישי מהצבא. מודעות הנאשם לעובדות אלו נלמדת מנסיבות העניין, ובפרט מעצם שימוש הנאשם בנשק זה.

קשר לפשע

בהתאם לכתב האישום המתוקן, עובר לתאריך ה- 22/10/2010, קשרו הנאשם והאחים רפי ורוני שלומוב קשר לרצוח



את המנוח ביריות.

עבירת קשר לפשע מוגדרת בסעיף 499 לחוק העונשין, כדלקמן:

499. (א) הקושר קשר עם אדם לעשות פשע או עוון, או לעשות במקום שמחוץ לישראל מעשה שהיה בגדר פשע או עוון אילו נעשה בישראל והוא עבירה גם לפי דיני אותו מקום, דינו -
(1) אם העבירה היא פשע - מאסר שבע שנים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר;

(2) (...)

(ב) הקושר קשר יישא באחריות פלילית גם על עבירה שלשמה נקשר הקשר או שנעברה לשם קידום מטרתו, רק אם היה צד לעשייתה לפי סימן ב' לפרק ה'.

ההרשעה בעבירת הקשר לפי סעיף 499 לחוק העונשין מותנית בהוכחת שני יסודות: ההתקשרות בין שניים או יותר, והיות מטרת ההתקשרות ביצוע פשע או עוון. היסוד הנפשי של העבירה כולל כוונה להתקשר עם הצד השני לקשר וכוונה כי מטרתו הפסולה של הקשר תושלם.

בהתקיים היסודות האמורים נשלמת עבירת הקשר כעבירה עצמאית, אף אם טרם נעשה דבר שיש בו כדי לקדם את הגשמתה של המטרה נושא הקשר [ר', למשל, ע"פ 2228/99 דמיאן פיקוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.12.00)].

הלכה היא כי לצורך הוכחת יסודותיה של עבירת הקשר אין הכרח כי התביעה תציג בפני בית המשפט ראיות ישירות המצביעות על גיבושו של הקשר ועל פרטי ההתקשרות בין הצדדים לו. ידוע כי מעצם טבעו של הקשר הפלילי שהוא נרקם, בדרך כלל, בסתר בלי שניתן לו ביטוי פומבי. כך, נקבע כי גם בהיעדר ראיות ישירות לקשר יכול בית המשפט להסיק את דבר קיומו מאירועים מאוחרים, במידה שיש בהם כדי ללמד על הקשר שקדם להם [ר', ע"פ 228/77 זקצר נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(1) 718, 701 (1978)].

בית המשפט העליון ניתח לאחרונה את מהותה של עבירת הקשר ואת יסודותיה של העבירה בפסק הדין ע"פ 2681/15 **בן שטרית ואח' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (14.2.16).

בענייננו, הוכח כי במועד שקדם לרצח המנוח, קשרו הנאשם, וכן האחים רפי ורוני שלומוב, קשר לשם רציחתו של המנוח, תכננו את מהלכו, תפקידו של כל אחד מהם ודרכי מילוט. מסקנה זו נלמדת ממכלול הראיות שפורטו לעיל ושהביאו להרשעת הנאשם בעבירת הרצח בכוונה תחילה וכן בעבירות הנשק.



בעיקר, נשוב ונזכיר את הודאתו של רפי בפני המדובב על התכנון של השלושה לביצוע הרצח ואת ראשית הודאתו ואמירותיו המפלילות של הנאשם לשוטר אנטולי בדבר המפגשים והתכנון לביצוע "העבודה". וכן דברי הנאשם לחוקריו בחקירתו מיום 10.6.14 (ת/156).

על כן, אני קובע כי מתקיימים בנאשם יסודות עבירת קשירת קשר לביצוע פשע.

מבצעים בצוותא

כתב האישום מייחס לנאשם שותפות לעבירת הרצח ולעבירות הנשק מכח סעיף 29 לחוק העונשין, הקובע את זהותם של מבצעי העבירה [וראו לעניין זה גם בע"פ 2796/95 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 388, 404; וכן ע"פ 5671/07 תראבין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.12.09)].

מהמסכת העובדתית שהוכחה בתיק זה עולה כי לכל אחד חלק בהגשמת המטרה, כך למשל, אחד יורה והשני נוטל אחר כך את הנשק מידי ומאפשר לו להתכופף ולאסוף תרמילים, שיתוף פעולה במארב ובביצוע, כעולה מהראיות וסרטון מצלמת האבטחה.

לאור מכלול הראיות שפורטו לעיל, אני קובע כי הנאשם ביצע בצוותא חדא את רציחתו של המנוח בכוונה תחילה ואת עבירות הנשק.

סוף דבר:

על כן, אציע לחבריי להרשיע את הנאשם בעבירת הרצח, לפי סעיף 300(א)(2) + 29 לחוק העונשין, קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 לחוק העונשין, ובעבירות נשק לפי סעיפים 144(א) + 144(ב) + 29 לחוק העונשין.

י. אלרון - נשיא
[אב"ד]

השופטת רבקה פוקס:

אני מסכימה.

ר. פוקס, שופטת



השופט דניאל פיש

אני מסכים.

ד. פיש, שופט

אשר על כן, הוחלט כאמור בחוות דעתו של הנשיא יוסף אלרון [אב"ד] להרשיע את הנאשם בעבירות רצח בכוונה תחילה, קשר לביצוע פשע ונשק, עבירות לפי סעיפים 300(א)(2) + 29, 499 ו- 144(א) + 144(ב) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשע"ו, 31 יולי 2016, במעמד באי כח הצדדים והנאשם.

ד. פיש, שופט

ר. פוקס, שופטת

**י. אלרון - נשיא
[אב"ד]**